

APOPTHHEGMATA PATRUM ÎN COPTA SAHIDICĂ (I)

ALIN SUCIU

UNIVERSITÉ LAVAL, QUÉBEC

Textul copt al *Patericului* ne-a parvenit în doi codici fragmentari. Unul dintre acestia este scris pe pergament și a aparținut odinioară Mănăstirii Albe, situată în sudul Egiptului, în apropierea localității Atripe. El este redactat în dialectul sahidic al coptei și poate fi plasat cu aproximație în secolul al IX-lea. Paginile care au supraviețuit din acest codice sunt împrăștiate ca *membra disjecta* în papirotecile din lumea întreagă, până acum fiind identificate diverse *folia* în arhivele din Napoli, Venetia, Paris, Viena, Londra și Moscova. În afara fragmentelor conservate de Muzeul Puskin din Moscova și publicate de Alla Elanskaya¹, toate celelalte au fost editate și traduse în franceză de Marius Chaîne². Al doilea codice este redactat pe papyrus și a fost descoperit în Egiptul Superior, la Bala'izah, printre ruinele Mănăstirii lui Apa Apollo³. Limba în care a fost scris este deopotrivă copta sahidică. Deși nu ni s-au păstrat decât două fragmente mai largi și o multime de fragmente de mici dimensiuni, această mărturie textuală are o importanță aparte. Având în vedere că papyrusul respectiv nu poate fi datat mai târziu de secolul al VII-lea, el constituie nu doar cel mai vechi manuscris cunoscut al *Apophthegmelor* în vreo limbă antică, ci și o dovadă prețioasă că *Patericul* a fost tradus încă de timpuriu în limba vernaculară a Egiptului.

Traducerea de față se bazează pe textul copt din edițiile publicate de M. Chaîne și A. Elanskaya. Am considerat deasemenea util să confrunt variantă coptă atât cu originalul grec⁴ cât și cu traducerea latină⁵ pe care papii Pelagius și Ioan al III-lea au întocmit-o la mijlocul secolului al VI-lea. Dat fiind că doar așa se poate verifica mobilitatea textului copt, am transcris în tabele sinoptice toate cele trei versiuni, indicând în note deosebirile

¹ Alla Elanskaya, *The Literary Coptic Manuscripts in the A. S. Pushkin State Fine Arts Museum in Moscow* (Supplements to *Vigiliae Christianae* 18; Leiden: E.J. Brill, 1994) pp. 11-40.

² Marius Chaîne, *Le manuscrit de la version copte en dialecte sahidique des "Apophthegmata Patrum"* (Bibliothèque d'études coptes 6; Cairo: Imprimerie de l'IFAO, 1960).

³ Publicat în Paul E. Kahle, *Bala'izah. Coptic Texts from Deir el-Bala'izah in Upper Egypt* (Londra: Oxford University Press, 1954) vol. 1: pp. 416-423.

⁴ Colectia "sistematică", diferită de cea "alfabetico-anonimă", a fost publicată de Jean-Claude Guy, *Les Apophthegmes des Pères. Collection systématique* (Sources chrétiennes 387, 474, 498; Paris: Les Éditions du Cerf, 1993-2005).

⁵ Migne, *Patrologia Latina*, vol. 73, col. 851-1022.

care le conferă originalitatea. Astfel, fiecărui *logion* în coptă i-am atribuit un număr, numerotațiile celor grecești și latinești urmându-le pe cele stabilite deja de Guy (greacă) și de *Patrologia Latina* (latină). Totuși, atunci când recenzia coptă este fragmentară, nu am redat în întregime paralelele grecești și latinești, ci doar atât cât să acopere ceea ce ni s-a păstrat în coptă.

Pe parcursul traducerii cuvintele grecești au fost introduse între paranteze rotunde. Între același tip de paranteze sunt și cuvintele care nu apar în textul copt, însă care mi s-au părut necesare pentru a fluidiza traducerea română. Acest document nu constituie decât prima parte a unei editii românești complete a versiunii sahidice din *Apophthegmata Patrum*, aflată încă în lucru.

pp. $\bar{\alpha}$ - $\bar{\Gamma}\bar{\Delta}$ lipsesc

1. (p. $\bar{\Gamma}\bar{\epsilon}$)⁶ ...εγέ εχχω $\bar{m}\bar{m}\bar{o}\bar{c}$ χε ειογωψ ετογχε ταψγχη· $\bar{n}\bar{t}\bar{o}\bar{c}$ δε
αϑιϑε εϑωψω \bar{t} $\bar{m}\bar{m}\bar{o}\bar{c}$ $\bar{m}\bar{p}\bar{e}\bar{c}\bar{\omega}\bar{\delta}\bar{m}\bar{\delta}\bar{o}\bar{m}$ εροϑ $\bar{m}\bar{n}\bar{n}\bar{c}\bar{\omega}\bar{c}$ αϑκααϑ εβολ·
 $\bar{n}\bar{t}\bar{e}\bar{r}\bar{e}\bar{c}\bar{h}\bar{w}\bar{o}\bar{k}$ δε $\bar{n}\bar{c}\bar{h}\bar{r}\bar{m}\bar{o}\bar{n}\bar{a}\bar{c}\bar{h}\bar{o}\bar{c}$ αϑωωπε $\bar{z}\bar{n}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{a}\bar{m}\bar{e}\bar{l}\bar{i}\bar{a}$ αγω αϑχε πεϑαζε
εβολ κακωϑ· αϑωωπε δε $\bar{n}\bar{t}\bar{e}\bar{r}\bar{e}\bar{t}\bar{e}\bar{c}\bar{h}\bar{m}\bar{a}\bar{\gamma}$ μογ $\bar{m}\bar{n}\bar{n}\bar{c}\bar{a}$ ογοειω δε
αϑωωπε $\bar{z}\bar{n}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{n}\bar{o}\bar{\delta}$ $\bar{n}\bar{\omega}\bar{\omega}\bar{n}\bar{e}$ ζωϑτε $\bar{n}\bar{c}\bar{h}\bar{\omega}\bar{\omega}\bar{p}\bar{e}$ $\bar{z}\bar{n}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{e}\bar{k}\bar{c}\bar{t}\bar{a}\bar{c}\bar{i}\bar{c}$ ετρεγτορπ \bar{c}
ετεκρ $\bar{i}\bar{c}\bar{i}\bar{c}$ αγω αϑδ $\bar{i}\bar{n}\bar{e}$ $\bar{n}\bar{t}\bar{e}\bar{c}\bar{h}\bar{m}\bar{a}\bar{\gamma}$ $\bar{m}\bar{m}\bar{a}\bar{\gamma}$ $\bar{m}\bar{n}\bar{n}\bar{e}\bar{t}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{k}\bar{r}\bar{i}\bar{n}\bar{e}$ $\bar{m}\bar{m}\bar{o}\bar{o}\bar{\gamma}$ · $\bar{n}\bar{t}\bar{o}\bar{c}$
δε $\bar{n}\bar{t}\bar{e}\bar{r}\bar{e}\bar{c}\bar{n}\bar{a}\bar{\gamma}$ εροϑ αϑπωω \bar{c} αγω πεϑαϑ ναϑ χε ογ πε παι παωηρε
ετρεκει ζωωκ επειμα ζωϑτε ετρεγκρ $\bar{i}\bar{n}\bar{e}$ $\bar{m}\bar{m}\bar{o}\bar{k}$ ζωωκ· εγτων
νεκωαχε ετεκχω $\bar{m}\bar{m}\bar{o}\bar{o}\bar{\gamma}$ χε ειογεω ετογχε ταψγχη· αϑωπιπε δε
εχ $\bar{n}\bar{n}\bar{e}\bar{n}\bar{t}\bar{a}\bar{c}\bar{o}\bar{t}\bar{m}\bar{o}\bar{\gamma}$ αϑαζερατ \bar{c} εϑοκ \bar{m} εμ $\bar{n}\bar{t}\bar{c}\bar{l}\bar{a}\bar{a}\bar{\gamma}$ $\bar{n}\bar{a}\bar{p}\bar{o}\bar{l}\bar{o}\bar{g}\bar{i}\bar{a}$ εχω
νας· κατα ογοι[κο]νομια δε $\bar{n}\bar{t}\bar{e}\bar{p}\bar{n}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{t}\bar{e}$ πμairωμε [αϑ]ωωπε
ετρεϑλο [z \bar{m}]πωωνε $\bar{m}\bar{n}\bar{n}\bar{c}\bar{a}$ * ετρεϑναγ· α[ϑμετα]νοι $\bar{z}\bar{m}\bar{p}$ [εϑζη
χι]ντα πειδ \bar{m} [πωιν]ε ωωπε \bar{n} [αϑ εβ]ολ $\bar{z}\bar{i}\bar{t}\bar{m}\bar{p}\bar{n}\bar{o}\bar{\gamma}$ [τε α]ϑοτπ \bar{c} [δε]
εζογν μαγααϑ $\bar{m}\bar{n}\bar{n}\bar{c}\bar{\omega}\bar{c}$ αϑζμοοϑ εζραι εϑφροντιζε επεϑογχα \bar{i} αγω
εϑριμε εχ $\bar{n}\bar{n}\bar{e}\bar{t}\bar{a}\bar{c}\bar{h}\bar{a}\bar{\gamma}$ $\bar{z}\bar{n}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{m}\bar{n}\bar{t}\bar{a}\bar{m}\bar{e}\bar{l}\bar{h}\bar{c}$ $\bar{n}\bar{\omega}\bar{r}\bar{p}$ · αγτωβ \bar{c} ωωπε παϑ
 $\bar{n}\bar{t}\bar{e}\bar{i}\bar{\delta}\bar{o}\bar{t}$ ζωϑτε ετρεογμνηωε παρακαλει $\bar{m}\bar{m}\bar{o}\bar{c}$ ετρεϑ $\bar{t}\bar{m}\bar{t}\bar{o}\bar{n}$ ναϑ
 $\bar{n}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{k}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{i}$ χε $\bar{n}\bar{n}\bar{e}\bar{c}\bar{\omega}\bar{\omega}\bar{\delta}\bar{e}$ $\bar{z}\bar{i}\bar{t}\bar{m}\bar{p}\bar{a}\bar{\omega}\bar{a}\bar{i}$ $\bar{m}\bar{p}\bar{r}\bar{i}\bar{m}\bar{e}$ · $\bar{n}\bar{t}\bar{o}\bar{c}$ δε $\bar{m}\bar{p}\bar{e}\bar{c}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{\omega}$ [ω]
ε $\bar{c}\bar{l}\bar{c}\bar{\omega}\bar{l}\bar{c}$ εϑχω $\bar{m}\bar{m}\bar{o}\bar{c}$ χε εωχε $\bar{m}\bar{p}\bar{i}\bar{\omega}\bar{\delta}\bar{m}\bar{\delta}\bar{o}\bar{m}$ ετωογν $\bar{z}\bar{a}\bar{p}\bar{n}\bar{o}\bar{\delta}\bar{n}\bar{e}\bar{\delta}$
 $\bar{n}\bar{t}\bar{a}\bar{m}\bar{a}\bar{\gamma}$ $\bar{n}\bar{a}\bar{\omega}$ $\bar{n}\bar{z}\bar{e}$ ε $\bar{i}\bar{n}\bar{a}\bar{\omega}\bar{t}\bar{\omega}\bar{o}\bar{\gamma}\bar{n}$ $\bar{z}\bar{a}\bar{p}\bar{\omega}\bar{i}\bar{n}\bar{e}$ $\bar{m}\bar{p}\bar{e}\bar{z}\bar{o}\bar{o}\bar{\gamma}$ $\bar{n}\bar{t}\bar{e}\bar{k}\bar{r}\bar{i}\bar{c}\bar{i}\bar{c}$ $\bar{z}\bar{i}\bar{\theta}\bar{h}$
 $\bar{m}\bar{p}\bar{e}\bar{x}\bar{c}$ $\bar{m}\bar{n}\bar{n}\bar{e}\bar{c}\bar{h}\bar{a}\bar{g}\bar{g}\bar{e}\bar{l}\bar{o}\bar{c}$ τηρογ·

Guy III.38: ...λέγων· Σώσαι θέλω τὴν ψυχὴν μου. Ὡς δὲ πολλὰ σπουδάσασα ἐμποδίσασι αὐτὸν οὐκ ἴσχυσεν, ὕστερον παρεχώρησεν. Ἀπελθὼν δὲ καὶ μονάσας ἐν ἀμελείᾳ τὴν ἑαυτοῦ κατηγάλωσε ζωὴν. Ἐγένετο δὲ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἀποθανεῖν, καὶ μετὰ χρόνον ἀσθενήσαντα αὐτὸν ἀσθενεῖαν μεγάλην γενέσθαι ἐν ἐκστάσει καὶ ἀρπαγῆναι εἰς τὴν κρίσιν καὶ εὐρεῖν τὴν ἑαυτοῦ μητέρα μετὰ τῶν κρινομένων. Ἐκείνη οὖν ὡς εἶδεν αὐτὸν κατεπλάνη καὶ εἶπεν· Τί ἐστὶ τοῦτο, τέκνον; Καὶ σὺ εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἐλθεῖν κατεκρίθης; Καὶ ποῦ οἱ λόγοι σου οὓς ἔλεγες ὅτι· Σώσαι θέλω τὴν ψυχὴν μου; Ἐντραπεῖς οὖν ἐφ' οἷς ἤκουσε κατώδυνος ἴστατο μὴ ἔχων τι πρὸς αὐτὴν ἀποκρίνασθαι. Κατ' οἰκονομίαν δὲ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ μετὰ τὸ ἰδεῖν ταῦτα ἐγένετο αὐτὸν ἀναλαβεῖν ἀπὸ τῆς ἐπικειμένης ἀσθενείας αὐτῷ· Καὶ λογισάμενος θεόθεν αὐτῷ γενέσθαι

⁶ MS B. N., I. B. 17/484, Napoli.

τὴν τοιαύτην ἐπισκοπὴν, κατακλείσας ἑαυτὸν ἐκάθητο φροντίζων τῆς σωτηρίας ἑαυτοῦ, μετανοῶν καὶ κλαίων ἐφ' οἷς ἔπραξεν ἐν ἀμελείᾳ τὸ πρότερον. Τοσαύτη δὲ ἦν αὐτοῦ ἡ κατάνυξις ὥστε πολλοὺς παρακαλεῖν αὐτὸν ἐνδοῦναι μικρὸν μήποτε καὶ βλάβην τινὰ ὑπομείνῃ διὰ τὴν ἀμετρίαν τοῦ κλαυθμοῦ. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι λέγων· Εἰ τὸν ὄνειδισμόν τῆς μητρὸς μου οὐκ ἤμεγμα, πῶς τὴν ἐπὶ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων αἰσχύνῃ ἐνέγκω ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως;

PL III.20: ...dicens: Salvare volo animam meam. Illa vero multum resistens, cum disiderium ejus impedere non posset, postea permisit. Abiens autem factus monachus sub negligentia vitam suam expendit. Contigit autem, ut mater ipsius moreretur; et post tempus aliquantum etiam ipse infirmatus est infirmitate magna. Et cum factus fuisset in excessu mentis, raptus est ad iudicium, et invenit matrem suam cum his qui iudicabantur. Illa autem ut vidit eum, obstupuit, et dixit: Quid est hoc, fili? Et tu in locum hunc condemnatus jussus es venire? Ubi sunt sermones tui, quos loquebaris, dicens: Salvare volo animam meam? Confusus autem in his quae audierat, ipso dolore stupidus factus est, et stabat non habens quid matri suae respondere posset. Juxta dispensationem autem misericordiae Dei, posteaquam haec vidit, contigit ut repararetur, et evaderet ab instanti infirmitate. Et cogitans apud se, divinitus factam esse hujusmodi visionem, includens se de caetero sedebat, et cogitabat de salute sua, poenitens et plorans de his quae egerat sub negligentia prius. Tanta autem erat intentio, ut cum multi eum rogarent indulgere sibi paululum, ne forte laesionem aliquam pateretur de fletu, quem supra modum effundebat, consolari noluit, dicens: Si improprium matris meae sustinere non potui, quomodo Christi et sanctorum angelorum ejus adversum me confusionem potero in die iudicii sustinere?

2. ἀϣϫοοϑ ἡ̅β̅ιογζ̅λλο ϣε ε̅νεω̅αρε νεψ̅ϣοογ̅ε ἡ̅ν̅ρω̅με ε̅ω̅ει ε̅βολ πε
ζ̅ἡ̅θο̅τε ἡ̅μ̅ἡ̅σα τ̅ανα̅στα̅σι̅ς ζ̅ἡ̅τ̅πα̅ρο̅υ̅σι̅α ἡ̅π̅νο̅υ̅τε νε̅ρε̅π̅κο̅σ̅μο̅ς πε
να̅μο̅υ ἡ̅νε̅ζ̅ω̅λ̅ῆ̅ ζ̅ι̅σ̅τω̅τ̅. ο̅υ γ̅αρ πε να̅γ ε̅ἡ̅π̅η̅γε ε̅γ̅να̅π̅ω̅ζ α̅γ̅ω
π̅νο̅υ̅τε ε̅ϣο̅γ̅ων̅ζ̅ ἡ̅μ̅μο̅ϣ ε̅βολ ζ̅ἡ̅νο̅γ̅ο̅ρ̅γη ἡ̅μ̅νο̅γ̅α̅πι̅λη (p. 15) [ζ̅ι ἡ̅μ̅]ἡ̅η̅ω̅ε
ἡ̅τα̅γ[μα ἡ̅α̅γ]γ̅ελο̅ς ε̅μ̅ἡ̅η̅π̅[ε ε̅ρο̅ο̅υ] ε̅τ̅ρε̅τ̅μ̅ἡ̅τ̅ρω̅[με τ̅η]ρ̅ῶ̅ να̅γ ε̅να̅ι

ΖΙΟΥ[COΠ] ΕΤΒΕ ΠΑΙ ΨΩΕ ΕΡΟ[Ν Ε]ΜΕΕΥΕ ΝΤΕΙΖΕ ΖΩC ΕΝΝΑΦΛΟΓΟC
ΜΠΝΟΥΤΕ ΜΜΗΝΕ ΧΕ ΕΥΝΑΨΑΤῆ ΖΑΝΕΝΤΑΝΑΛΥ ΖῆΤῆΝΒΙΝΩΝΑΖ·

Guy III.39: Εἶπε γέρων· Εἰ ἐνεδέχeto ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Θεοῦ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐξελεῖν ἀπὸ τοῦ φόβου τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, πᾶς ὁ κόσμος ἀπέθνησken ἀπὸ φρίκης καὶ ἐκστάσεως. Οἷον γὰρ ἐστιν ἰδεῖν οὐρανοὺς σχιζομένους καὶ τὸν Θεὸν ἀποκαλυπτόμενον μετ' ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως, καὶ στρατιάς ἀναριθμήτους ἀγγέλων καὶ ὁμοῦ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα θεάσασθαι. Δι' ὅ οὕτως ὀφείλομεν ζῆν ὡς καθ' ἐκάστην λόγον ἀπαιτούμενοι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τῆς διαγωγῆς ἡμῶν.

PL III.21: Dexit senex: Si possibile esset in adventu Dei post resurrectionem prae timore interire animas hominum, omnis mundus moreretur a terrore atque formidine. Quale est enim videre coelos scissos, et Deum revelatum cum ira et indignatione, et militias innumerabiles angelorum, et totum simul hominum genus intendere? Propter quod sic debemus vivere, utpote qui de singulis motibus nostris rationem exigendi simus a Deo.

3. ΛΟΥCΟΝ ΧΝΕ ΟΥΖῪΛΛΟ ΧΕ ΠΑΕΙΩΤ ΕΤΒΕ ΟΥ ΑΝΟΚ ΠΑΖΗΤ ΝΑΨῪ
ΝῪΡῪΟΤ ΑΝ ΝῪΗΤῪ ΝΠΝΟΥΤΕ⁷. ΠΕΧΕ ΠΖῪΛΛΟ ΝΑΪ ΧΕ ΨΜΕΕΥΕ ΧΕ ΕΡΨΑΝ
ΠΡΩΜΕ ΑΜΑΖΤΕ ΜΠΕΧΠΙΟ ΖῪΠΕΪΖΗΤ ΪΝΑΧΠΟ ΝΑΪ ΝΘΟΤΕ ΜΠΝΟΥΤΕ·
ΠΕΧΕ ΠCΟΝ ΝΑΪ ΧΕ ΟΥ ΠΕ ΠΕΧΠΙΟ· ΠΕΧΕ ΠΖῪΛΛΟ ΧΕΚΑC ΕΡΕΠΡΩΜΕ
ΝΑΧΠΙΕ ΤΕΪΨΥΧΗ ΖῪΖΩΒ ΝΙΜ ΕΪΧΩ ΜΜΟC ΝΑC ΧΕ ΑΡΙΠΜΕΕΥΕ ΧΕ ΖΑΠῪ
ΕΡΟΝ ΠΕ ΕΤΡΕΝΑΠΑΝΤΑ ΕΠΝΟΥΤΕ· ΝῪΧΟΟC ΟΝ ΧΕ ΑΖΡΟΙ ΑΝΟΚ ΜῪΡΩΜΕ
ΕΡΨΑΝ ΟΥΑ ΔΕ ΜΟΥΝ ΕΒΟΛ ΖῪΝΝΑΙ CΝΗΥ ΝΑΪ ΝῪΙΘΟΤΕ ΜΠΝΟΥΤΕ·

Guy III.40: Ἀδελφὸς ἠρώτησε γέροντα λέγων· Πόθεν, ἀββᾶ, ἡ καρδία μου σκληρά ἐστιν καὶ οὐ φοβοῦμαι τὸν Θεόν; Λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· Νομίζω ὅτι ἐὰν ἄνθρωπος κρατήσῃ τὸν ἔλεγχον ἑαυτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, κτᾶται τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ. Λέγει αὐτῷ ὁ ἀδελφός· Τί ἐστιν ἔλεγχος; Εἶπε δὲ ὁ γέρων· Ἵνα ἄνθρωπος ἐν παντὶ πράγματι ἐλέγχῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λέγων ἑαυτῷ· Μνήσθητι ὅτι δεῖ σε τῷ Θεῷ ἀπαντῆσαι. Λέγε δὲ καὶ τοῦτο· Τί θέλω ἐγὼ μετὰ ἀνθρώπου; Λογίζομαι οὖν ὅτι ἐάν τις ἐν τούτοις παραμείνῃ ἥξει αὐτῷ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ.

⁷ ΜΠΝΟΥΤΕ (?)

PL III.22: Frater interrogavit senem, dicens: Unde est, abba, cor meum durum, et non timeo Dominum? Dicit ei senex: Puto, quia si homo teneat in corde suo increpationem, possideat timorem. Dicit ei frater: Quid est increpatione? Dixit autem senex: Ut in omni re homo increpet animam suam, dicendo ei: Memor esto qui ate oportet Deo occurrere. Dic autem et hoc: Quid volo ego cum homine? Existimo autem, quia si quis in his permaneat, venit et timor Dei.

4. αϣϫΟΟϢ ἡ̄σ̄ῑᾱπα ποιμην̄ ϣε̄ λοϣϢον̄ ϣοοϢ ἡ̄ᾱπα παησε̄ ϣε̄ ε̄ινᾱρ̄ οϣ̄
ἡ̄παϣητ̄ εϣναω̄τ̄ ἡ̄τ̄ρ̄ϣοτε̄ αν̄ ἡ̄ζητ̄ῆ̄ ἡ̄πνοϣτε̄· πεϣαϣ̄ ναϣ̄ ϣε̄ βωκ̄
ἡ̄τ̄οδ̄κ̄ εϣον̄ εϣρ̄ϣοτε̄ ἡ̄ζητ̄ῆ̄ ἡ̄πνοϣτε̄ αϣω̄ εβολ̄ [ϣἡ̄]τ̄μ̄ἡ̄τ̄ρεϣ̄ *
ρ̄ϣοτε̄ ἡ̄π̄ετ̄ἡ̄μαϣ̄ κ̄νᾱρ̄ϣοτε̄ ϣωωκ̄ ἡ̄ζητ̄ῆ̄ ἡ̄πνοϣτε̄·

Guy XI.59: Εἶπεν ἄββα Ποιμὴν ὅτι ἠρώτησέ τις τὸν ἄββα Παΐσιον λέγων· Τί ποιήσω τῇ ψυχῇ μου ὅτι ἀναισθητεῖ καὶ οὐ φοβεῖται τὸν Θεόν; Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐπελθε, κολλήθητι ἀνθρώπῳ φοβουμένῳ τὸν Θεὸν καὶ ἐν τῷ ἐγγίσειν ἐκείνῳ διδάσκη καὶ σὺ ἐξ αὐτοῦ φοβεῖσθαι τὸν Θεόν.

PL XI.23: Dixit abbas Pastor, quia interrogavit quidam abbatem Paysionem, dicens: Quid facio animae meae, quia insensibilis facta est, et non timet Deum? Et dixit ei: Vade, et jungere homini timenti Deum; et cum illi inhaeris, doceberis et tu timere Deum.

5. λοϣᾱ ϣνε̄ οϣἣλλο̄ ϣε̄ ετβε̄ οϣ̄ ε̄ιϣμοοϢ̄ ϣἡ̄παμαἡ̄ωωπε̄ παϣητ̄
κωτε̄ ϣαϣᾱ ἡ̄ιμ̄· αϣοϣωω̄β̄ ναϣ̄ ἡ̄σ̄ῑπ̄ἣλλο̄ ϣε̄ εβολ̄ ϣε̄ ϣεωωνε̄
ἡ̄σ̄ῑἡ̄κεεϣἡ̄τηριον̄⁸ ετϣιβολ̄ τ̄σ̄ῑἡ̄ναϣ̄ τ̄σ̄ῑἡ̄ϣωτ̄ἡ̄ τ̄σ̄ῑἡ̄ωωλ̄ἡ̄ τ̄σ̄ῑἡ̄ωαϣε̄
ἡ̄αῑ ὄε̄ εωωπε̄ εκωανϣ̄πο̄ ἡ̄τεϣε̄νεργιᾱ ϣἡ̄οϣμ̄ἡ̄τ̄καθαροϢ̄
ωαρε̄ἡ̄κεεϣἡ̄τηριον̄ ετϣιϣοϣν̄ ωωπε̄ ϣἡ̄οϣϣ̄ραϣ̄τ̄ ἡ̄ἡ̄οϣοϣϣᾱῑ·

⁸ ἡ̄κεεϣἡ̄τηριον̄ (?)

6. ΛΟΥΑ ΟΝ ΧΝΕ ΟΥΖΛΛΟ ΧΕ ΕΤΒΕ ΟΥ †ΖΜΟΟΣ ΖΜΠΑΜΑΝΩΩΠΕ
†ΖΛΠΛΩΝ· ΛΟΥΩΩΒ ΝΑΥ ΧΕ ΕΒΟΛ ΧΕ ΜΠΑΤΕΚΕΙΩΡΖ ΜΠΜΤΟΝ
ΕΤΝΖΕΛΠΙΖΕ ΕΡΟΥ ΟΥΔΕ ΤΚΟΛΑCIC ΕΤΝΑΩΩΠΕ· ΕΝΕΑΚΕΙΕΡΖ ΝΑΙ
ΖΝΟΥΩΡΧ ΛΥΩ ΝΤΕΠΕΚΜΑΝΩΩΠΕ ΜΟΥΖ ΝΒΝΤ ΕΡΟΚ ΩΑΝΤΟΥΠΩΖ ΕΖΡΑΙ
ΕΠΕΚ[ΜΟΤΕ] ΝΕΚΝΑΩΩ ΕΖΡΑΙ [ΝΖΗ]ΤΟΥ ΠΕ ΝΓΧΙ ΖΑΡ[ΟΟΥ] ΝΓΤΜΖΛΟΠΛ[Π].

Guy VII.35: Ἡρωτήθη γέρων· Διὰ τί ἀκηδιῶ καθεζόμενος ἐν τῷ κελλίῳ; Καὶ ἀπεκρίθη· Ὅτι ἀκμὴν οὐκ ἑώρακας οὔτε τὴν προσδοκωμένην κόλασιν οὔτε τὴν ἐλπίζομένην ἀνάπαυσιν. Εἰ γὰρ ταῦτα ἀκριβῶς ἑωράκεις, σκωλήκων εἰ ἔγεμε τὸ κελλίον σου ὥστε σε ἕως τραχήλου ἐν αὐτοῖς εἰσδεδυκέναι, ὑπέμεινας ἂν μὴ ἀκηδιάσας.

PL VII.28: Interrogatus est senex, quare sedens frater in cella taedium pateretur. Et dixit ei senex: Quia adhuc non vidisti neque speratam resurrectionem, neque accensa tormenta: nam si haec vidisses, et ita esset cella tua plena vermibus, ut usque ad collum tuum mergereris in ipsis, sustineres utique, et non extaediaberis.

7. ΛΟΥΖΛΛΟ ΝΑΥ ΕΟ[ΥΑ] ΕΥΩΩΒΕ ΠΕΧΑΥ...

Guy III.41: Εἶδε γέρων τινὰ γελῶντα καὶ λέγει αὐτῷ...

PL III.23: Vidit senex quemdam ridentem, et dicit ei...

pp. ΙΖ-Λ lipsesc

8. (p. ΛΑ) ΝΝΕΙΑΝΤΟΥ ΟΥΤΕΙΖΕ ΖΩΟΥ ΠΕ ΠΜΟΝΑΧΟΣ ΝCΩΤΠ ΖΝΜΜΕΕΥΕ
ΝΤΕΠΙΘΥΜΙΑ·

Guy IV.53: ...τοῖς ἀνάγροις, οὕτως μοναχὸς δόκιμος λογισμοῖς ἠδυπαθείας.

PL IV.45: ...est onagris, sic monachus probates cogitationibus concupiscentiae.

9. αϣϫΟΟϢ ΟΝ ϫΕ ΤΗΗϢΤΙΑ ΠΕ ΠΕΧΑΛΙΝΟϢ Μ̄ΠΜΟΝΑΧΟϢ ΕϣΤΟΥΒΕ ΠΝΟΒΕ
ΠΕΤΝΟΥϫΕ Ν̄ΤΑΙ ϢΑΒΟΛ Μ̄ΜΟϣ ΟΥΖΤΟ Ν̄ΛΑΒϢΖΙΜΕ ΠΕ·

Guy IV.54: Εἶπε πάλιν· Ἡ νηστεία χαλινός ἐστι τῷ μοναχῷ κατὰ τῆς ἀμαρτίας· ὁ
ρίπτων αὐτὴν ἵππος θηλυμανῆς εὐρίσκεται.

PL IV.46: Dixit iterum: Jejunium frenum est monacho adversus peccatum. Qui autem
abjicit jejunium, velut equus fervens desiderio feminae rapitur.

10. αϣϫΟΟϢ ΟΝ ϫΕ ΠϢΩΜΑ ΕΤΨΟΥΨΟΥ Ν̄ΤΕΠΜΟΝΑΧΟϢ⁹ ΕϣϢΩΚ Ν̄ΤΕΨΥΧΗ
ΕΖΡΑΙ Ζ̄Ν̄ΨΙΚ Ν̄ΤΕΠΕϢΗΤ ΑΥΩ Ν̄ΤΡΕ Ν̄ΖΥΔΩΝΗ ΨΟΟΥΕ ΖΙΤ̄Ν̄ΤΗϢΤΙΑ·

Guy IV.55: Εἶπε πάλιν· Ἐηρὸν ὑπὸ νηστείας σῶμα μοναχοῦ ψυχὴν ἐκ βυθῶν ἀνιμάται,
καὶ ξηραίνει ὀχετοὺς ἡδονῶν νηστεία μοναχοῦ.

PL IV.47: Dixit iterum: Siccatum jejunio corpus monachi animam de profundo elevat, et
siccatur fistulas delectationum jejunium monachi.

11. αϣϫΟΟϢ ΟΝ ϫΕ ΠΜΟΝΑΧΟϢ Ν̄ΖΑΚ ΨΑΥΤ̄ΚΛΟΜ ΕϫΩϣ Ζ̄Μ̄ΠΚΑΖ ΑΥΩ ΟΝ
Ζ̄Ν̄Μ̄ΠΗΥΕ ΨΑΥΤ̄ΚΛΟΜ ΕϫΩϣ Μ̄Π̄Μ̄ΤΟ ΕΒΟΛ Μ̄ΠΝΟΥΤΕ·

Guy IV.56: Εἶπε πάλιν· Σώφρων μοναχὸς ἐπὶ τῆς γῆς τιμηθήσεται, καὶ ἐν οὐρανοῖς
ἐναντίον Ὑψίστου στεφανωθήσεται.

PL IV.48: Dixit iterum: Castus monachus in terra honorabitur, et in coelis corona ab
Excelso coronabitur.

⁹ ΜΟΝΑΧΟϢ (?)

12. αϣϫΟΟϢ ΟΝ ϫΕ ΠΜΟΝΑΧΟϢ ΕΤΑΜΑΖΤΕ ΑΝ Μ̄ΠΕϢΛΑϢ ΜΑΛΙϢΤΑ Μ̄ΠΝΑΥ
Μ̄ΠϢΩΝΤ̄ ΜΕΡΕ ΠΑΙ Ν̄ΤΕΙΜΙΝΕ ΕΡϫΟΕΙϢ ΕΛΛΑΥ Μ̄ΠΑΘΟϢ ΕΝΕΖ·

Guy IV.57: Εἶπε πάλιν· Ὁ μὴ κρατῶν γλώσσης αὐτοῦ μοναχὸς ἐν καιρῷ ὀργῆς, οὐδὲ παθῶν ὁ τοιοῦτος κρατήσῃ ποτέ.

PL IV.49: Idem ipse dixit: Monachus, qui non retinet linguam in tempore furoris, neque passionum corporalium retentor erit aliquando.

13. αϣϫΟΟϢ ΟΝ ϫΕ Μ̄Π̄ΡΤΑΟΥΕ ΛΑΛΥ Ν̄ΨΑϫΕ ΕϢΖΟΟΥ ΕΒΟΛ Ζ̄ΝΤΕΚΤΑΠΡΟ
ΤΒΩ̄ΝΕΛΟΟΛΕ ΓΑΡ ΜΕϢΤΑΟΥΕ ΨΟΝΤΕ ΕΒΟΛ·

Guy IV.58: Εἶπε πάλιν· Ῥῆμα ποιηρὸν μὴ προφερέτω τὸ στόμα σου· ἄμπελος γὰρ ἀκάνθας οὐ φέρει.

PL IV.50: Dixit iterum: Verbum malum non proferat os tuum, quoniam vitis non affert spinas.

14. αϣϫΟΟϢ ΟΝ ϫΕ ΝΑΝΟΥ ΟΥΕΜ ΑΒ ΑΥΩ ΕϢΕ ΗΡ̄Π̄ Ν̄ΓΤ̄ΜΟΥΩΜ ΔΕ Ν̄ΝϢΑΡϫ
Ν̄ΝΕΚϢ * ΝΗΥ ΖΙΤ̄Ν̄ΤΚΑΤΑΛΛΙΑ·

Guy IV.59: Ἐῖρηκε πάλιν· Καλὸν φαγεῖν κρέα καὶ πιεῖν οἶνον, καὶ μὴ φαγεῖν ἐν καταλαλιᾷ σάρκας ἀδελφῶν.

PL IV.51: Dixit iterum: Bonum est manducare carnem et bibere vinum, quam manducare in obrectatione carnes fratrum.

15. α4ΧΟΟΣ ΟΝ ΧΕ Ν̄ΤΑΠΖΟ4 ΚΟΚΚΕΣ ΕΕΥΖΑ ΨΑΝΤΟΥΝΟΧ̄ ΕΒΟΛ
Ζ̄Μ̄ΠΠΑΡΑΔΙΟΣ ΕΡΕΠΕΤΚΑΤΑΛΛΑΛΙ Μ̄ΠΕ4СОН Τ̄Ν̄ΤΩΝ ΕΠΑΙ ΨΑ4ΤΑΚΟ ΓΑΡ
Ν̄ΤΕΨΥΧΗ Μ̄ΠΕΤСΩΤ̄Μ̄ ΑΓΩ ΤΕ4ΚΕΟΥΕΙ Μ̄ΜΙΝ Μ̄ΜΟ4 ΜΕ4ΤΑΝΖΟΣ·

Guy IV.60: Είπε πάλιν· ψιθυρίσας ὁ ὄφις τὴν Εὐάν ἐκ τοῦ παραδείσου ἐξέβαλε. Τούτου οὖν ὅμοιός ἐστι καὶ ὁ τοῦ πλησίον καταλαλῶν· τὴν γὰρ ψυχὴν τοῦ ἀκούοντος ἀπολλύει καὶ τὴν ἑαυτοῦ οὐ διασώζει.

PL IV.52: Dixit iterum: Susurrans serpens ad Evam de paradiso ejecit eam. Huic ergo similis est qui proximo suo obloquitur; quoniam et audientis se animam perdit, et suam non salvat.

16. ΑΓΩ4 ΔΕ ΨΩΠΕ Ν̄ΟΥΟΕΙΩ Ζ̄Ν̄ΨΙΗΤ ΑΓΩ ΑΥ† Ν̄ΟΥΑΠΟΤ Ν̄ΗΡ̄Π̄
Ν̄ΟΥΖ̄ΛΛΟ ΠΕΧ44 ΧΕ 4Ι ΕΒΟΛ Μ̄ΜΟΙ Μ̄ΠΙΜΟΥ Ν̄ΤΕΡΕΠΚΕСΕΕΠΕ ΔΕ ΝΑΥ
ΕΤΟΥΩМ Ν̄ΜΜΑ4 Μ̄ΠΟΥΧΙ·

Guy IV.63: Ἐγένετό ποτε ἑορτὴ ἐν τῇ Σκῆτει καὶ ἔδωκαν γέροντι ποτήριον οἴνου. Καὶ ἀποστρέψας αὐτὸ εἶπε· Ἄρον ἀπ' ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον. Ἰδόντες δὲ οἱ λοιποὶ οἱ συνεσθίοντες αὐτῷ, οὐδὲ αὐτοὶ ἐδέξαντο.

PL IV.53: Facta est aliquando festivitas in Scythi, et dederunt seni in calice vinum; quod abjiciens, dixit: Tolle a me mortem istam. Quod videntes alii qui cum ipso edebant, nec ipsi biberunt.

17. ΑΥΧΙ ΔΕ ΟΝ Ν̄ΟΥСАΙΔΙΟΝ Ν̄ΗΡ̄Π̄ Ν̄ΑΠΑΡΧΗ ΧΕ ΕΥΕΤΑΑ4 Ν̄ΝЕСΝΗΥ ΚΑΤΑ
ΟΥΑΠΟΤ ΕΠΟΥΑ· ΑΟΥΑ ΔΕ Ν̄ΝЕСΝΗΥ ΒΩΚ ΕΖΡΑΙ ΕΧ̄Ν̄ΤΚΥΠΗ Α4ΠΩΤ ΕΒΟΛ
ΖΙΧΩС ΑΓΩ Ν̄ΤΕΥΝΟΥ ΑС2Ε Ν̄ΟΙΤΚΥΠΗ· ΑΥΒΩΚ ΔΕ ΕΝΑΥ ΕΤΒΕ ΠΕ2ΡΟΥ
Ν̄ΤΑ4ΨΩΠΕ ΑΝ2Ε ΕΠСОН Ε4ΝΗΧ ΖΙΠЕСHT ΑΥΖΙΤΟΥΟΥ ΕСΩΨ Μ̄ΜΟ4
ΕΥΧΩ Μ̄ΜОС ΧΕ Ν̄Т̄ΚΟΥΜΑΙΕΟΥ Ε4ΨΟΥΕIT ΚΑΛΩС ΑΠΑΙ ΨΩΠΕ Μ̄ΜΟК·

ΑΠΖΛ̄ΛΟ ΔΕ ΩΛ̄Μ Ε(Ρ. ΛΒ̄)ΡΟϢ ΕϢΧΩ Μ̄ΜΟϢ ΧΕ ΑΛΩΤ̄Ν ΖΑΠΑΩΗΡΕ ΟΥΖΩΒ
 ΓΑΡ ΕΝΑΝΟΥϢ ΠΕ Ν̄ΤΑϢΑΑϢ ΧΟΝΖ̄ Ν̄ϢΙΠΧΟΕΙϢ ΧΕ Ν̄ΝΕΥΚΕΤ ΤΕΙΚΥΠΗ
 Ζ̄ΜΠΑΟΥΟΕΙΩ ΤΑΡΕ ΤΟΙΚΟΥΜΕΝΗ ΤΗΡ̄Ϣ ΕΙΜΕ ΧΕ ΑΥΚΗΠΗ ΖΕ ΖΕΝ̄ΩΙΗΤ
 ΕΤΒΕ ΟΥΑΠΟΤ Ν̄ΗΡ̄Π̄.

Guy IV.64: "Άλλοτε ἠνέχθη ἐκεῖ σαΐτης οἴνου εἰς ἀπαρχὴν ἵνα δοθῆ τοῖς ἀδελφοῖς πρὸς ποτήριον. Καὶ θελήσαντός τινος ἀδελφοῦ ἐπὶ τὸν θόλον φυγεῖν, ἔπεσεν ὁ θόλος. Καὶ ἀπελθόντες διὰ τὸν ψόφον, εὔρον αὐτὸν ἐρριμμένον, καὶ ἤρξαντο αὐτὸν ἀτιμάζειν λέγοντες· Κενόδοξε, καλῶς σοι ἐγένετο. Καὶ προσελάβετο αὐτὸν ὁ ἀββᾶς λέγων· "Άφετε τὸν υἱὸν μου, καλὸν ἔργον ἐποίησεν, καὶ, ζῆ Κύριος, οὐ μὴ οἰκοδομηθῆ ὁ θόλος οὗτος ἐν τοῖς χρόνοις μου ἵνα μάθῃ ἡ οἰκουμένη ὅτι διὰ ποτήριον οἴνου ἔπεσεν ὁ θόλος εἰς Σκῆτιν.

PL IV.54: Alia vice allatum est ibi vasculum vini de primitiis, ut daretur fratribus ad singulos calices. Et introeunte quodam fratre, et vidente quia vinum acciperent, fugit in crypta, quae crypta cecidit. Et cum audissent sonum, currentes invenerunt fratrem semianimem jacentem, et coeperunt eum objurgare, dicentes: Bene tibi contigit, quia vanam gloriam habuisti. Abbas autem refovens eum, dixit: Dimittite filium meum, bonum opus fecit. Et vivit Dominus quia non reaedificabitur crypta haec temporibus meis, ut cognoscat mundus, quia propter calicem vini cecidit crypta in Scythi.

18. ΑΥϢΟΝ ΚΙΜ Ζ̄ΜΠΕϢΩΝΤ̄ ΕΖΟΥΝ ΕΟΥΑ ΑϢΑΖΕΡΑΤ̄ ΕΠΕΩΛΗΛ ΑϢΑΙΤΕΙ
 ΕΧΙ Ν̄ΟΥΜ̄ΝΤΖΑΡΩ̄ΖΗΤ ΕΧ̄ΜΠΕϢΟΝ ΑΥΩ ΕΠΑΡΑΓΕ Μ̄ΠΠΙΡΑϢΜΟϢ
 ΑΧ̄ΜΠΩΛΖ̄¹⁰ ΑΥΩ Ν̄ΤΕΥΝΟΥ ΑϢΝΑΥ ΕΥΚΑΠΝΟϢ ΕϢΝΗΥ¹¹ ΕΒΟΛ Ζ̄ΝΤΕϢΤΑΠΡΟ
 Ν̄ΤΕΡΕ ΠΑΙ ΔΕ ΩΩΠΕ ΑϢΛΟ ΕϢϢΟΝΤ̄.

Guy IV.65: 'Άδελφός τις κινηθεῖς εἰς ὀργὴν κατὰ τινος ἕστη εἰς προσευχὴν αἰτούμενος μακροθυμῆσαι τῷ ἀδελφῷ καὶ τὸν πειρασμὸν παρελθεῖν ἀβλαβῶς. Καὶ εὐθέως ὀρᾶ καπνὸν ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ τούτου γενομένου ἐπαύσατο ἡ ὀργή.

¹⁰ ΠΩΛΑΖ ἰn Chaîne.

¹¹ ΕϢΝΑΥ ἰn MS

19. αϰΒΩϰ ἄνοοειω ἄσιπεπρεσβύτερος ἄψιητ ψαπαρχιεπισκοπος
 ἄπρακοτε αγω ἄντερεϰκτοϰ εψιητ αγωϰνοϰ ἄβινεσνηϰ δε ερετπολις
 ἄ οϰ· ἄτοϰ δε πεϰαϰ ναϰ δε φυσι νασνηϰ ανοϰ ἄπιναϰ επζο
 ἄλααϰ ἄρωμε ἄσαπαρχιεπισκοπος μαγααϰ ἄτοοϰ δε ἄτεροϰσωτῃ
 αϰταϰρο ετβε πωαϰε δε εϰεζαρεζ εροοϰ ζαβολ ζαπϰιζραϰ ἄἄβαλ·

Guy IV.66: Ἀνήλθέ ποτε ὁ πρεσβύτερος τῆς Σκήτεως πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ὡς ὑπέστρεψεν εἰς Σκῆτιν ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ ἀδελφοί· Πῶς ἡ πόλις; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Φύσει, ἀδελφοί, ἐγὼ πρόσωπον ἀνθρώπου οὐκ εἶδον εἰ μὴ τὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν καὶ ἐστηρίχθησαν ἀπὸ τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἵνα φυλάσσουν τὸς ὀφθαλμοὺς ἑαυτῶν ἀπὸ μετεωρισμοῦ.

PL IV.55: Ascendit aliquando presbyter de Scythi ad episcopum Alexandrinum. Et quando reverseus est in Scythi, interrogaverunt eum fratres: Quomodo est civitas? Ille autem dixit eis: Credite mihi, fratres, ego ibi faciem hominis nullius vidi, nisi tantum episcopi. Illi autem audientes, mirati sunt et dixerunt: Quid putas facta est omnis illa multitudo? Presbyter vero refovit illos haesitantes, dicens: Extorsi animum meum, ne intuerer faciem hominis. Ex qua relatione profecerunt fratres, et custodierunt se ab extollentia oculorum suorum.

20. αϰϰοος ἄσιοϰζἄλο * δε ψαρεπδιαβολος οϰωζ εϰἄἄψωωτ
 ἄπιμωναϰος· ερωαν οϰτααπϰ ωϰ῀ ἄμμαϰ ζιτἄνοϰνοο ἄνοοειω
 ψαϰϰρο αγω ἄσῃῃομ ἄθε ἄοϰφυσις μαλιςτα νετο ἄαμελϰς
 επεζοϰο· βινοϰοομ ἄιμ ετεϰναψινε ἄσωοϰ ἄθη εϰϰιοϰω ἄπῃρααϰ
 νας μαλιςτα εϰοϰοϰ εψωνε αγω πετεϰναεπιθϰμει εροϰ
 ἄνεϰοϰομῃ εϰεοϰωμ δε ἄνεταπνοϰτε τἄνοοϰσοϰ ναϰ ἄψῃζμοτ
 ἄτοοτῃ ἄνοοειω ἄιμ· ανϰο εβολ ἄἄοειϰ ἄἄμωναϰος ἄἄπεϰῃτον τηρῃ
 πζωβ δε ἄἄμωναϰος ἄπενααϰ αϰις εροϰ μαγααϰ δε πϰον κω ναϰ
 ἄτεσφραγις ἄπεϰῃ ετε παι πε πεῃββιο·

Guy IV.67: Εἶπε γέρων· Ὁ διάβολος τῷ ἐλαττώματι τοῦ μοναχοῦ ἐπιτίθεται μᾶλλον· ἔθος γὰρ διὰ μακροῦ χρόνου βεβαιωθὲν φύσεως ἰσχὺν λαμβάνει, μάλιστα μὲν οὖν ἐν τοῖς αμελεστέροις. Πάν οὖν βρῶμα ὃ κατὰ κνίσσαν ζήτεις, μὴ θελήσης δοῦναι, μάλιστα ὑγιαίνων, καὶ ὃ ἐπιθυμεῖς μὴ φάγῃς. Ἐσθίων δὲ τὰ ἀποστελλόμενά σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εὐχαρίσται αὐτῷ πᾶσαν ὥραν.

Guy IV.68: Εἶπε γέρων· Τὰ ἀρτίδια τῶν μοναχῶν ἀνηλώσαμεν καὶ τὴν ἀνάπαυσιν πᾶσαν, καὶ τὸ ἔργον τῶν μοναχῶν οὐκ ἐποιήσαμεν, καὶ νομίζομεν ὅτι γεγόναμεν μοναχοί. Λοιπόν, ὦ μοναχέ, ἀνδρίζου ἵνα μὴ ἀλλότριον σχῆμα φορῆς. Λέγε οὖν σεαυτῷ· Ἀδελφέ, ἔχε τὴν σφραγίδα, τοῦτ' ἐστὶ τὴν ταπείνωσιν.

21. ΛΟΥΑ Ν̄ΝΖΛΛΟ ΒΩΚ ΨΑΚΕΖΛΛΟ ΑΥΩ ΠΕΧΑΥ Μ̄ΠΕΥΜΑΘΗΤΗΣ ΧΕ ΤΑΜΙΟ
ΝΑΝ Ν̄ΟΥΚΟΥΓΙ Ν̄ΑΡΨΙΝ ΑΥΩ ΑΥΤΑΜΙΟΥ ΠΕΧΑΥ ΧΕ ΖΕΡΠ̄ Ζ̄ΝΟΕΙΚ ΝΑΝ ΑΥΩ
ΑΥΖΟΡΠΟΥ Ν̄ΤΟΥ ΔΕ ΑΥΜΟΥΝ ΕΒΟΛ ΕΥΨΑΧΕ ΕΝΕΠ̄ΝΙΚΟΝ Μ̄ΠΕΖΟΥ ΤΗΡ̄
Μ̄ΝΤΕΥΩΗ ΤΗΡ̄...

Guy IV.69: Παρέβαλέ τις τῶν γερόντων ἑτέρῳ γέροντι. Καὶ εἶπεν τῷ μαθητῇ αὐτοῦ· Ποίησον ἡμῖν μικρὸν φακόν. Καὶ ἐποίησε καὶ ἔβρεξεν ἄρτους. Καὶ ἔμειναν ἕως τῆς ἄλλης ἡμέρας ἕως ὥρας ἑκτῆς λαλοῦντες περὶ πνευματικῶν...

PL IV.56: Venit aliquando quidam senex ad alium senem. Ille autem dixit discipulo suo: Fac nobis modicum lenticulae. Et fecit. Et infunde nobis panes. Et infudit. Et manserunt sic usque ad aliam diem hora sexta, loquentes de spiritualibus rebus...

pp. λ̄Γ-ξ̄Δ lipsesc

22. (p. ξ̄Ε)¹² ΑΥΧΟΥΟ Ν̄ΣΙΑΠΑ ΕΥΑΓΓΙΟΥ ΧΕ ΑΥΧΟΝ ΚΩ ΝΑΥ
Ν̄ΟΥΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μ̄ΜΑΤΕ· ΑΥΩ ΠΕΙΚΕΤ ΑΥΤΑΑΥ ΕΒΟΛ ΑΥΤΑΑΥ Ν̄ΝΕΤΨΑΑΥ
ΕΥΧΩ Μ̄ΜΟΥ ΧΕ· Ν̄ΤΟΥ ΠΛΟΥΟ ΠΕΥΧΩ Μ̄ΜΟΥ ΝΑΙ ΧΕ· † Ν̄ΝΕΤ̄Ν̄ΚΑ
ΕΒΟΛ ΤΑΑΥ Ν̄ΝΖΗΚΕ·

¹² MS I.1.b.713, Muzeul National de Arte Frumoase A.S. Puskin, Moscova.

Guy VI.6: Εἶπε γέρων ὅτι ἐκέκτητό τις τῶν ἀδελφῶν Εὐαγγέλιον μόνου, καὶ τοῦτο πωλήσας ἔδωκεν εἰς τροφήν τοῖς πένησιν ἄξιον μνήμης ἐπιφθεγξάμενος ῥήμα· Αὐτόν, γάρ φησι, τὸν λόγον πεπώληκα τὸν λέγοντά μοι· “Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς.”

PL VI.5: Dixit abbas Evagrius fuisse quemdam fratrem, qui nihil habuit in substantia sua, nisi tantum Evangelium, et ipsum vendidit in pauperum nutrimento. Dicens quodam verbo, quod memoriae dignum est comendari: Ipsum etiam, inquit, verbum vendidi, quod jubet: Vende omnia, et da pauperibus.

23. ΑΠΑ ΘΕΩΔΩΡΟΣ ΠΑΠΖΕΡΜΗΣ ΑΧΚΩ ΝΑϸ ΝΨΟΜΝΤ ΝΧΩΜΕ
ΕΝΑΝΟΥΟΥ· ΑϸΒΩΚ ΨΑΑΠΑ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑϸΧΟΟΣ ΝΑϸ ΧΕ· ΟΥΝΤΑΙ ΜΜΑΥ
ΝΨΟΜΝΤ ΝΧΩΜΕ ΕΝΑΝΟΥΟΥ· ΑΥΩ †† ΖΗΥ ΝΖΗΤΟΥ· ΑΥΩ ΟΝ
ΨΑΡΕΝΕCΝΗΥ ΧΙΤΟΥ ΝCΕ† ΖΗΥ· ΑΧΙC ΕΡΟΙ ΧΕ ΟΥ ΠΕΤΕΨΨΕ ΕΡΟΙ ΕΑΑϸ·
ΑϸΟΥΩΨΒ ΝΟΙΠΖΛΛΟ ΧΕ ΝΑΝΟΥ ΠΖΩΒ ΜΕΝ· ΑΛΛΑ ΝΑΝΟΥ ΤΜΝΤΖΗΚΕ
ΠΑΡΑΡΟΥ ΤΗΡΟΥ· ΝΤΕΡΕϸΩΤΜ ΔΕ ΕΠΑΙ ΑϸΒΩΚ ΑϸΤΑΑΥ ΕΒΟΛ ΑϸΧΙ
ΤΕΥ†ΜΗ ΑϸΤΑΑC ΝΝΕΤΨΑΑΤ·

Guy VI.7: Ἀββᾶ Θεόδωρος ὁ τῆς Φέρμης ἐκέκτητο τρία βιβλία καλά. Καὶ παρέβαλε τῷ ἀββᾶ Μακαρίῳ καὶ λέγει αὐτῷ ὅτι· Ἔχω τρία βιβλία καλά καὶ ὠφελοῦμαι ἐξ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ κυχρῶνται αὐτὰ καὶ ὠφελοῦνται. Εἶπὲ οὖν μοι τί ὄφειλον ποιῆσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ γέρων εἶπε· Καλαὶ μὲν αἱ πράξεις, ἀλλὰ μείζων πάντων ἐστὶν ἡ ἀκτημοσύνη. Καὶ τοῦτο ἀκούσας ἀπελθὼν ἐπώλησεν αὐτὰ καὶ ἔδωκε τὴν τιμὴν αὐτῶν τοῖς χηρῶσιν.

PL VI.6: Abbas Theodorus, cognomento de Pherme, habebat tres Codices bonos. Et cum venisset ad abbatem Macarium, dixit ei: Habeo tres Codices, et proficio ex lectione eorum. Sed et fratres petunt eos ad legendum, et ipsi proficiunt. Dic ergo mihi quid debeo facere? Et respondens senex, dixit: Boni sunt quidem actus, sed melius omnibus est nihil possidere. Quod cum audisset, abiit, et vendidit memoratos Codices, et dedit indigentibus pretium ipsorum.

24. αἰχμῶν ἐπεὶ ἅπασι ἰωζαβηβῶν ππερσῶν καὶ ζιτῆντμῆντνοῦ
 ἄνεκαρεθῆ· ἀρεῖ ἐρραῖ εὔνοσ ἄμῆντβαλ ζητ· ἄτοα δε ἀρεῶ
 ζῆνταρβια ἄτεκῆμε· ἀρεῖ ἄοὔρολοκοτ * τινος εἰσὼα ἄοὔροπ ἄτοοτῆ
 ἄοὔα ἄνεσνηῦ ἀρεῶπῆ ἄιαῦ καὶ εἰεῖρ ζωβ ἄζητοῦ· ἀκεσον εἰ
 ὠροα περεῶα ἄα καὶ παεῖωτ· χαριζε ἄαι ἄζῆκοῦι ἄιαῦ ταταμιο
 ἄαι ἄοὔκοῦι ἄλιβιτον· ἀῶ ἀφ ἄα εἰραρε· ἀκεοῦα δε οἷν εἰ
 εἰπαρκαλεῖ εἰσὼ ἄμοσ καὶ μα ἄαι ἄζῆεἰαῦ ταταμιο οὔλιβιτον
 ἄαι· ἀῶ ἀφ ἄπεικετ· ζωμαῖος ζῆκοοῦε ἀγατεῖ ἄμοα ἀφ ἄαῦ
 ζῆοῦμῆντζαπλοῦσ εἰραρε· εἰραη δε ἀρεῖ ἄοἰπχοεῖσ
 ἄπζολοκοττινος εἰοῦωῶ εἰσῖτῆ· περεῶα ἄα καὶ ἀνοκ ἄναβωκ ταῆτῆ
 ἄακ· ἀῶ νερεσοῦν ἀν καὶ εἰναῆτῆ τῶν· ἀρεῶοῦν εἰρερεβωκ
 ὠααπα ἄακωβ παταδιακωνῖα ἄρεκωρῶ εἰρα ταρερεῖ ἄα
 ἄπζολοκοττινος ταρερεῶα ἄπσον· ἀῶ εἰρηκ ἀρεῖνε
 ἄοὔρολοκοττινος ζῆπκαζ εἰρη ἐρραῖ· ἀῶ ἄπερεῖτῆ· οὔδε
 ἄπερεῶωζ εἰρα· ἀλλὰ ἀρεῶηλ ἀρεκοτῆ (p. 35) εἰερεῖ· ἀρεῖ οἷν
 ἄοἰπσον ἀεῖνωχαι ἄα ἐπεὶ πζολοκοττινος· περεῶα καὶ παῆτωσ
 ἄναρεῖ περεροῦω· ἀρεβωκ οἷν ἄοἰπζῆλο ἀρεῖν πζολοκοττινῖσ ζῆπκαζ
 ἄπερεμα περεμα· ἀῶ οἷν ἀρεῶηλ ἀρεῖτοα εἰερεῖ· πσον δε οἷν
 ἀεῖνωχαι ἄα περεῶα καὶ ἄναῆτῆ ἄα ἄπειροπ· ἀρεῶοῦν δε οἷν
 ἀρεῖ εἰμα εἰμαῦ ἀρεῶηλ ἀρεῖτῆ· ἀῶ ἀρεῖ ὠααπα ἄακωβ περεῶα
 ἄα καὶ ἅπασι εἰρηῦ ὠροκ ἀρεῖνε ἄοὔρολοκοττινος ζῆτεζηη·
 ἀριταγαπη ταρε οεῖω ζῆπτοοῦ ἄηπωσ ἄταρε ἄτῆ οὔα· ἀῶ
 ἐκῶαζε εἰερεχοεῖσ τατααα ἄα· ἀρεβωκ δε ἄοἰπζῆλο ἀρεῖ ὠομῆτ
 ἄζοοῦ εἰταρε οεῖω ζῆπτοοῦ· ἀῶ ἄπερεῖν οὔα εἰρενοῦε εβολ
 ἄπνομῖσμα· τοτε περεῶα ἄοἰπζῆλο ἄαπα ἄακωβ καὶ εἰρε ἄπεροῦα
 ἄνεσνηῦ σορῆμεε * εἰετααα ἄμεω[ε νι]μ ἄσον· ἄρεω[στεῖ] γαρ ἄμοα
 ἄ[αα ἀ]ῶ ἄταῖεῖ εἰραεῖτῆ ἄτοοτῆ ἄαγαπη τατααα ἄπετεροῖ ἀρεῖν
 παῖ δε ζῆτεζηη· ἀρεῖ ὠπηρε δε ἄοἰαπα ἄακωβ καὶ ἄπερεῖτῆ ἄτεῦνοῦ
 ζῆπκαζ· καῖτοῖγε εἰρερεωστεῖ ἄμοα καὶ εἰετααα ἄπερεχοεῖσ· εἰρα
 οὔα εἰ εἰοῦωῶ εἰ εἰσὼ μερεῖ ἄα ἀλλὰ ὠαρεῶοσ καὶ βωκ ἄρεῖ
 ἄα ἄτεκρηα· ἀῶ εἰραῆντοῦ ἄα οἷν ὠαρεῶοσ καὶ καῦ ἐρραῖ

ΕΠΕΥΜΑ· ΕΥΤΜ̄ΝΤΟΥ ΔΕ ΝΑϞ· ΟΥΔΕ ΜΕϞΡ̄ ΠΚΕΨΙΝΕ· ΟΥΔΕ ΜΕϞΧΟΟΣ
Μ̄ΠΕΝΤΑϞΧΙΤΟΥ ΕῙΜΗΤΕΙ ΟΥϞΟΠ̄ Ν̄ΟΥΩΤ·

Guy VI.8: Διηγῆσατό τις τῶν πατέρων περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Πέρσου ὅτι ἐκ τῆς πολλῆς αὐτοῦ ἀρετῆς εἰς βαθυτάτην ἤλασεν ἀκακίαν. Οὗτος δὲ ἔμεινεν ἐν Ἀραβίᾳ τῆς Αἰγύπτου. Ἐχρήσατο δὲ ποτε παρὰ ἀδελφοῦ ἑνα χρύσινον καὶ ἠγόρασε λινάρια ἵνα ἐργάσῃται. Καὶ ἦλθεν ἀδελφὸς πρὸς αὐτὸν λέγων· Χρήσόν μοι, ἀββᾶ, ὀλίγα λινάρια ἵνα ποιήσω ἐμαυτῷ λεβίτωνα. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ μετὰ χαρᾶς. Ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλος ἦλθε παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· Δός μοι ὀλίγα λινάρια ἵνα ποιήσω λέντιον. Ἔδωκε δὲ καὶ αὐτῷ. Ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλων αἰτησάντων ἐδίδου ἀπλῶς μετὰ χαρᾶς. Ὑστερον δὲ ἦλθεν ὁ κύριος τοῦ χρυσίνου θέλων αὐτό. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ γέρων· Ἐγὼ φέρω σοι αὐτό. Καὶ μὴ ἔχων πόθεν δοῦναι αὐτῷ τὸ νόμισμα, ἀνέστη ἀπελθεῖν πρὸς τὸν ἀββᾶ Ἰακώβον τὸν τῆς διακονίας, παρακαλέσαι αὐτὸν δοῦναι αὐτῷ τὸ νόμισμα, ἵνα ἀποδώσει τῷ ἀδελφῷ. Καὶ ὑπάγων εὔρε ὀλοκοτίνιν κείμενον χαμαὶ καὶ οὐχ ἦψατο αὐτοῦ. Ποιήσας δὲ εὐχὴν ὑπέστρεψεν εἰς τὸ κελλίον ἑαυτοῦ. Καὶ πάλιν ἦλθεν ὁ ἀδελφὸς θέλων λαβεῖν τὸ νόμισμα. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐγὼ πάντως φροντίζω. Καὶ ἀπελθὼν πάλιν ὁ γέρων εὔρε τὸ νόμισμα χαμαὶ κείμενον ὅπου ἦν· καὶ ποιήσας πάλιν εὐχὴν ὑπέστρεψεν. Καὶ ἰδοὺ πάλιν ἦλθεν ὁ ἀδελφὸς ὀχλῶν αὐτόν. Καὶ λέγει ὁ γέρων· Ἔτι τὸ ἄπλαξ τοῦτο συγχώρησον, καὶ φέρω σοι αὐτό. Καὶ ἀναστὰς πάλιν ἀπῆλθε κατ' ἐκείνου τοῦ τόπου καὶ εὔρεν αὐτὸ ἐκεῖ. Καὶ ποιήσας εὐχὴν ἔλαβεν αὐτὸ καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἀββᾶ Ἰακώβον καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀββᾶ, ἐρχόμενος πρὸς σε εὔρον τοῦτο τὸ νόμισμα ἐν τῇ ἐνορίᾳ, μὴ τις ἀπώλεσεν αὐτό. Καὶ ἐὰν εὔρεθῇ ὁ κύριος αὐτοῦ, δὸς αὐτό. Ἀπελθὼν οὖν ὁ γέρων ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐκήρυξεν, καὶ οὐδεὶς εὔρεθῆ ἀπολέσας αὐτό. Τότε λέγει ὁ γέρων τῷ ἀββᾶ Ἰακώβω· Εἰ οὐδεὶς τοῦτο ἀπώλεσε τὸ νόμισμα, δὸς αὐτὸ τῷδε τῷ ἀδελφῷ· χρεωστῷ γὰρ αὐτῷ, καὶ ἐρχόμενος λαβεῖν αὐτὸ παρά σου ἀγάτην καὶ ἀποδοῦναι τὸ χρέος εὔρον αὐτὸ ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ ἐθαύμασεν ὁ γέρων πῶς χρεωστῶν καὶ εὔρων οὐκ εὐθέως ἔλαβε καὶ ἀπέδωκεν αὐτό. Καὶ τοῦτο δὲ ἦν τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ ὅτι, εἰ ἦρχετό τις χρήσασθαι παρ' αὐτοῦ τι, οὐ δι' ἑαυτοῦ παρῆχεν, ἀλλ' ἔλεγε τῷ ἀδελφῷ· Ὑπαγε σεαυτῷ ἄρον εἴ τι χρήσεις. Καὶ εἰ ἔφερεν, ἔλεγε τῷ ἀδελφῷ· Ἀπόθου αὐτὸ πάλιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Εἰ δὲ οὐδὲν ἔφερεν ὁ λαμβάνων, οὐδὲν ἔλεγεν αὐτῷ.

PL VI.7: Narravit quidam Patrum de abate Joanne Persa, quia ex multis virtutibus suis ad profundam simplicitatem atque innocentiam pervenerit. Hic autem manebat in Arabia vicina Aegypti. Et mutuavit aliquando a fratre suo solidum unum, et emit linum ut operaretur. Et venit frater rogans eum, et dicens: Dona mihi, abba, aliquantum lini, et

faciam mihi vestimentum quo utar. Et dedit ei cum gaudio. Simileter et alius veniens rogavit eum et daret ei aliquantum lini, ut faceret sibi tegumentum. Et dedit ei. Et mutis aliis petentibus dabat simpliciter cum gaudio. Postea venit dominus solidi quem mutuo acceperat, volens recipere quod mutuaverat. Et dixit ei senex: Ego affero tibi eum. Et cum non haberet unde redderet, abiit ad abbatem Jacob dispensatorem, ut rogaret eum, et daret ei solidum. Et cum iret, invenit in terra jacentem solidum, et non tetigit eum, sed fecit orationem, et reversus est in cellam suam. Et venit iterum frater ille, et coepit ei molestus pro solido. Et dicit ei: Ego reddam tibi. Et abiit iterum senex, et invenit solidum in terra ubi erat prius, et rursus facta oratione reversus est. Et ecce iterum coepit frater ille molestus esse, et dicit senex: Adhuc semel me exspecta, et affero tibi solidum tuum. Et surgens venit ad illum locum, et invenit ipsum solidum ibi; et facta oratione tulit eum, et venit ad abbatem Jacobum, et dicit: Abba, cum venirem ad te, inveni hunc solidum in via. Ostende ergo charitatem, et praedica jejunium, ne quis perdiderit eum. Et praedicavit abbas, et nemo est inventus qui perdidisset eum. Tunc vero dicit abbati Jacobo: Si ergo nemo eum perdidit, do eum illi fratri, quia ipsi debeo solidum. Et cum venirem ad te ut tu mihi solidum praestares, et redderem debitum, inveni eum in via. Et miratus est abbas Jacobus, quomodo compulsus pro debito invenisset, et non statim tulisset eum, et reddidit solidum fratri illi. Et hoc erat mirabile de ipso: quia si veniebat quis mutuuum aliquid petere ad eo, non per seipsum dabat, sed dicebat fratri mutuuum postulanti: Vade, tolle tibi tu ipse quod opus habes. Et quando referebat quod mutuuum accepisset, dicebat ei: Repone illud iterum unde tulisti. Si autem nihil referebat ille qui mutuuum acceperat, senec nihil dicebat ei.

25. ΑΥΧΟΟΣ ΝΒΙΖΟΙΝΕ ΝΝΕΝΕΪΟΤΕ ΧΕ ΑΧΕΙ ΝΟΥΘΕΙΩ ΝΒΙΟΥΣΟΝ ΕΧΦΟΡΕΙ
 ΝΟΥΚΟΥΙ ΝΚΑΣΟΥΛΙΟΝ ΕΤΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΤΖΝΝΡΙ ΨΑΛΠΑ ΙΣΑΚ· ΑΥΩ ΑΧΠΩΤ
 ΝΣΩΨ ΝΒΙΠΖΛΛΟ ΕΧΧΩ ΜΜΟΣ· ΧΕ ΠΕΙ ΜΑ ΠΑΜΜΟΝΑΧΟΣ (p. 3[7])¹³ ΠΕ
 ΝΤΟΚ ΔΕ ΝΤΚΟΥΚΩΣΜΙΚΟΝ ΜΝΒΟΜ ΜΜΟΚ ΕΨΩΠΕ ΜΠΕΙΜΑ·

¹³ MS N. B., K 321, Viena.

Guy VI.9: Διηγήσαντό τινες τῶν πατέρων ὅτι ποτὲ ἦλθέ τις ἀδελφὸς φορῶν μικρὸν κουσσοῦλιον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Κελλίων ἐπὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰσαὰκ, καὶ ἐδίωκεν αὐτὸν ὁ γέρων λέγων ὅτι· Τὰ ὧδε μοναχῶν ἐστίν, σὺ δὲ κοσμικὸς ὢν οὐ δύνασαι ὧδε εἶναι.

PL VI.8: Narraverunt quidam Patrum quia venit aliquando frater aliquis in conventum Cellarum coram abate Isaac, vestitus modicum cucullum; et spectabat eum senex, dicens: Hic monachorum est habitatio; tu saecularis es, et non poteris hic esse.

26. αϣϫΟΟϢ Ἰϣιαπα Ιϣακ ϣε Νενειοτε Μεναπα Παμβω Νευφορει
Ἰζενωτην Ἰπελσε Εγζῆντοειϣ Μῆζῆωτην Ἰωβῆνε Ἰτωτῆ δε Τενογ
τετῆφορει ζῆωτην Εγταειηγ· βωκ Ἰτωτῆ Ἰπειμα Ατετῆτακοϣ·

Guy VI.10a: Ἐλεγεν ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῖς ἀδελφοῖς· Οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ ἀββᾶ Παμβῶ παλαιὰ καὶ πολύρραφα ἐφόρουσαν καὶ σεβένινα, νῦν δὲ ἱμάτια πολύτιμα φορεῖτε. Ὑπάγετε ἔνθεν, ἐρημώσατε τὰ ὧδε.

PL VI.9a: Dicebat autem fratribus abbas Isaac: Patres nostri et abbas Pambo, vetustis et de multis partibus resarcitis vestibus utebantur, nunc autem pretiosis vestibus utimini. Discedite hinc, desertastis locum hunc.

27. Εγναβωκ δε ΕπωζϢ Πεϣαϣ Ναγ ϣε Ἰϣναβωκ αν Εκοττ Εϣῆτολη
Νητῆ Ἰτετῆζαρεζ γαρ αν·

Guy VI.10b: Ὅτε δὲ ἔμελλον ὑπάγειν εἰς τὸ θέρος, ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐκέτι παρέχω ὑμῖν ἐντολὰς, οὐ φυλάσσετε γάρ.

PL VI.9b: Quando autem perfecturi errant ad messem, dicebat eis: Jam vobis nulla mandata dabo, quia non observatis.

28. ΝΤΟϢ ΟΝ ΑϢΧΟΟϢ ΧΕ ΑΑΠΑ ΠΑΜΒΩ ΧΟΟϢ ΧΕ ΤΑΙ ΤΕ ΘΕ ΕΤΕΨΩϢ
ΕΠΜΟΝΑΧΟϢ ΕΦΟΡΕΙ Ν̄ΝΕϢΖΟΙΤΕ ΖΩϢΤΕ ΕΝΕΧ ΤΕϢΩΤΗΝ Μ̄ΠΒΟΛ Ν̄ΤΕϢΡΙ
Ν̄ΨΟΜ̄ΝΤ Ν̄ΖΟΟΥ Ν̄ΤΕΤ̄Μ̄ΛΑΑΥ ΤΑΙΟϢ ΕϢΙΤ̄ ΤΟΤΕ ΕϢΕΦΟΡΙ Μ̄ΜΟϢ·

Guy VI.11: Εἶπε πάλιν ὁ αὐτὸς ὅτι ἔλεγεν ἄββᾶ Παμβῶ ὅτι· Τοιοῦτον ὀφείλει φορεῖν ἱμάτιον ὁ μοναχὸς ὥστε βάλλειν αὐτὸ ἔξω τοῦ κελλίου καὶ ἵνα μηδεὶς λάβῃ αὐτό.

29. ΑϢΧΟΟϢ Ν̄ϢΙΑΠΑ ΚΑϢΙΑΝΟϢ ΧΕ <ΑϢΧΟΟϢ Ν̄ϢΙ>ΟΥΑ Ν̄ΝΕϢΥΝΚΛΗΤΙΚΟϢ
ΕΑϢΠΟΤΑϢϢΕ Ν̄ΝΕϢΧΡΗΜΑ ΤΗΡΟΥ ΑϢΤΑΑΥ Ν̄Ν̄ΖΗΚΕ ΑϢΚΑ Ζ̄ΝΚΟΥΙ ΝΑϢ
ΕΤΒΕ ΤΕϢ * ΧΡΙΑ ΜΑΥΑΑϢ Ν̄ΠΕϢΟΥΩΨ ΕΩΝ̄ Ζ̄ΝΟΥΜ̄ΝΤΑΠΟΤΑΚΤΙΚΟϢ
ΕΤΖΗΚ ΕΒΟΛ Ν̄ΤΕΠΕΘ̄ΒΒΙΟ Ν̄ΖΗΤ· ΠΑΙ ΔΕ ΑϢΧΩ Ν̄ΟΥΨΑΧΕ ΝΑΖΡΑϢ
Ν̄ϢΙΒΑϢΙΜΟϢ ΠΕΤΨΟΟΠ Ζ̄Ν̄Ν̄ΕΤΟΥΑΑΒ· ΕϢΧΩ Μ̄ΜΟϢ ΧΕ ΤΜ̄ΝΤϢΥΝΚΛΗΤΙΚΟϢ
ΑΚϢΟΡΜΕϢ ΑΥΩ ΤΜ̄ΝΤΜΟΝΑΧΟϢ Μ̄ΠΕΚΖΕ ΕΡΟϢ·

Guy VI.14: Εἶπεν ἄββᾶ Κασσιανὸς ὅτι συγκλητικὸς τις ἀποταξάμενος καὶ διαδοὺς τὰ ἑαυτοῦ χρήματα πένησι παρακατέσχε τινὰ εἰς ἰδίαν ἀπόλαυσιν, μὴ βουλόμενος τὴν ἐκ τῆς τελείας ἀκτημοσύνης ἀναδέξασθαι ταπεινοφροσύνην καὶ τὴν γησιάν ὑποταγὴν τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος. Πρὸς ὃν ὁ ἐν ἁγίοις Βασίλειος λόγον ἀπεφθέγγετο τοιοῦτον· Καὶ τὸ συγκλητικὸν ἀπώλεσας, καὶ μοναχὸν οὐκ ἐποίησας.

PL VI.10: Dixit abbas Cassianus quia Syncleticus aliquis nomine renuntiasset saeculo, et facultates suas pauperibus dividens, aliqua sibi retinisset ad proprium usum, nolens perfecte ex omnibus renuntiantium humilitatem et communis monasterium vitae suscipere regulam. Ad quem sanctae memoriae Basilius dixit hoc: Et senator esse desiisti, et monachum non fecisti.

30. ΑΟΥΑ Ν̄ΝΕϢΝΗΥ Χ̄ΝΕ ΑΠΑ ΠΑϢΤΑΜΩΝ ΧΕ ΟΥ ΠΕ †ΝΑΑΑϢ ΧΕ ϢΕΘΛΙΒΕ
Μ̄ΜΟΙ ΕΙ† Μ̄ΠΑΖΩΒ Ν̄ϢΙΧ ΕΒΟΛ· ΑϢΟΥΩΨ̄ Ν̄ϢΙΠΖ̄ΛΛΟ ΠΕΧΑϢ ΧΕ ΠΚΕΑΠΑ
ΧΙΧΩΙ Μ̄ΠΚΕϢΕϢΕΠΕ ΨΑΥ† ΠΕΥΖΩΒ Ν̄ϢΙΧ ΕΒΟΛ ΠΑΙ Ν̄ΟΥϢΕ ΑΝ ΠΕ
ΕΚΨΑΝΝΟΥ ΔΕ Ε† ΑΧΙ Τ†ΜΗ Ν̄ΟΥϢΟΠ Ν̄ΟΥΩΤ Ν̄ΤΕΠΙΔΟϢ ΕΚΨΑΝΟΥΩΨ

ΔΕ ΕΚΑ ΟΥΚΟΥΙ ΕΒΟΛ Ζ̄Ν̄ΣΟΥΝΤ̄ Ν̄ΤΟΚ ΕΤΤΩΨ ΤΑΙ ΤΕ ΘΕ ΕΤΕΚΝΑΘ̄
Μ̄ΤΟΝ· ΠΕΧΕ Π̄ΣΟΝ ΝΑΨ ΧΕ ΕΨΩΠΕ ΟῩΝΤΑΙ ΤΑΧΡΙΑ Μ̄ΜΑΛΥ ΚΟΥΨ
ΕΤ̄Μ̄ΤΡΑΨΕΙΡΟΥΨ ΖΑΖΩΒ Ν̄ΣΙΧ· ΑΨΟΥΨΩΒ̄ Ν̄ΣΙΠΖ̄ΛΛΟ ΧΕ ΚΑ ΝΟῩΝΤΑΚ
ΖΩΒ ΝΙΜ Μ̄Π̄ΡΚΑ Π(ρ. Ξ̄Η)ΖΩΒ Ν̄ΣΙΧ ΕΒΟΛ ΠΕΤΕΟῩΝ̄ΣΟΜ Μ̄ΜΟΚ ΕΛΛΑΨ ΑΡΙΨ
ΜΟΝΟΝ Ζ̄Ν̄ΟΥΨΤΟΡΤ̄Ρ̄ ΑΝ·

Guy VI.15: Ἡρώτησέ τις ἀδελφὸς τὸν ἀββᾶ Πιστάμωνα λέγων· Τί ποιήσω, ὅτι θλίβομαι εἰς τὸ πωλῆσαι τὸ ἐργόχειρόν μου; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ γέρων εἶπεν ὅτι· Καὶ ἀββᾶ Σισόης καὶ οἱ λοιποὶ ἐπώλουν τὸ ἐργόχειρον αὐτῶν. Τοῦτο οὐκ ἔστι βλάβος. Ὅταν δὲ πωλῆς, εἶπε ἅπαξ τὴν τιμὴν τοῦ σκεύους· λοιπὸν, ἐὰν θελῆς ἀφήναι μικρὸν τῆς τιμῆς, ἐν σοί ἐστιν. Οὕτω γὰρ καὶ εὐρήσεις ἀνάπαυσιν. Πάλιν δὲ λέγει ὁ ἀδελφός· Ἐὰν ἔχω τὴν χρεῖαν μου ὁθενδήποτε, θέλεις ἵνα μὴ φροντίσω ἐργοχείρου; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ γέρων λέγει· Ἐὰν ἔχῃς ὅσονδήποτε, μὴ καταλείπῃς τὸ ἐργόχειρόν σου· ὃ δύνασαι ποιήσῃς, μόνον ἀταράχως.

PL VI.11: Dixit quidam frater abbati Pisteramoni: Quid faciam, quoniam durum est mihi vendere quod manibus meis laboro. Et respondens dixit: Quia abbas Sisois et caeteri vendebant opus manuum suarum; hoc enim non laedet. Sed quando vendis, semel dic pretium speciei quam distrahis. Et si vis relaxare modicum pretii, in te est, sic enim et quietem invenies. Iterum dixit ei frater: Si habeo quod sufficiat necessitatibus meis aliunde, videtur tibi ut non cogitem de labore manuum? Respondens senex, dixit: Quantumvis habeas, non negligas operari, et quantum potes, fac, tantum non cum turbatione animi.

31. ΛΟΥΣΟΝ Χ̄ΝΕ ΑΨΑ ΣΑΡΑΠΙΟΝ ΧΕ ΑΨΙ ΟΥΨΑΧΕ ΕΡΟΙ· ΠΕΧΕ ΠΖ̄ΛΛΟ
ΝΑΨ ΧΕ ΕΙΝΑΧΕ ΟΥ ΝΑΚ ΧΕ ΑΚΨΙ Ν̄ΕΝΚΑ Ν̄Ν̄ΖΗΚΕ Μ̄Ν̄ΝΕΧΗΡΑ Μ̄Ν̄ΟΡΦΑΝΟΣ
ΑΚΚΑΛΥ Ζ̄Μ̄ΠΨΟΥΨ̄Τ̄ ΑΨΝΑΥ ΓΑΡ ΕΨΨΟΥΨ̄Τ̄ ΕΨΜΕΖ̄ Ν̄ΧΩΩΜΕ·

Guy VI.16: Ἀδελφὸς ἠρώτησε τὸν ἀββᾶ Σεραπίωνα λέγων· Εἰπέ μοι ἓνα λόγον. Λέγει ὁ γέρων· Τί σοι ἔχω εἰπεῖν; ὅτι ἔλαβες τὰ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν καὶ ἔθηκας αὐτὰ εἰς τὴν θυρίδα ταύτην. Εἶδε γὰρ αὐτὴν μεστὴν βιβλίων.

PL VI.12: Frater interrogavit abbatem Serapionem, dicens: Dic mihi unum verbum. Dicit senex: Quid tibi habeo dicere, quia tulisti ea quae erant viduarum et orphanorum, et posuisti in fenestra. Viderat enim eam codicibus plenam.

32. ΑΥΧΝΕ ΤΜΑΚΑΡΙΑ ΣΥΝΚΛΗΤΙΚΗ ΧΕ ΝΕ ΟΥΑΓΑΘΟΝ ΕΥΧΗΚ ΕΒΟΛ
ΤΕΤΜΝΤΑΤΖΝΑΑΥ· ΑΣΟΥΩΨΒ ΧΕ ΟΥΑΓΑΘΟΝ ΝΖΟΥΟ ΠΕ ΕΥΧΗΚ ΕΒΟΛ
ΝΝΕΤΕΜΝΒΟΜ ΜΜΟΥ ΝΕΝΤΑΥΖΥΠΟΜΙΝΕ ΓΑΡ ΜΠΑΙ ΟΥΝΤΑΥ ΜΜΑΥ
ΝΟΥΘΛΙΨΙΣ ΖΝΤΣΑΡΞ ΖΝΤΕΨΥΧΗ ΔΕ ΟΥΝΤΑΥ ΜΜΑΥ ΝΟΥΖΜΟΤ· ΝΘΕ ΓΑΡ
ΝΖΝΖΟΙΤΕ ΕΥΧΟΟΡ ΕΥΖΩΜ ΕΧΩΟΥ ΑΥΩ ΕΥΨΩΜ ΜΜΟΥ ΨΑΥΤΡΕΥΚΩΤΕ
ΖΝΟΥΧΝΑΖ ΨΑΝΤΟΥΟΥΒΑΨ ΤΑΙ ΤΕ ΘΕ ΝΤΕΨΥΧΗ ΕΤΧΟΟΡ ΖΝΤΜΝΤΖΗΚΕ
ΖΑΠΕΥΖΤΟΡ ΕΨΑΥΑΜΑΖΤΕ ΝΖΟΥΟ·

Guy VI.17: Ἡρωτήθη ἡ μακαρία Συγκλητική εἰ τέλειον ἀγαθὸν ἢ ἀκτημοσύνη. Καὶ ἀπεκρίθη· Πάνυ ἀγαθὸν τοῖς δυναμένοις. Οἱ γὰρ ὑπομένοντες τοῦτο θλίψιν μὲν ἔχουσι τῇ σαρχί, τῇ δὲ ψυχῇ ἄνεσιν. Ὡσπερ γὰρ τὰ στερεὰ ἱμάτια πατούμενα καὶ βιαίως στρεφόμενα πλύνεται καὶ λευκαίνεται, οὕτως καὶ ἡ ἰσχυρὰ ψυχὴ διὰ τῆς ἐκουσίου πενίας ἐπὶ πλεόν κρατύνεται.

Guy VI.13: Interrogata est beatae memoriae Syncletica: Si perfectum bonum est nihil habere? Et illa dixit: Valde bonum est his qui possunt. Etenim hi qui tolerare possunt, tribulationem quidem carnis habent, sed animae requiem possident. Quoniam sicut fortia vestimenta dum calcantur, et pedibus saepius reversantur, lavantur atque incandidantur, ita fortis anima per voluntariam paupertatem amplius confirmatur.

33. ΑΥΧΟΟΣ ΝΣΙΑΠΑ ΖΥΠΕΡΕΧΙΟΣ ΧΕ ΠΑΖΟ ΜΠΜΟΝΑΧΟΣ ΠΕ ΤΜ * ΧΠΕ
ΛΑΑΥ ΝΖΥΛΗ ΝΑΥ ΩΤΠ ΝΑΚ ΕΖΟΥΝ ΑΥΩ ΝΓΣΩΟΥΖ ΝΑΚ ΕΖΟΥΝ ΖΝΜΠΗΥΕ
ΟΥΑΤΟΥΩ ΓΑΡ ΝΑΚ ΠΕ ΠΜΤΟΜ ΝΨΑΕΝΕΖ·

Guy VI.18: Εἶπεν ἄββᾶ Ἐπέρεχιος· Θησαυρός ἐστὶ μοναχοῦ ἐκουσίος ἀκτημοσύνη. Θησαύρισον, ἀδελφέ, ἐν οὐρανῷ· ἀπέραντοι γὰρ τῆς ἀναπαύσεως οἱ αἰῶνες.

PL VI.14: Dixit abbas Hyperichius: Thesaurus monachi est voluntaria paupertas. Thesauriza ergo tibi, frater, in coelo, quia ibi ad requiescendum sine fine sunt saecula.

34. ΝΕ ΟΥ̅ΝΟΥΑ ΔΕ Ν̅ΤΕΝΕΤΟΥΑΑΒ ΕΨΑΥΜΟΥΤΕ ΕΡΟΨ ΧΕ ΦΙΛΑΓΡΙΟΣ
ΕΨΟΥΗΖ Ζ̅ΝΘΙΛΗΜ̅ ΕΨΡ̅ΖΩΒ Ζ̅ΝΟΥΖΙϷΕ ΨΑΝΤΕΨΠΟ ΝΑΨ Μ̅ΠΕΨΟΕΙΚ Μ̅ΜΙΝ
Μ̅ΜΟΨ· Ν̅ΖΩϷΟΝ ΔΕ ΕΨΑΖΕΡΑΤ̅ Ζ̅ΝΤΑΓΩΡΑ ΕΨ Μ̅ΠΕΨΖΩΒ Ν̅ϷΙϷ ΕΒΟΛ
ΕΙϷΖΗΗΤΕ Ζ̅ΝΟΥΨϷ̅ΝΕ ΑΨϷΙΝΕ Ν̅ΟΥΒΑΛΛΑΤΙΟΝ ΕΥ̅ΝΜΗΤ̅ΨΕ
Ν̅ΖΟΛΟΚΟΤΤΙΝΟϷ ΖΙΩϷΟ ΑΨΑΖΕΡΑΤ̅ Μ̅ΠΕΨΜΑ ΕΨΨΩ Μ̅ΜΟϷ ΧΕ ΖΑΠ̅Ϸ ΠΕ
ΕΤΡΕΠΕΝΤΑΨϷΟΡΜΕϷ ΕΙ· ΑΨΩ ΕΙϷ ΠΕΤ̅ΜΜΑΨ ΑΨΕΙ ΕΨΡΙΜΕ ΑΨϷΟΠ̅ ΔΕ
Ν̅ϷΙΠΖ̅ΛΛΟ ΑΨΨΙΤ̅ Ν̅ϷΑΟΥϷΑ ΑΨΤΑΑϷ ΝΑΨ· ΠΕΤ̅ΜΜΑΨ ΔΕ ΑΨΑΜΑΖΤΕ
Μ̅ΜΟΨ ΕΨΟΨΩ ΕΨ Ν̅ΟΥΩΝ ΝΑΨ ΠΖ̅ΛΛΟ ΔΕ Μ̅ΠΕΨΟΨΩ ΕΨΙ ΤΟΤΕ
ΑΨΖΙΤΟΟΤ̅ ΕΨΙΨΚΑΚ ΕΒΟΛ ΕΨΨΩ Μ̅ΜΟϷ ΧΕ ΑΜΗΙΤ̅ Ν̅ΤΕΤ̅ΝΝΑΨ ΕΥ̅ΡΩΜΕ
Ν̅ΤΕΠΝΟΥΤΕ ΧΕ Ν̅ΤΑΨ̅ΡΟΥ· ΠΖ̅ΛΛΟ ΔΕ ΑΨΠΩΤ Ν̅ΨΙΟΥϷΕ ΑΨΕΙ ΕΒΟΛ
Ζ̅ΝΤΠΟΛΙϷ ΧΕ Ν̅ΝΕΥϷΟΥ [ΑΝ Μ̅ΜΟΨ]· (ρ. ̅ΞΘ)¹⁴ ΧΕ ΟΥ ΠΕΝΤΑΨΑΑΨ Ν̅ϷΕΨ
ΕΟΟΨ ΝΑΨ·

Guy VI.19: Ἦν τις τῶν ἁγίων λεγόμενος Φιλάγριος οἰκῶν ἐν Ἰεροσολύμοις καὶ ἐργαζόμενος κόπῳ ἵνα ποιήσῃ τὸν ἴδιον ἄρτον. Ὡς ἴστατο ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῆσαι τὸ ἐργόχειρον αὐτοῦ, ἰδοὺ ἐξαφίει τις βαλάντιον χιλίων νομισμάτων. Καὶ εὐρών αὐτὸ ὁ γέρων ἔστη ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ λέγων· Δεῖ τὸν ἀπολέσαντα ἐλθεῖν. Καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἦλθε κλαίων. Καὶ λαβὼν αὐτὸν ὁ γέρων κατ' ἰδίαν ἔδωκεν αὐτῷ τὸ βαλάντιον. Καὶ ἐκράτει αὐτὸν ἐκεῖνος θέλων αὐτῷ παρασχεῖν μέρος τι. Καὶ ὁ γέρων οὐκ ἤθελεν. Τότε ἔβαλε κράζειν· Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ τί ἐποίησεν. Ὁ δὲ γέρων λάθρα φυγῶν ἐξῆλθε τῆς πόλεως ἵνα μὴ γνωσθῆ τί ἐποίησε καὶ τιμήσωσιν αὐτόν.

PL VI.15: Erat quidam sanctorum, Philagrius nomine. Hic habitabat in Jerosolymis, et laborat operando, ut potuisset sibi ad panem sufficere. Et dum staret in platea, volens vendere quod manibus suis fuerat operatus, contigit ut caderet cuidam saccellus cum solidis mille, et inveniens eum senex, stetit in eodem loco, dicens: Necesse est modo eum qui perdidit huc venire. Et ecce veniebat, qui perdiderat, plorans. Tulit ergo eum seorsum,

¹⁴ MS I.1.b.649, Muzeul National de Arte Frumoase A.S, Puskin, Moscova.

et reddidit saccellum suum. Quem ille rogabat ut acciperet aliquam partem ex eo, sed senex nullatenus acquievit. Tunc ille coepit clamare et dicere: Venite, et videte hominem Dei, quid fecit. Senex autem occulte fugiens, exivit de civitate, ne agnosceretur de eo quid fecerat, et honorarent eum.

35. ΑΥCΟΝ ΞΝΕ ΟΥΖΛΛΟ ΞΕ ΕΙΝΑΟΥΞΑΙ ΝΑΨ ΝΖΕ· ΝΤΟϢ ΔΕ ΑϢΚΑΑϢ ΚΑΖΗΥ ΝΤΕϢΛΥΒΙΤΟΥ· ΑϢΜΟΥΡ ΝΤΕϢϢΠΕ ΑϢΕΙΨΕ ΕΖΡΑΙ ΝΝΕϢΟΙΞ ΠΕΞΑϢ ΞΕ ΤΑΪ ΤΕ ΘΕ ΕΤΕΨΨΕ ΕΠΜΟΝΑϢΟC ΕΨΩΠΠΕ ΜΜΟC· ΕΤΡΕϢΨΩΠΠΕ ΕϢΚΗ ΚΑΖΗΥ ΕΒΟΛ ΖΝΘΥΛΗ ΜΠΚΟCΜΟC ΝΨΨΩΠΠΕ ΕϢϢϢϢ ΜΜΟϢ ΖΝΝΕϢΑΓΩΝ·

Guy VI.20: Ἡρωτήθη γέρων ὑπό τινος ἀδελφοῦ· Εἶπέ, ἀββᾶ, πῶς ἵνα σωθῶ; Ὁ δὲ ἐκδυσάμενος τὸν λεβίτινα καὶ περίζωσάμενος τὴν ὀσφὺν καὶ κρεμάσας τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας εἶπεν· Οὕτως ὀφείλει ὁ μοναχὸς εἶναι, γυμνὸς ἀπὸ τῆς ὕλης τοῦ κόσμου καὶ ἐσταυρωμένος ἐν τοῖς παλαίσμασιν.

PL. VI.16: Interrogatus est senex quidam a fratre, quid faceret ut salvus esset. Ille autem expolians se vestimento suo, et cingens lumbos suos, atque extendens manus, dixit: Sic debet nudus esse monachus ab omni material saeculari, et crucifigere se adversus tentationem atque certamina mundi.

36. ΑΥΤΒΖ ΟΥΖΛΛΟ ΕΤΡΕϢΞΙ ΝΖΝΧΡΗΜΑ ΕΤΒΕ ΝΕϢΧΡΙΑ ΜΜΙΝ ΜΜΟϢ· ΝΤΟϢ ΔΕ ΜΠΕϢΟϢΨ ΞΞΙ· ΖΩC ΕΡΕΠΕϢΖΩΒ ΝΟΙΞ ΡΩΨΕ ΕΡΟϢ· ΝΤΕΡΟΥΜΟΥΝ ΔΕ ΕΒΟΛ ΕΥΚΩΡΨ ΕΡΟϢ· ΞΕ ΚΑΝ ΞΙΤΟΥ ΕΤΒΕ ΤΕΧΡΙΑ ΝΝΕΤΡΩΩΖ· ΑϢΟΥΨΒ ΝΟΙΠΖΛΛΟ ΞΕ ΟΥ ΨΠΠΕ ΠΕ ΠΑΙ ΕϢΟ ΝϢΝΑΥ· ΞΕ ϢΡ ΧΡΙΑ ΑΝ ΑΙΞΙ· ΑΥΩ ΕϢ ΝΖΝΚΑ ΝΝΟΥΙ ΑΝ ΝΕ ΝΝΕΤΨΑΑΤ ΕΤΡΑΞΙ ΕΟΟΥ ΕϢΨΟΥΕΙΤ·

Guy VI.21: Γέροντά τις παρεκάλεσε λαβεῖν χρήματα εἰς ἰδίαν χρεῖαν καὶ οὐκ ἐβούλετο ὡς τῷ ἰδίῳ ἐργοχειρῶ ἀρκούμενος. Ὡς δὲ ἐπέμενε παρακαλῶν κἂν διὰ τὴν χρεῖαν τῶν

δεομένων δέξασθαι αὐτά, ἀπεκρίθη ὁ γέρων ὅτι· Διπλῆ αἰσχύνη ἐστὶν ὅτι καὶ μὴ χρήζων λαμβάνω, καὶ τὰ ἀλλότρια διδοὺς κενοδοξῶ.

PL VI.17: Quidam rogavit senem quemdam, ut acciperet pecunias in suis necessitatibus profuturas. Ille autem nolebat, utpote qui operi manuum suarum esset sibi sufficiens. Sed dum ille persisteret obsecrando, ut saltem pro indigentium necessitate susciperet, respondit senex, et dixit: Duplex mihi opprobrium esset: quia et cum non indigeam, accipio; et aliena tribuens, vanam gloriam colligo.

37. ἀγεί ν̄ογοειῶ ν̄σίζοινε ν̄ν̄ζ̄λλην εϕ̄ ν̄ζ̄ναγαπη ζ̄ν̄ογστρατρακινή·
 αγω αγωινε ν̄νοικονομος χε nim net ρ̄χρια· αγχιτοῦ * δε
 ψαογρωμε ν̄ψελκητ ετρεγϑ̄ ναϑ· ν̄τοϑ δε μ̄πεϑογῶῶ εχι εϑῶ
 μ̄μοc· χε ειc νεικογί ν̄βα †ταμιο σερωε εταχρια· αγχιτοῦ ον
 ψαογχηρα μ̄ννεσῶηρε· ασογῶῶβ̄ ζιπca ν̄ζογν ζιπαζογ μ̄προ· νεckη
 γαρ καζηγ ν̄σιτεῶεερε· τεσῶεερε· τεcμααγ δε νεαcβωκ πε ε̄ρ
 ζωβ· ενεογραζ̄τ̄ γαρ τε· αγϑ̄ δε ναc ν̄ογῶτην μ̄ν̄ζ̄ν̄ζομ̄ντ̄ αγω
 μ̄πεcχιτοῦ εcῶ μ̄μοc· χε αταμααγ ει acῶοc χε τωκ ν̄ζητ
 ταῶεερε· απνογτε τοῶτ̄ αισ̄ν̄ ζωβ μ̄ποογ ετραειρε· ογ̄ν̄ταν μ̄μαγ
 ν̄τ̄ν̄τροφη· αγω ν̄τερετεcμααγ ον ει αγκορῶc̄ ετρεcχι· ν̄τοc δε
 μ̄πεcογῶῶ εcῶ μ̄μοc· χε ανοκ ογ̄ν̄ται μ̄μαγ μ̄παβαι ροογῶ
 ετεπνογτε πε· αγω ν̄τωτ̄ν̄ τετ̄ν̄ογῶῶ εϑιτ̄ῶ ν̄τοοτ̄μ̄ποογ· ν̄τοογ
 δε αγcωτ̄μ̄ ετεcπιctic αγϑ̄ εοογ μ̄πνογτε·

Guy VI.22: Ἦλθόν ποτέ τινες τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ Ὀστρακίῳ δοῦναι ἀγάπην· καὶ λαμβάνουσιν μεθ' ἑαυτῶν τοὺς οἰκονόμους ἵνα δείξωσιν αὐτοῖς τίνες εἰσὶν οἱ ἐπάνανγκες χρεῖαν ἔχοντες. Καὶ ἀποφέρουσιν αὐτοὺς πρὸς λελωβημένον, καὶ ἐδίδοσαν αὐτῶ. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελε λαβεῖν λέγων· Ἴδου τὰ μικρὰ βάρια ταῦτα κοπιῶν πλέκω, καὶ ἐσθίω τὸν ἄρτον μου. Καὶ πάλιν ἀποφέρουσιν αὐτοὺς εἰς κέλλαν μιᾶς χήρας μετὰ τέκνων. Καὶ κρουσάντων αὐτῶν τὴν θύραν ὑπήκουσεν ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἔσωθεν γυμνῆ οὔσα. Ἡ γὰρ μήτηρ ἦν ἀπελθοῦσα ἐργάσασθαι· πλύτρια γὰρ ἦν. Καὶ παρέχουσιν αὐτῇ ἱμάτιον καὶ κέρμα. Καὶ οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν λέγουσα ὅτι· Ἦλθεν ἡ μήτηρ μου καὶ εἶπέ μοι· Θάρσει, ἠθέλησε γὰρ ὁ Θεὸς καὶ εὔρον ἐργάσασθαι σήμερον καὶ ἔχομεν τὴν

τροφὴν ἡμῶν. Καὶ ὡς ἦλθεν ἡ μήτηρ αὐτῆς, παρεκάλουν αὐτὴν λαβεῖν καὶ οὐκ ἠνέσχετο λέγουσα· Ἔχω ἐγὼ τὸν φροντιστὴν μου Θεὸν καὶ ὑμεῖς θέλετε λαβεῖν αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ σήμερον; Οἱ δὲ ἀκούσαντες τὴν πίστιν αὐτῆς ἐδόξασαν τὸν Θεόν.

PL VI.18: Venerunt aliquando quidam Graecorum, ut darent eleemosynam in civitate Ostracines, et assumpservnt sibi oeconomos ecclesiae, ut ostenderent eis qui necessitatem majorem haberent. Illi autem duxerunt eos ad quemdam leprosum, et dederunt ei. Ille autem nolebat accipere, dicens: Ecce modicas palmas habeo, quas operor, et facio plectas, et ex eis manduco panem. Iterum duxerunt eos ad cellam unius viduae, quae erat cum filiabus suis. Et cum pulsarent ostium, cucurrit filia ejus ad ostium nuda. Mater autem ejus abierat ad quoddam opus; erat enim candidatrix, et dabant filiae ejus vestimentum et nummos. Illa autem nolebat accipere, dicens venisse matrem suam, et dixisse sibi: Confide, quia voluit Deus, et inveni opus quod faciam hodie, unde habeamus victum nostrum. Et cum venisset mater ejus, rogabant eam ut acciperet; et noluit, dicens: Ego habeo curatorem meum Deum, et cum tollere vos vultis a me hodie? Illi autem agnoscentes fidem ejus, glorificaverunt Deum.

38. ΑΓΝΟΘ ΝΡΩΜΕ ΕΙ ΕΩΙΗΤ ΜΝΖΝΧΡΗΜΑ ΕΝΑΩΩΟΥ (p. 0) ΕΒΟΛ ΖΝΤΕΞΕΝΗ·
ΑΥΩ ΑΥΚΩΡΩ̄ ΕΠΕΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΕΤΡΕΥΟΡΟΥ ΝΝΕCΝΗΥ· ΠΕΧΕ
ΠΕΠΡΕCΒΥΤΕΡΟΣ ΝΑΥ· ΧΕ ΝΝΕCΝΗΥ Ρ̄ ΧΡΙΑ ΑΝ· ΑΥΩ ΝΤΕΡΕΥΧΙΤῆ̄ ΝΧΝΑΖ
ΕΠΕΖΟΥΟ· ΑΥΚΩ ΕΖΡΑΙ ΝΤΒΑΙΡΕ ΕΡΕΝΝΟΥΒ ΖΙΩΩC ΖΙΡΜΠΡΟ ΝΤΕΚΚΛΗCΙΑ·
ΑΥΩ ΠΕΧΑΥ ΝΝΕCΝΗΥ Ν̄CΙΠΕΠΡΕCΒΥΤΕΡΟΣ ΧΕ ΠΕΤΡ̄ ΧΡΙΑ ΜΑΡΕΥΧΙ· ΑΥΩ
ΜΠΕΟΥΟΝ ΜΜΟΥ ΖΝΤῆ̄ ΕΡΟΥ· ΖΝΚΟΥΕ ΔΕ ΜΠΟΥCΩΩΤ̄ ΡΩ ΕΧΟΥ·
ΠΕΧΕ ΠΕΠΡΕCΒΥΤΕΡΟΣ ΜΠΕΝΤΑΥΝΤΟΥ ΧΕ ΑΠΝΟΥΤΕ ΧΙ ΝΤΟΥΤΚ̄
ΝΤΕΚΑΓΑΠΗ· ΒΩΚ ΝΓΤΑΑΥ ΝΝΖΗΚΕ· ΝΤΟΥ ΔΕ ΑΥ† ΖΗΥ ΜΜΑΤΕ ΑΥΒΩΚ·

Guy VI.23: Ἦλθέ τις μέγας ἀπὸ τῆς ξένης ἐνέγκας πολὺ χρυσίον μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Σκῆτιν, καὶ παρεκάλει τὸν πρεσβύτερον ἵνα δοθῆ τοῖς ἀδελφοῖς. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ πρεσβύτερος· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἀδελφοί. Καὶ πολλὰ βιασάμενος αὐτὸν ἔθηκε τὸ σπυρίδιον εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας. Καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτερος· Ὁ χρεῖαν ἔχων λάβη. Καὶ οὐδεὶς αὐτῷ ἤγγισε, τινὲς δὲ οὐδὲ προσέσχον. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ

πρεσβύτερος· Ἐδέξατο ὁ Θεὸς τὴν ἀγάπην σου, ὕπαγε καὶ δὸς αὐτὸ πτωχοῖς. Καὶ πολλὰ ὠφεληθεὶς ἀπήλθεν.

PL VI.19: Venit quidam vir magnus ignotus, portans secum aurum in Scythi, et rogabat presbyterum eremi, ut erogaretur ad fratres. Dixit autem ei presbyter: Non opus habet fratres. Et cum nimis esset vehemens, et non acquiesceret, posuit sportam cum solidis in ingressu ecclesiae, et dicit presbyter: Qui opus habet, tollat. Et nemo tetigit; quidam autem nec aspexerunt. Et dicit ei senex: Suscepit Deus oblationem tuam; vade, et da illud pauperibus. Et valde aedificatus discessit.

39. ΛΟΥΑ ΕΙΝΕ ΝΖΝΧΡΗΜΑ ΝΟΥΖΛΛΟ ΕΦΧΩ ΜΜΟC· ΧΕ ΧΙ ΝΑΙ ΚΑΑΥ ΝΑΚ
ΕΤΕΚΡΧΡΙΑ ΧΕ ΑΚΡ ΖΛΛΟ· ΑΥΩ ΚΩΩΠΕ· ΕΝΕΦΛΕΦΛΩΒ ΓΑΡ ΕΒΟΛ
ΖΜΠΩΩΝΕ· ΝΤΟΦ ΔΕ ΠΕΧΑΦ ΧΕ ΝΤΑΚΕΪ ΝΑΙ ΜΝΝCΑ CΕ ΝΡΟΜΠΕ ΕΦΕΙ
ΜΠΑΤΡΟΦΕΥC ΝΤΟΟΤ· ΕΙC ΠΕΪΟΥΟΕΙΩ ΝΤΕΙCΟΤ †ΖΜΠΕΪΩΩΝΕ· ΑΥΩ ΜΠΕΪ
* ΩΩΩΤ ΝΛΑΑΥ ΕΡΕΠΝΟΥΤΕ ΧΩΡΗΓΙ ΝΑΙ ΝΝΕ†ΩΑΑΤ ΜΜΟΟΥ· ΑΥΩ
ΦCΑΑΝΩ ΜΜΟΙ· ΝΤΟΦ ΔΕ ΜΠΕΦΚΑΤΕΧΕ ΕΧΙ·

Guy VI.24: Προσήνεγκέ τις γέροντι χρήματα λέγων· Ἔχε εἰς ἀναλωμά σου, ὅτι ἐγήρασας καὶ ἀσθενεῖς. Ἦν γὰρ λελωβημένος. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Σὺ δι' ἐξήκοντα ἐτῶν ἦλθες ἄραι τὸν τροφέα μου; Ἴδοὺ τοσαῦτα ἔτη ἔχω ἐν τῇ ἀσθενείᾳ μου καὶ οὐδενὸς ἐδεήθην, τοῦ Θεοῦ ἐπιχορηγοῦντος καὶ τρέφοντός με. Καὶ οὐ κατεδέξατο λαβεῖν.

PL VI.20: Attulit quidam seni pecuniam, dicens: Habe ad expensas tuas, quia senuisti et infirmus es; erat enim leprosus. Hic autem respondens dixit: Tu post sexaginta annos venis auferre nutritorem meum? Ecce tantum temporis habens in infirmitate mea, nihil indigui, Deo tribuente et pascente me. Et non acquievit accipere.

40. ΑΥΩΑΧΕ ΝΒΙΝΖΛΛΟ ΕΤΒΕ ΟΥΘΜΕ ΧΕ ΦΡ ΖΩΒ· ΦΧΟ ΜΠΕΦΖΙCΕ ΕΒΟΛ
ΤΗΡΦ ΕΤΑΓΑΠΗ· ΕΦΚΩ ΝΑΦ ΜΜΑΤΕ ΝΝΕΤΕΦΡ ΧΡΙΑ ΝΑΥ· ΕΠΖΑΗ ΔΕ
ΑΠCΑΔΑΝΑC ΝΗΧ ΟΥΜΕΕΥΕ ΕΠΕΦΖΗΤ ΕΦΧΩ ΜΜΟC· ΧΕ CΕΥΖ ΟΥΩΗΜ

N̄ZOMNT̄ NAK̄ EZOYN̄. MH̄PWC̄ N̄P̄ Z̄LLŌ N̄F̄ΩWNĒ N̄P̄ XPIĀ N̄Z̄N̄Ā Z̄ΩLΩMĀ.
 ĀC̄ΩOY2̄ ΔĒ NĀ4̄ EZOYN̄ N̄OYF̄OYFOȲ N̄ZOMNT̄. ĀC̄ΩWPĒ ΔĒ M̄MO4̄
 ETPĒC̄ΩWNĒ ET̄ĒC̄OYEP̄HTĒ Z̄N̄OYNŌC̄ N̄ΩWNĒ. ĀΓW̄ N̄F̄XŌ EBOL̄ N̄N̄ZOMNT̄
 N̄N̄CĀEIN̄. ĀΓW̄ M̄PĒC̄M̄TON̄ N̄LAĀȲ. EP̄ZAĒ ΔĒ ĀC̄EĪ ΩAP̄O4̄ N̄C̄IOYNŌC̄
 N̄CĀEIN̄. PĒXAĀ NĀ4̄. X̄Ē ĒIT̄M̄C̄WAL̄P̄ EBOL̄ N̄TĒC̄OYEP̄HTĒ. PĒKC̄ΩMĀ
 THP̄ N̄ALOC̄LĒC̄ EBOL̄. ĀΓW̄ ĀC̄M̄NT̄C̄ EC̄WAL̄P̄ EBOL̄ N̄TĒC̄OYEP̄HTĒ
 Z̄N̄OYBĀΩOYF̄.

Guy VI.25: Διηγήσαντο οί γέροντες περί τινος κηπουροῦ ὅτι ἔκαμνε καὶ ὅλον τὸν κόπον αὐτοῦ παρείχε εἰς τὴν ἀγάπην καὶ μόνον τὸ ἀνάλωμα αὐτοῦ κατείχεν. Ὑπέβαλε δὲ αὐτῷ ὁ λογισμὸς λέγων· Σύναξον σεαυτῷ ὀλίγον κέρμα μήπως γηράσης ἢ κακωθῆς καὶ χρεῖαν ἔχης ἀναλωμάτων. Καὶ συναγαγὼν ἐγένισσε κεράμιον κέρματος. Συνέβη δὲ αὐτῷ ἀσθενῆσαι καὶ σαπῆναι τὸν αὐτοῦ, καὶ ἀνήλωσε τὸ κέρμα εἰς τοὺς ἰατροὺς μηδὲν ὠφεληθεῖς. Ὑστερον δὲ ἔρχεταιί τις ἔμπειρος ἰατρὸς καὶ λέγει αὐτῷ ὅτι· Ἐὰν μὴ κόψῃς τὸν πόδα σου, ὅλον τὸ σῶμά σου ἔχει σαπῆναι. Καὶ δοκεῖ ἵνα πρίσῃ τὸν πόδα αὐτοῦ...

PL VI.21: Narraverunt senes de quodam hortulano quia laboraret, et omnem laborem suum expenderet in eleemosynam. Et tantum sibi retinebat, quantum ad victum ipsius sufficeret. Postea vero Satanas immisit in corde ejus, dicens: Collige tibi aliquantam pecuniam, ne cum senueris aut aegrotaveris, opus habeas ad expensas. Et collegit et implevit lagenam de nummis. Contigit autem eum infirmari, et putrefieri pedem ejus; et expendit quod collegerat in medicos, et nihil ei prodesse potuit. Postea vero venit quidam de expertis medicis, et dicit ei: Nisi incideris pedem tuum, putrefiet. Et constituerunt diem ut inciderent ejus pedem...

pp. ŌĀ-ŌB̄ lipsesc

41. (p. ŌΓ̄) ...N̄C̄IĀPĀ BENIAMĪN̄ M̄N̄PĒC̄MĀΘHTHC̄ X̄Ē MOŌΩĒ Z̄N̄TĒZ̄IH̄ M̄P̄P̄Ō
 ĀΓW̄ WP̄ N̄CĀMM̄ILLION̄ ĀΓW̄ N̄TĒTNĀΩWC̄M̄ AN̄.

Guy VII.5: ...ἄββᾶ Βενιαμὶν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁδῶ βασιλικῇ πορεύεσθε καὶ τὰ μίλια μετρεῖτε.

42. α4ΧΟΟC ἸΩΙΑΠΑ ΒΗCΑΡΙΟΝ ΧΕ ΛΙΡ̄ ΖΜΕ ἸΟΥΨΗ ΖΝΤΜΗΤΕ ἸΟΥΖΡΑΜΝΟC
ΕΙΑΖΕΡΑΤ ἸΠΙἸΚΟΤΚ̄.

Guy VII.4: Εἶπεν ἄββᾶ Βισσαρίων· Τεσσαράκοντα νύκτας ἔμεινα ἀνάμεσον ῥάμνων
στήκων μὴ κοιμώμενος.

PL VII.4: Dixit abbas Besarion, quia quadraginta noctes manserit inter spinas stans, et
non dormierit.

43. ΟΥCΟΝ Ε4ΖΜΟΟC ΖΝἸΡΙ ΜΑΓΑΑ4 Α4ΨΤΟΡΤΡ̄ Α4ΒΩΚ ΔΕ ΨΑΑΠΑ
ΘΕΩΔΟΡΟC ἸΤΕΠΖΕΡΜΗC Α4ΧΟΟC ΝΑ4· ΠΕΧΕ ΠΖΛΛΟ ΔΕ ΝΑ4 ΧΕ ΒΩΚ
ΝΓἸΒΒΙΕ ΠΕΚΖΗΤ ΝΓἸΩ ΜἸΖἸΚΟΟΥΕ ΕΚΖΥΠΟΤΑCCE ΝΑΥ Α4ΒΩΚ ΔΕ Α4ἸΩ
ΜἸΖΟΙΝΕ ΖἸΠΤΟΟΥ Α4ΚΤΟ4 ΟΝ Α4ΕΙ ΨΑΠΖΛΛΟ ΠΕΧΑ4 ΧΕ ἸΠΙἸΤΟΝ
ΕΙΟΥΗΖ ΜἸἸΡΩΜΕ· ΠΕΧΕ ΠΖΛΛΟ ΧΕ ΝΑ4 ΧΕ ΕΨΩΠΕ ἸΠΕΚἸΤΟΝ ΜΑΓΑΑΚ
ΟΥΔΕ ΟΝ ΕΚΨΟΟΠ ΜἸΚΟΟΥΕ ΝΓἸΝΑἸΤΟΝ ΑΝ ΕΤΒΕ ΟΥ ΑΚΕΙ ΕΒΟΛ
ΕἸΜΟΝΑΧΟC ΧΕΚΑC ΑΝ ΕΚΝΑΤΩΟΥΝ ΖΑἸΘΛΙΨΙC ΑΧΙC ΕΡΟΙ ΧΕ ΕΙC ΟΥΗΡ
ἸΡΟΜΠΕ ΝΧΙ ἸΤΑΚ† ἸΠΕΙCΧΥΜΑ ΖΙΩΩΚ· * ΠΕΧΑ4 ΧΕ ΕΙC ΨΜΟΥΝ
ἸΡΟΜΠΕ· ΠΕΧΕ ΠΖΛΛΟ ΝΑ4 ΧΕ ΝΑΜΕ ΕΙC Ψ4Ε ἸΡΟΜΠΕ ΧΙΝΤΑἸΡΜΟΝΑΧΟC
ἸΠΙἸἸ ὈΥἸΤΟΝ ἸΟΥΖΟΟΥ ἸΟΥΩΤ ΑΥΩ ἸΤΟΚ ΚΟΥΩΨ ΕΕΜΤΟΝ
ΖἸΤΕΙΨΜΟΥΝΕ ἸΡΟΜΠΕ·

Guy VII.9: Ἀδελφὸς εἰς τὰ Κελλία καθεζόμενος καταμόνας ἐταράσσετο. Καὶ ἀπελθὼν
πρὸς τὸν ἄββᾶ Θεόδωρον τὸν τῆς Φέρμης εἶπεν αὐτῷ τὸ ἴδιον πάθος. Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ·
Ὑπάγε, ταπεινώσον τὸν λογισμόν σου καὶ ὑποτάγηθι καὶ μείνον μετὰ ἄλλων. Ἀπῆλθεν
οὖν εἰς τὸ ὄρος καὶ ἔμεινε μετὰ ἄλλων. Ὑπέστρεψε δὲ πρὸς τὸν γέροντα καὶ λέγει
αὐτῷ· Οὐδὲ μετὰ τῶν ἀνθρώπων ἀναπαύομαι. Ὁ δὲ γέροντος λέγει αὐτῷ· Εἰ μόνος οὐκ
ἀναπαύη οὐδὲ μετὰ ἄλλων, διὰ τί ἐξῆλθες εἰς τὸν μοναχόν; Οὐχὶ ἵνα ὑποφέρῃς τὰς
θλίψεις; Εἰπέ δέ μοι· πόσα ἔτη ἔχεις εἰς τὸ σχῆμα; Ὁ δὲ λέγει· Ὁκτὼ ἔτη. Καὶ

ἀποκριθεὶς ὁ γέρων εἶπεν· Φύσει, ἔχω ἐν τῷ σχήματι ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ οὔτε μίαν ἡμέραν εὖρον ἀναπαυσιν, καὶ σὺ εἰς ὀκτῶ ἔτη θέλεις ἀνάπαυσιν ἔχειν;

PL VII.5: Frater quidam sedens singularis turbabatur, et pergens ad abbatem Theodorum de Pherme, dixit ei, quia conturbaretur. Senex autem dixit ei: Vade, humilia mentem tuam, et subde te, et habita cum aliis. Abiit autem in montem, et mansit cum aliis. Et reversus est postea ad senem, et dixit ei: Nec cum aliis hominibus habitans, quietem invenio. Et dixit ei senex: Si solitarius non quiescis, neque cum aliis, cur voluisti monachum facere? Nonne ut sustineas tribulationes? Dic autem mihi quot annos habes in habitu isto? Et dicit ei: Octo. Et dicit ei senex: Crede mihi, habeo in habitu isto septuaginta annos, et nec una die potui requiem invenire; et tu in octo annis requiem vis habere?

44. ΛΟΥΑ ΝΝΕCΝΗΥ ΧΝΟΥΓ ΝΟΥΖΟΥ ΧΕ ΑΠΑ ΕΡΩΑΝ ΟΥΖΟΤΕ ΩΩΠΕ
ΖΝΟΥΩΠ̄ΝΩΩΠ ΩΑΚ̄ΡΖΟΤΕ ΖΩΩΚ· ΠΕΧΕ ΠΖΛΛΟ ΝΑΥ ΧΕ ΕΡΩΑΝ ΤΠΕ
ΤΩΩΕ ΕΠΚΑΖ ΝΘΕΟΔΩΡΟC ΝᾹΡΖΟΤΕ ΑΝ· ΝΕΑΥΤΩΒΑΖ¹⁵ ΓΑΡ Μ̄ΠΧΟΕΙC
ΕΤΡΕΥΑΙ ΕΒΟΛ Μ̄ΜΟΥ Ν̄ΤΜ̄ΝΤCΑΒΖΗΤ·

Guy VII.10: Ἡρώτησέ τις αὐτὸν ἀδελφὸς πάλιν· Ἐὰν ἄφνω γένηται πτώσις, καὶ σὺ φοβῆ, ἀββᾶ; Λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· Ἐὰν κολληθῆ ὁ οὐρανὸς τῇ γῆ, Θεόδωρος οὐ φοβεῖται. Ἦν γὰρ δεηθεὶς τοῦ Θεοῦ ἵνα ἀρθῆ ἀπ’ αὐτοῦ ἡ δειλία. Καὶ διὰ τοῦτο ἠρώτησεν αὐτόν.

PL VII.6: Interrogavit cum iterum frater quidam, dicens: Sia fiat subito sonus ruinae alicujus, fit tibi timor, abba? Et dixit ei senex: Si coelum terrae adhaereat, Theodorus non formidat. Poposcerat enim precibus a Deo ut auferretur ab eo formido, et propterea interrogavit eum frater.

¹⁵ ΤΩΒΖ (?)

45. ΛΥΧΟΟC ΕΤΒΕ ΑΠΑ ΘΕΩΔΩΡΟC ΜῆΑΠΑ ΛΟΥΚΙΑΝΟC ΝΑΠΖΕΝΑΤΟΝ ΧΕ
 ΑΥΡ̄ ΤΑΙΟΥ ΝΡΟΜΠΕ ΕΥΡ̄ΖΑΛ ΜΠΕΥΜΕΕΥΕ Μ̄ΜΙΝ Μ̄ΜΟϢ· ΧΕ ΕΡΩΑΝ ΤΕΠΡΩ
 ΟΥΕΙΝΕ ΤῆΝΑΠΩΩΝΕ ΕΒΟΛ ΖῆΠΕΙΜΑ ΕΡΩΑΝ ΠΩΩΜ ΔΕ ΩΩΠΕ ΩΑΥΧΟΟC
 ΧΕ ΕΡΩΑΝ ΠΩΩΜ ΠΑΡΑΓΕ ΤῆΝΑΠΩΩΝΕ ΕΒΟΛ ΖῆΠΕΙΜΑ· ΑΥΩ ΤΑΙ ΤΕ ΘΕ
 Ν̄ΤΑΥΡ̄ ΠΕΙΟΥΟΕΙΩ ΤΗΡῆ Ν̄CΙΝΕΝΕΙΟΤΕ ΝΑΙ (p. 0̄Δ) ΕΤΟΥΕΙΡΕ Μ̄ΠΕΥΜΕΕΥΕ
 Ν̄ΩΑΕΝΕΖ·

Guy VII.11: Ἐλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Θεοδώρου καὶ τοῦ ἀββᾶ Λουκίου τῶν Ἐννάτου ὅτι ἐποίησαν πενήκοντα ἔτη χλευάζοντες τοὺς λογισμοὺς ἑαυτῶν, λέγοντες ὅτι· Μετὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον μεταβαίνομεν ἐντεῦθεν. Ὅτε δὲ πάλιν ἤρχετο τὸ θέρος, ἔλεγον ὅτι· Μετὰ τὸ θέρος τοῦτο ἀπερχόμεθα ἐντεῦθεν. Καὶ οὕτως ἐποίησαν πάντα τὸν χρόνον αὐτῶν οἱ ἀείμνηστοι πατέρες.

PL VII.7: Dicebant de abbate Theodoro, et abbate Lucio de Nono Alexandriae, quia fecerint quinquaginta annos, seducentes animos suos, et dicentes: Transacta hieme ista, migrabimus hinc. Et iterum quando fiebat aestas, dicebant: Quia transacto aestivo, discedemus hinc. Et sic fecerunt toto tempore conversationis suae semper reminiscendi Patres.

46. ΑΥΧΟΟC Ν̄CΙΑΠΑ ΠΟΙΜΗΝ ΕΤΒΕ ΑΠΑ ΙΩΖΑΝΝΗC ΠΚΟΛΟΒΟC ΧΕ ΑΥΤΩΒῆ
 Μ̄ΠΝΟΥΤΕ ΑΥϢΙ Μ̄ΠΟΛΥΜΟC ΕΒΟΛ Μ̄ΜΟϢ ΑΥΩ ΑΥΩΩΠΕ Ν̄ΑΜΕΡΙΜΝΟC·
 ΑΥΒΩΚ ΔΕ ΑΥΧΟΟC Ν̄ΟΥΑ Ν̄ΖῆΛΛΟ ΧΕ ϢΝΑΥ ΕΡΟΙ ΜΑΥΑΑΤ ΧΕ ϢΜΟΤΝΕ
 Μ̄ΠΟΛΥΜΟC ΖΙΧΩΙ· ΦΕΧΕ ΠΖῆΛΛΟ ΝΑΥ ΧΕ ΒΩΚ ΠΑΡΑΚΑΛΕΙ Μ̄ΠΝΟΥΤΕ
 ΧΕΚΑC ΕΡΕΜ̄ΠΟΛΥΜΟC ΕΙ ΝΑΚ ΖΙΤῆΜ̄ΠΟΛΥΜΟC ΓΑΡ ΕΩΑΡΕ ΤΕΨΥΧΗ
 ΠΡΟΚΟΠΤΕΙ· ΑΥΩ Ν̄ΤΕΡΕΠΠΟΛΥΜΟC ΤΩΟΥΝ ΕΧΩϢ Μ̄ΠΕϢΚΟΤῆ ΕΩΛΗΛ
 ΕϢΙΤῆ Μ̄ΜΑΥ ΑΛΛΑ ΝΕϢΧΩ Μ̄ΜΟC ΧΕ ΠΧΟΕΙC ΕΚΕΤΑΑC ΝΑΙ ΤΑΖΥΠΟΜΟΝΗ
 ΖῆΠΠΟΛΥΜΟC·

Guy VII.12: Εἶπεν ἀββᾶ Ποιμὴν περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Κολοβοῦ ὅτι παρεκάλεσε τὸν Θεὸν καὶ ἤρθη τὰ πάθη ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ γέγονεν ἐπὶ τούτῳ ἀμέριμνος. Καὶ ἀπελθὼν πρὸς τινα γέροντα ἀνήγγειλεν αὐτῷ· Ὅρῳ ἑμαυτὸν ἀναπαυόμενον καὶ μηδένα πόλεμον ἔχοντα. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· Ὑπαγε παρακάλεσον τὸν Θεὸν ὥστε τὸν πόλεμόν σοι

ἐλθεῖν· διὰ γὰρ τῶν πολέμων ἡ ψυχὴ. Καὶ ἐλθόντος τοῦ πολέμο οὐκέτι εὔξατο ἀρθῆναι τὸν πόλεμον ἀπ’ αὐτοῦ, ἀλλ’ ἔλεγε· Δός μοι, Κύριε, ὑπομονὴν ἐν τοῖς πολέμοις.

PL VII.8: Dixit abbas Pastor de abate Joanne brevis staturae quia rogaverit Dominum, et abstulerit ab eo omnes passiones, et effectus est securus, et veniens dixerit cuidam seni: Vedi hominem quietum, et nullam habentem pugnam. Et dixit ei senex: Vade, roga Dominum, ut jubeat in te moveri pugnam, quoniam proficit pugnando anima. Et cum redisset in eo pugna, ulterius non oravit, ut auferretur ab eo pugna, sed dicebat: Domine, da mihi tolerantiam sustinendi has pugnas.

47. αϷβωκ ἄββα μακάριος ὁ μέγας τῷ ἄββα Ἀντωνίῳ εἰς τὸ ὄρος. Καὶ κρούσαντος αὐτοῦ τὴν θύραν, ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; Ὁ δὲ φησιν· Ἐγὼ εἰμι Μακάριος. Καὶ κλείσας τὴν θύραν εἰσήλθε καὶ ἀφῆκεν αὐτόν. Καὶ ἰδὼν τὴν ὑπομονὴν αὐτοῦ ἠνοιξεν αὐτῷ καὶ χαριεντιζόμενος μετ’ αὐτοῦ ἔλεγεν· Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐπεθύμουν σε ἰδεῖν, ἀκούων τὰ περί σου. Καὶ φιλοξενήσας αὐτὸν ἀνέπαυσεν. Ἦν γὰρ ἀπὸ κόπου πολλοῦ. Ὁψιας δὲ γενομένης ἔβρεξεν ἑαυτῷ ἄββα

Guy VII.14: Παρέβαλεν ἄββα Μακάριος ὁ μέγας τῷ ἄββα Ἀντωνίῳ εἰς τὸ ὄρος. Καὶ κρούσαντος αὐτοῦ τὴν θύραν, ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; Ὁ δὲ φησιν· Ἐγὼ εἰμι Μακάριος. Καὶ κλείσας τὴν θύραν εἰσήλθε καὶ ἀφῆκεν αὐτόν. Καὶ ἰδὼν τὴν ὑπομονὴν αὐτοῦ ἠνοιξεν αὐτῷ καὶ χαριεντιζόμενος μετ’ αὐτοῦ ἔλεγεν· Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐπεθύμουν σε ἰδεῖν, ἀκούων τὰ περί σου. Καὶ φιλοξενήσας αὐτὸν ἀνέπαυσεν. Ἦν γὰρ ἀπὸ κόπου πολλοῦ. Ὁψιας δὲ γενομένης ἔβρεξεν ἑαυτῷ ἄββα

Ἄντωνιος μικρὰ θαλλία. Καὶ λέγει αὐτῷ ἄββᾶ Μακάριος· Κέλευσον ἵνα κάγω βρέξω ἑμαυτῷ. Ὁ δὲ εἶπεν· Βρέξον. Καὶ ποιήσας δεσμὸν μέγαν ἔβρεξεν. Καὶ καθήμενοι ἀπὸ ὀψέ, λαλοῦντες περὶ ὠφελείας ψυχῶν ἔπλεκαν. Καὶ ἡ σειρὰ διὰ τῆς θυρίδος κατέβαινε εἰς τὸ ἔπλεκαν. Καὶ ἡ σειρὰ διὰ τῆς θυρίδος κατέβαινε εἰς τὸ σπήλαιον. Εἰσελθὼν δὲ τὸ πρῶτὸ ὁ μακάριος Ἄντωνιος εἶδε τὸ πλῆθος τῆς σειρᾶς τοῦ ἄββᾶ Μακαρίου καὶ ἐθαύμασε καὶ φιλῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔλεγεν· Πολλὴ δύναμις ἐξέρχεται ἐκ τῶν χειρῶν τούτων.

PL VII.9: Venit abbas Macarius major ad abbatem Antonium in montem; et cum pulsasset ostium, exivit ad eum, et dixit ei: Tu quis es? Et ille ait: Ego sum Macarius. Et claudens ostium intravit, et dimisit eum foris. Et cum vidisset postea patientiam ejus, aperuit ei. Et adgaudens ei, dicebat: Multum tempus est ex quo te videre desiderabam, audiens de te. Et exhibens ei hospitalitatem, refecit eum; erat enim fessus de multo labore. Vespere autem facto infudit sibi abbas Antonius modicas palmas, et dicit ei abbas Macarias: Da mihi, ut ego infundam quod operer. Ille autem dixit: Non habeo plus. Et faciens fasciculum majorem, infundit eum. Et sedentes a sero, et colloquentes de utilitate animarum, faciebant plectam, et ipsa plecta per fenestram descendebat in spelunca. Et egrediens mane sanctus Antonius, vidit collectionem plectarum abbatis Macarii, et admiratus est, et osculatus manus ejus, dicebat: Multa virtus de istis egreditur.

48. αϸβωκ δε ν̄ογοειω εβολ ζ̄ν̄ωιητ ετερενουτε ν̄β̄ιπζ̄λλο απ̄α
μακαριος αγω αϸβωκ εζογν εγκογι μ̄μα αϸν̄κοτκ νεγωοοπ δε μ̄μαγ
ν̄β̄ιζ̄ν̄ω(ρ. ο̄ε)¹⁶μα ν̄ρεϸμοογτ εναζ̄ν̄ζ̄λλην νε· αγω αϸχι ν̄ογα
αϸκααϸ ζατεϸαπε ν̄θε ν̄ογογλων· ν̄τερενδαιμων δε ναγ εροϸ
ν̄χαρ̄ζητ αγφθονει εροϸ· αγω αγογωω ε† ζοτε ναϸ· αγμουτε ν̄θε
ν̄τεσμη ν̄ζ̄ν̄ζ̄ιομε· ϸε μεωε nim· αμη ν̄μ̄μαν ετϸιοογν· ακεογα δε
ογωωβ̄ μ̄πεϸητ ζαροϸ ζ̄ν̄ν̄δαιμωνιον· ϸε ειϸ ογωμ̄μο ζιϸωι· μ̄ν̄β̄ομ
μ̄μοι εει· πζ̄λλο δε μ̄πεϸωλαζ αλλα νεϸθαρι πε· αγω αϸζιογε
εϸμ̄πκωωϸ εϸϸω μ̄μοϸ· ϸε τωογν ν̄β̄ωκ εωϸε ογ̄ν̄β̄ομ μ̄μοκ· παι

¹⁶ MS I.1.b.649 Muzeul National de Arte Frumoase A.S, Puskin, Moscova.

ΔΕ ΝΤΕΡΟΥΟΤΜΕϷ ΝΔΙΝΔΑΙΜΩΝ· ΑΥΧΙ ΨΚΑΚ ΕΒΟΛ ΖΝΟΥΝΟΟ ΝΣΜΗ· ΧΕ
ΑΚΧΡΟ ΕΡΟΝ· ΑΥΩ ΑΥΠΩΤ ΖΝΟΥΝΟΟ ΝΨΙΠΕ·

Guy VII.15: Ἀνέβη ποτὲ ὁ αὐτὸς ἀββᾶ Μακάριος ἀπὸ Σκήτεως εἰς Τερενοῦθιν, καὶ εἰσηλθε εἰς τοπάριν κοιμηθῆναι. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ σκηνώματα Ἑλλήνων παλαιά, καὶ λαβῶν ὑπέθηκε τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ ὡς ἐμβρίμιον. Οἱ οὖν δαίμονες ἰδόντες αὐτοῦ τὸ θαρσαλέον ἐφθόνησαν. Καὶ θέλοντες πτοῆσαι αὐτὸν ἐφώνουν ὡς γυναικὸς ὄνομα, λέγοντες· Ἡ δεῖνα, δεῦρο μεθ' ἡμῶν εἰς τὸ βαλανεῖον. Ὑπήκουσε δὲ ἄλλος ὑποκάτωθεν αὐτοῦ λέγων ὡς ἐκ τῶν νεκρῶν· Ξένον ἔχω ἐπάνω μου, καὶ οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. Ὁ δὲ γέρων οὐκ ἐπτοήθη, ἀλλὰ θαρρῶν ἔτυπτε τὸ σκηνώμα λέγων· Ἐγείρου, ὕπαγε ἐὰν δύνη. Καὶ τοῦτο ἀκούσαντες οἱ δαίμονες ἐβόησαν φωνῇ μεγάλη λέγοντες· Ἐνίκησας ἡμᾶς. Καὶ ἔφυγον καταισχυρόμενοι.

PL VII.10: Descendit aliquando ipse Macarius de Scythi ad locum qui dicitur Terenuthin, et intravit dormire in monumento, ubi erant antiquitus sepulta corpora paganorum. Et traxit unum corpus sub caput suum tanquam plumatium de scirpo. Daemones autem videntes fiduciam ejus, invisī sunt, et volentes terrere eum, vocabant quasi quamdam mulierem, dicentes: Nonna illa, veni nobiscum ad balneum. Et alter daemon de sub ipso tanquam ex mortuis illis respondit, dicens: Peregrinum quemdam habeo super me, non possum venire. Senex autem non expavit, sed confidens tundeat corpus illud, dicens: Surge, vade, si potes. Quod cum audissent daemones, clamaverunt voce magna, dicentes: Vicisti nos. Et fugerunt confusi.

49. ΑΧΧΟΟΟ ΝΔΙΑΠΑ ΜΑΤΟΙ ΧΕ ΨΟΥΕΨ ΟΥΖΩΒ ΕΨΑΟΩΟΥ ΕΨΑΨΜΟΥΝ
ΕΒΟΛ· ΕΖΟΥΕ ΟΥΖΩΒ ΝΖΙΟΕ ΕΨΑΨΕΟΕΠΗ ΕΟΥΩ ΝΤΕΥΝΟΥ·

Guy VII.16: Ἐλεγεν ἀββᾶ Ματόης· Θέλω ἐργασίαν ἐλαφρὰν καὶ ἐμμένουσαν καὶ μὴ ἐπίπονον ἀπ' ἀρχῆς καὶ ταχέως ἐκκοπτομένην.

PL VII.11: Dicebat abbas Mathois: Volo aliquod leve opus et continuum, quam grave quod cito finitur.

50. αἰχμοὺς ἐτβε ἀπα μῆλιτος· ἕε εἰοῦη2 ἵοῦοειῶ μῆμαθῆτης
 σναγ· ἵτα4 2ἵἵτωῶ μῆπερσις· * αἰω αἰει εβολ ἵβιῶηρε σναγ·
 ε2ἵσων νε κατὰ σαρξ· εἰωρῶ κατὰ πεῦ2εθος· αἰσερ ἵῶνε να2με
 μῆμίλιον· ἕεκασ ἵκα nim ετοῦναδῆτοῦ μῆ2οῦν ἵπεῶνε εἰεδοποῦ
 ἵσε2οτβοῦ 2ἵἵκοντος· αἰῶπε δε μῆ2ἵλο μῆπε4μαθῆτης σναγ·
 αἰναγ δε ερο4 εῦρῆ ἵβω πε ε42α 2οτε 2ἵπε4εινε· αἰω αἰρ ῶπῆρε
 μῆματε· πεχαγ να4 ἕε ἵτῆ οῦρῶμε· ἕε ἵτῆ οῦἵἵα· αἕις ερον·
 πεχα4 ναγ ἕε ἀνῆ οῦρῶμε ἵρε4ῆνοβε· ἵταιει εριμε 2ιἕἵἵαἵνοβε·
 αἰω εοῦῶῶτ ἵἵς πεἕς πῶῆρε μῆπνοῦτε ετον2· ἵτοοῦ δε πεχαγ ἕε
 μῆἵνοῦτε ῶοοπ ἵσαπρη μῆκῶ2τ μῆπμοοῦ· ενεῦῶῶπε γαρ ναγ· ἀλλὰ
 † πεκοῦοι ἵγῶςῑαζε ναγ· ἵτο4 δε πεχα4 ἕε ετετἵἵπἵαἵνα· ναί γαρ
 2ἵσῶντ νε· ἀλλὰ †παρακαλεῖ μῆῶτἵ ετρετετἵ κετῆῆτἵ επνοῦτε
 μῆε ἵτετἵσῶῶνῑ· ἵτο4 γαρ πεντα4σῶντ ἵἵἵ μῆπκεσεεπε· (p. 05)
 ἵτοοῦ δε αἰῶβε αἰω πεχαγ ἕε εκἕω μῆμοσ επενταῦβαιο4· αἰω
 αἰςῑῶῶ μῆμο4 ἕε οῦἵνοῦτε μῆε πε· πεχα4 ἕε ε2ε· ἵτο4 πε πνοῦτε
 μῆε εα4ςῑῶῶ μῆπνοβε· α42ῶτἵ μῆπμοῦ· παι πε εῑῶαἕε ερο4 ἕε
 πνοῦτε μῆε πε· αἰβασανῑζε δε μῆμο4 μῆπκε σναγ· εαἰαἵαἵαζε
 μῆμοοῦ εῑῶςῑα· πσων δε σναγ αἰει ἵτεγαπε· π2ἵλο δε
 αἰβασανῑζε μῆμο4 ἵ2ἵ2οοῦ εἵαῶῶῶ· επ2αε δε αἰτα2ο4 ερατῑ
 αἰδοῡεγε ερο4· αογα νῆἕ cote 2ιῶη μῆμο4· αἰω πκεοῦα 2ιπα2οῦ
 μῆμο4 ε42ἵτεῦμητε· π2ἵλο δε πεχα4 ἕε επιδη ατετἵ4ει
 μῆἵετἵεῑρηῦ επῶ2τ εβολ ἵοῦσῑο4 νατνοβε· πεἵναγ παι ἵραστε
 τετἵμααγ ναῑατῶῆρε εβολ μῆῶτἵ μῆπεσναγ· αἰω πετἵσῑο4 ναπῶ2τ
 εβολ 2ἵἵετἵσῑοτε μῆἵν μῆῶτἵ· αἰῶῶῶ δε μῆπε4ῶαἕε· αἰει βε οἵ
 εβολ εἰωρῶ μῆπε4ραστε· αἰω αογα ἵἵἵεοῦα ῑ βολ 2ἵπεῶῶη· αἰῶτ
 δε ἵῶῶ ἕε εἵἵαδοπῑ· αἰἵἵ cote ερο4· αἰρε2τ νεῦεῑρηῦ επεῦ2ῆτ
 μῆἵἵ μῆμοοῦ αἰμοῦ κατὰ πῶαἕε μῆ2ἵλο·

Guy VII.17: Διηγῆσαντο περὶ τοῦ ἀββᾶ Μίλιδος ὅτι, οἰκοῦντος αὐτοῦ μετὰ δύο μαθητῶν ἐν τοῖς ὀρίοις Περσίδος, ἐξῆλθον δύο υἱοὶ τοῦ βασιλέως, σαρκικοὶ ἀδελφοί, κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν εἰς ἄγραν. Ἔβαλον οὖν λῖνα ὡς ἐπὶ διαστήματος τεσσαράκοντα

μιλίων, ὥστε εἴ τι εὐρίσκεται ἕσωθεν τῶν λίνων ἀγρευθὲν ἀποκτείνωσι κόντοις. Εὐρέθη δὲ ὁ γέρων μετὰ τῶν δύο μαθητῶν αὐτοῦ. Καὶ θεασάμενοι αὐτὸν τριχῶδη καὶ φοβερὸν τῇ εἰδέᾳ, ἐξεπλάγησαν καὶ λέγουσιν αὐτῷ. Ἄνθρωπος εἶ ἢ πνεῦμα, εἶπε ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄνθρωπός εἰμι ἀμαρτωλὸς ἐξελθὼν κλαῦσαι τὰς ἀμαρτίας μου, καὶ προσκυνῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Οὐκ ἔστιν ἄλλος θεὸς πλην τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ὕδατος – ἃ καὶ ἐσέβοντο –, ἀλλὰ πρόσελθε καὶ ἐπίθυσον αὐτοῖς. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτούς· Ταῦτα κτίσματά ἐστι καὶ πλανασθε· ἀλλὰ παρακαλῶ ὑμᾶς ἐπιστρέψαι καὶ γινῶναι τὸν ἀληθινὸν Θεὸν τὸν κτίσαντα τὰ σύμπαντα. Αὐτοὶ δὲ γελάσαντες εἶπον· Τὸν κατακριθέντα καὶ σταυρωθέντα λέγεις Θεὸν εἶναι ἀληθινόν; Λέγει ὁ γέρων· Ναί, τὸν σταυρευρώσαντα τὴν ἀμαρτίαν καὶ ἀποκτείναντα τὸν θάνατον, αὐτὸν λέγω ἀληθινὸν Θεόν. Αὐτοὶ δὲ βασανίσαντες αὐτὸν μετὰ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἠνάγκαζον θύειν. Καὶ τοὺς μὲν δύο ἀδελφοὺς μετὰ τὸ πολλὰ βασανίσαι ἀπεκεφάλισαν. Τὸν δὲ γέροντα μετὰ τὸ πολλὰ βασανίσαι ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ὕστερον τῇ τέχνῃ αὐτῶν ἔστησαν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον καὶ ἐτόξευον ἐπ' αὐτὸν ὁ εἰς ἔμπροσθεν καὶ ὁ εἰς ὄπισθεν. Ὁ δὲ γέρων εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπειδὴ ὠμονοήσατε τοῦ ἐκχεῖν αἷμα ἀθῶον, αὐριον ἐν μιᾷ ῥοτῇ ταύτῃ τῇ ὥρᾳ ἀτεκνωθήσασαι ἢ μήτηρ ὑμῶν καὶ στερηθήσασαι τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς ἰδίῳις βέλεσιν ἀλλήλων τὸ αἷμα ἐκχέητε. Καταφρονήσαντες δὲ τοῦ ῥήματος αὐτοῦ ἐξῆλθον ἐπὶ τὴν αὐριον θηρεῦσαι. Καὶ ἐξήλυσεν ἐκ τῶν λίνων μία ἕλαφος. Καὶ καθίσαντες τοῖς ἵπποις κατέδραμον τοῦ καταλαβεῖν αὐτήν· ῥίψαντες δὲ βέλη εἰς ἀλλήλους ἐτρωσαν κατὰ τῆς καρδίας ἑαυτῶν καὶ ἀπέθανον, κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ γέροντος.

PL VII.12: Narraverunt de abate Milido, quia cum habitaret aliquando cum duobus discipulis in finibus Persarum, exierunt duo filii imperatoris secundum consuetudinem in venerationem, et miserunt retia in longum per millia quadraginta, ut quodcunque intra retia inveniretur, occiderent. Inventus est autem senex cum duobus discipulis intra retia. Et cum vidissent eum pilosum et terribilem aspectu, admirati sunt, et dixerunt ei: Homo es, an spiritus aliquis? dic nobis. Et dixit ei: Homo sum peccator, et exivi flere peccata mea; et adoro Filium Dei vivi. Illi autem dixerunt ei: Non est alius Deus, nisi Sol, et Ignis, et Aqua; ipsos adora et sacrificia eis. Et ille respondit: Ista creaturae sunt, et erratis. Sed obsecro vos, convertimini, et agnoscite verum Deum, qui deridentes, dixerunt: Condemnatum et crucifixum dicis esse verum Deum? Etiam, inquit, ipsum qui crucifixus et occidit mortem, hunc dico esse verum Deum. Illi autem tam ipsi quam fratribus qui cum eo erant inferentes tormenta, cogebans eos sacrificare. Et duos quidem fratres post

plurima tormenta decapitaverunt, senem autem diebus multis torquebant. Postea vero statuerunt eum in quodam loco, et sagittabant in ipso quasi ad signum: unus a dorso, et alter a pectore. Dicit eis senex: Quoniam facti estis in consensu in unum, ut effundatis sanguinem innocentem, crastina in momento hac hora, quae modo est, et privabitur affectu vestro, et propriis sagittis invicem sanguinem vestrum effundetis. Illi autem subsannantes verba ejus, exierunt in crastino, ut venarentur. Et contigit ut evaderet unus cervus de rete eorum, et ascenderunt equos, et currebant ut comprehenderent cervum: qui cum jactassent sagittas post ipsum, invicem sibi in cor dederunt, et mortui sunt juxta verbum quod praedixerat senex.

51. ΑΥΣΟΝ ΧΝΕ ΟΥΖΛΛΟ ΧΕ ΠΑΖΗΤ ΒΗΛ ΕΒΟΛ ΕΡΩΑΝΟΥΚΟΥΙ ΝΖΙΣΕ
ΤΑΖΟΙ· ΠΕΧΕ ΠΖΛΛΟ ΝΑΥ ΧΕ ΤΝΡΩΠΗΡΕ ΝΙΩΧΗΦ ΕΥΚΟΥΙ ΝΩΗΡΕ ΩΗΜ ΠΕ
ΕΧΖΜΠΚΑΖ ΝΚΗΜΕ· ΠΚΑΖ ΝΤΜΝΤΡΕΦΩΜΩΕ ΕΙΔΩΛΟΝ· ΧΕ ΝΑΩ ΝΖΕ
ΑΥΖΥΠΟΜΙΝΕ ΕΜΠΙΡΑΣΜΟΣ ΝΤΑΥΝΤΟΥ ΕΧΩΥ· ΑΥΩ ΑΠΝΟΥΤΕ † ΕΟΟΥ ΝΑΥ
ΩΑΒΟΛ· ΤΝΝΑΥ ΟΝ ΕΙΩΒ ΧΕ ΜΠΕΥΚΕ ΤΟΟΤΪ ΕΒΟΛ ΕΧΑΜΑΖΤΕ ΝΘΟΤΕ
ΜΠΠΝΟΥΤΕ· ΑΥΩ ΜΠΟΥΘΜΘΟΜ ΕΚΙΜ ΕΡΟΥ ΕΒΟΛ ΖΙΤΝΤΕΥΖΕΛΠΙΪ·

Guy VII.19: Ἀδελφὸς ἠρώτησε τὸν ἄββᾶ Ποιμένα λέγων· Τί, ὅτι ἡ καρδία μου παρειμένη ἐστὶν ἐὰν καταλάβῃ με μικρὸν καμείς; Λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· Οὐ θαυμάζομεν τὸν Ἰωσήφ, μικρὸν μειράκιον ἐν Αἰγύπτῳ ἐν γῆ εἰδωλωλατρῶν, πῶς ὑπέμεινε τὸν πειρασμόν, καὶ ὁ Θεὸς ἐδόξασεν αὐτὸν εἰς τέλος; Ὁρώμεν δὲ καὶ τὸν Ἰῶβ ὅτι οὐκ ἐνδέδωκεν κατέχων τὸν Θεὸν ἕως τέλους καὶ οὐκ ἠδυνήθη ὁ ἐχθρὸς παρασαλεῦσαι αὐτὸν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ.

52. ΑΥΧΟΟΣ ΝΣΙΑΠΑ ΠΟΙΜΗΝ ΧΕ ΠΜΑΕΙΝ ΜΠΜΟΝΑΧΟΣ ΩΑΥΟΥΩΝΖ ΕΒΟΛ
ΖΝΜΠΠΙΡΑΣΜΟΣ·

Guy VII.18: Εἶπεν ἄββᾶ Ποιμὴν ὅτι· Τὸ σημεῖον τοῦ μοναχοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς φαίνεται.

PL VII.13: Dixit abbas Pastor: Quia virtus monachi in tentationibus apparet.

52. α4Χ00C N̄C1ΑΠΑ ΕΙCΙΔΩΡ0C ΠΕΠΡΕCΒΥΤΕΡ0C N̄ΨΙΗΤ· Ε4ΨΑΧΕ
M̄NΠΛΑ0C N̄0Υ0ΕΙΨ· ΧΕ ΝΕCΝΗΥ ΜΗ N̄ΤΑΝΕΙ ΕΠΕΙΜΑ...

Guy VII.20: Είπε πάλιν ὅτι ἄββα Ἰσίδωρος ὁ πρεσβύτερος τῆς Σκήτεως ἐλλάλησέ ποτε τῷ λαῷ λέγων· Ἀδελφοί, οὐχὶ ἔνεκεν κόπου ἤλθομεν εἰς τὸν τόπον τοῦτον;

PL VII.14: Dixit iterum qui supra quia Isidorus presbyter de Scythi allocutus sit aliquando plebem fratrum, dicens: Fratres, nunquid non ad laborandum venimus in hoc loco?

pp. 0Z-0H lipsesc

52. (p. 0Θ)¹⁷ ...N̄ZΥΔ0NH ΕΤΧΨ ΝΑΙ ΝΕ N̄ΤΑΥCΜN̄ Ν0Μ0C ΝΑΝ ΕΡ0ΟΥ·
ΕΨΩΠΕ ΔΕ ΑΠΨΩΝΕ ΤΡΕ ΝΑΙ P̄ΑΤC0M̄ N̄ΝΑΖΡΑΝ ΠΨΑΧΕ ΟΥΖΟΥΟ ΠΕ·
ΕΤΒΕ ΟΥ ΔΕ †ΧΨ M̄Μ0C ΧΕ ΟΥΖΟΥΟ ΠΕ ΠΨΑΧΕ N̄ΘΕ ΓΑΡ N̄0ΥΝ0C
M̄ΠΑΖΡΕ Ε4C̄M̄C0M̄ M̄ΜΑΤΕ ΖM̄ΠCΨΜΑ M̄ΠΨΩΝΕ ΠΖΙCΕ N̄ΡΕ4ΨX̄N̄ M̄ΠΝ0ΒΕ
ΚΗ ΕΖΡΑΙ ΑΥΨ ΤΑΙ ΤΕ ΤΝ0C N̄ΑCΚΗCΙC M̄M̄N̄ΤΡΕ44ΕΙ ΕΡ0Κ ΖN̄N̄ΨΩΝΕ
M̄N̄M̄N̄ΤΡΕ4ΨP̄ΖΜ0Τ ΖN̄N̄ΖΥΜΝ0C ΕΧ0ΟΥCΟΥ ΕΖΡΑΙ ΨΑΠΝΟΥΤΕ ΕΤΡΕΝ4ΕΙ
N̄ΝΕΝΒΑΛ ΕΖΡΑΙ ΕΡ04 ΖN̄0ΥM̄N̄ΤΡΕ4ΨP̄ΖΜ0Τ· M̄ΠP̄ΤΡΕΝΨΩΠΕ ΖΨC
ΕΝΤΨΟΥΝ ΖN̄0ΥΖΡΨ ΑΝΝΟΥΧΕ ΓΑΡ ΕΒΟΛ M̄Μ0Ν N̄N̄ΨΡΓΑΝ0Ν N̄ΤM̄N̄ΤΑΤCΙ
ΑΛΛΑ T̄N̄N̄ΑΥ ΕΠΕ0ΟΥ M̄ΠΝΟΥΤΕ N̄ΘΕ N̄0ΥΙΑΛ ΖΙΤM̄ΠΒΑΛ M̄ΠΖΗΤ ΕΤΖΙΖΟΥΝ
ΚΑΝ ΕΑΥCΙ N̄Τ00T̄N̄ M̄ΠΒΑΛ M̄ΠΕΝCΨΜΑ ΕΤΖΙΒΟΛ· ΕΝΨΑΝP̄ΑΛ
ΜΑΡN̄ΨP̄ΖΜ0Τ * ΧΕ ΑΝΚΨ N̄CΨΝ N̄ΤC̄ΙΝCΨΤ[M̄ ΕΤ]ΨΟΥΕΙΤ· ΑΝΨΩΨCΕ
[ΕΝΕΝX̄ΙX̄] ΟΥN̄ΤΑΝ M̄M̄[ΑΥ N̄]ΝΕΤΖΙΖΟΥΝ ΕΥCΕB̄T[ΨΤ] ΟΥΒΕ ΠΠ0ΛΥΜ0C
M̄ΠΧΑΧΕ· ΕΨΧΕ ΠΨΩΝΕ ΑΜΑΖΤΕ ΖΙΧM̄ΠΕΝCΨΜΑ ΤΗP̄ ΑΛΛΑ ΚΑΤΑ
ΠΡΨΜΕ ΕΤΖΙΖΟΥΝ ΠΤΑΛC0 ΑΥΞΑΝΕ N̄ΖΟΥΟ·

¹⁷ MS BM, Or. 3581 A [44].

Guy VII.24: ...ἡδονὰς ἡμῖν νενομοθέτηται. Εἰ οὖν ἡ νόσος ταύτας ἤμβλυε, περιττὸς ὁ λόγος. Τί δὲ λέγω περιττός; Ὡς γὰρ μείζονι καὶ ἰσχυροτέρῳ φαρμάκῳ τῇ νόσῳ τὰ ὀλεθριοφόρα συμπτώματα κεκοίμηται. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη ἄσκησις, τὸ ἐν ταῖς νόσοις ἐγκαρτερεῖν καὶ εὐχαριστηρίους ὕμνος ἀναπέμπειν τῷ κρείττονι. Ἀφαιρούμεθα ὀφθαλμούς; Μὴ βαρέως ἐνέγκωμεν. Τὰ γὰρ τῆς ἀπληστίας ἀπεβάλομεν ὄργανα, ἀλλὰ τοῖς ἔνδοθεν ὀφθαλμοῖς <τὴν δόξαν Κυρίου> κατοπτριζόμεθα. Ἐκωφεύσαμεν; Εὐχαριστήσωμεν τὴν ματαίαν ἀκοὴν τέλειον ἀποβαλόντες. Τὰς χεῖρας πεπόνθαμεν; Ἀλλὰ τὰς ἔνδοθεν ἔχομεν εὐτρεπισθείσας πρὸς τὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον. Ἀρρωστία καθόλον τὸ σῶμα κρατεῖ; Ἀλλὰ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον ὑγεία μᾶλλον αὔξει.

PL VII.17: ...turpes delectations nobis constituta sunt. Si igitur aegritudo ista retundit, superflua de his observandis ratio est. Sicut enim magno et forti medicamine aegritudo, ita aegritudine corporis vitia reciduntur. Et haec est magna virtus, quando in infirmitatibus tolerantia fuerit, et gratiarum actio mittitur ad Deum. Si amittimus oculos, non feramus graviter. Extollentiae enim instrumentum amisimus, sed interioribus oculis gloriam Domini speculemur. Surdi facti sumus? Non contristemur, quia auditum vanum amisimus. Manus vestrae ex aliqua passione debilitatae sunt? Sed interiores paratas habeamus adversus inimici tentationes. Infirmitas totum corpus nostrum tenet? Sed nostro interiori homini sanitas crescit.

pp. 1-14 lipsesc

1. (p. 15) ...spunând: “Doresc să-mi mântui¹⁸ sufletul (ψυχή).” Însă (δέ) ea s-a străduit să-l oprească (dar) nu a izbutit și atunci l-a lăsat. Or (δέ), când a mers să se călugărească (μοναχός), el era în delăsare (ἀμέλεια) căci își trăia viața în greseală (κακῶς)¹⁹. S-a întâmplat însă (δέ) că mama sa a murit iar (δέ) după un timp el s-a îmbolnăvit grav²⁰ așa încât (ὥστε) a trăit un extaz (ἔκστασις) care l-a purtat la Judecată (κρίσις). Acolo a găsit-o pe mama lui și pe cei care osândesc (κρίνεσθαι)²¹. Iar (δέ) când ea l-a văzut, s-a mirat și i-a spus: “Ce se întâmplă²² fiul meu de vii și tu în acest loc pentru a fi (ὥστε) judecat la rându-ti? Unde sunt vorbele cu care spuneai: ‘Doresc să-mi mântui sufletul (ψυχή)’?” Iar (δέ) el s-a rusinat de cele auzite (și) s-a întristat²³ neavând să-i spună nici o scuză (ἀπολογία). Însă (δέ) potrivit (κατά) planului (οἰκονομία)²⁴ lui Dumnezeu binevoitorul, s-a întâmplat că boala lui a încetat după * viziunea avută. El s-a căit (μετανοεῖν) în inima sa în urma vizitei pe care a făcut-o aproape de Dumnezeu²⁵, s-a închis în sine, apoi s-a asezat să cugete (φροντίζειν) asupra mântuirii sale și să plângă pentru cele ce le făcuse din neglijență (ἀμέλεια) la început. Trăia o asemenea remuscare²⁶ încât (ὥστε) multi îl implorau (παρακαλεῖν) să-si acorde un mic răgaz pentru a nu se răni de atâta plâns. Însă (δέ) el nu dorea să se consoleze, spunându-si: “Dacă nu am izbutit să îndur dojana mamei mele, în ce chip voi îndura rusinea din ziua Judecării (κρίσις), în fata lui Cristos și a tuturor îngerilor (ἄγγελος) săi²⁷?”

2. Un bătrân a zis: “Dacă este posibil ca sufletele (ψυχή) oamenilor să moară de teamă, după Înviere (ἀνάστασις), la Venirea (παρουσία) lui Dumnezeu, lumea (κόσμος) va muri de groază și cutremurare. Căci (γὰρ) cum ar fi ca omenirea întreagă să vadă împreună

¹⁸ ΟΥΧΕ pt. ΟΥΧΑΙ.

¹⁹ Fraza este mai lungă decât în versiunea greacă, aceasta spunând doar că ἐν ἀμελείᾳ τὴν ἑαυτοῦ κατηνάλωσε ζωὴν (și traducerea latină, *sub negligentia vitam suam expendit*).

²⁰ Literal, “a fost într-o mare boală.”

²¹ În originalul grec, mama lui se găsește μετὰ τῶν κρινομένων, “printre cei judecați”.

²² Literal, “ce este asta?”

²³ Literal, “a rămas întristat”.

²⁴ Articulat cu art. nehotărât sing., ΟΥ-.

²⁵ Lectură diferită în greacă: Καὶ λογισάμενος θεόθεν αὐτῷ γενέσθαι τὴν τοιαύτην ἐπισκοπήν.

²⁶ Literal, “A fost o remuscare în el”.

²⁷ În greacă avem τῶν ἁγίων ἀγγέλων, în acord cu versiunea latină: *sanctorum angelorum*.

cerurile pe cale să se despice și pe Dumnezeu dezvăluindu-se cu mânie (ὄργή) și amenințare (ἀπειλή) (p. 16) în mijlocul ostirii (τάγμα) nenumărate a îngerilor (ἄγγελος)? De aceea se cade să ne închipuim ca și cum i-am da zilnic socoteală lui Dumnezeu pentru ceea ce facem în viața noastră.”

3. Un frate a întrebat un bătrân: “Părinte al meu, de ce inima mea este aspră și nu are teamă de Dumnezeu?” Bătrânul i-a spus: “Cred că dacă omul păstrează muștrarea în inima sa, ea va năste în el frica de Dumnezeu.” Fratele a zis: “Ce este muștrarea?” Bătrânul a spus: “Când omul își ocărește sufletul (ψυχή) mereu²⁸ spunându-i: ‘Aminteste-ti că trebuie să-l întâlnim (ἀπαντᾶν) pe Dumnezeu!’ și îi mai spune: ‘Ce să fac cu omul?’²⁹ Dacă cineva stăruie în acestea, frica de Dumnezeu vine spre el.”

4. Apa (ἄββα) Poimen a spus: “Un frate i-a zis lui Apa (ἄββα) Paese: ‘Ce trebuie să fac cu inima mea aspră? Sunt fără frică de Dumnezeu!’ El i-a spus: ‘Mergi și alătură-te unui frate cu frică de Dumnezeu și prin frica lui te vei înfricoșa la rândul-tu de Dumnezeu.’”

5. Cineva a întrebat un bătrân: “De ce inima-mi nu-si găsește tihna³⁰ când stau în chilia (ΜΑΝΩΩΩΠΕ)³¹ mea?” Bătrânul i-a răspuns: “Pentru că celelalte simțuri (αἰσθητήριον) exterioare – vederea, auzul, mirosul, vorbirea – sunt bolnave. Însă dacă le exersezi activitatea (ἐνέργεια) în curăție (καθαρός), (atunci și) celelalte simțuri (αἰσθητήριον) lăuntrice sunt calme și sănătoase.”

6. Un altul a întrebat un bătrân: “De ce (când) stau în chilia³² mea sunt plictisit?³³” El i-a răspuns: “Pentru că nu ai înțeles încă liniștea la care nădăjduim (ἐλπίζειν)³⁴, nici (οὐδέ)

²⁸ Literal, “în orice lucru”.

²⁹ Chaîne traduce aici versiunea latină, *Quid volo ego cum homine?*, “Qu’ ai-je à faire avec l’homme?” (Τί θέλω ἐγὼ μετὰ ἀνθρώπου în recenzia greacă).

³⁰ Literal, “inima mi se răsucesc (învârte) în toate părțile”.

³¹ Literal, “locul de odihnă”, însă termenul desemnează în literatura monastică chilia călugărului.

³² Vezi nota anterioară, versiunea greacă folosește termenul κελλίον iar cea latină *cella*.

³³ Traducerea latină este diferită: *Interrogatus est senex, quare sedens frater in cella taedium pateretur*.

³⁴ În traducerea latină “liniștea la care nădăjduim” (τὴν ἐπιζόμενην ἀνάπαυσιν în original) este înlocuită cu *speratam resurrectionem*.

pedeapsa (κόλασις) care va veni. Dacă le pricepeai limpede, chiar de sălasul tău ar fi plin de viermi ce ti-ar ajunge până la gât, tot i-ai îndura si n-ai fi plictisit.”

7. Un bătrân l-a văzut pe unul rânând. El a spus...

pp. 17-30 lipsesc

(p. 31) 8. “...pentru primule, asa este la rândul său călugărul (μοναχός) încercat de gândurile desfătării (ἐπιθυμία).”

9. El a mai spus: “Postul (νηστεία) este frâul (χαλινός) cu care călugărul (μοναχός) se împotrivesc păcatului. Cel care-l azvârle este un cal în călduri³⁵.”

10. El a mai spus: “Trupul (σῶμα) uscat al călugărului (μοναχός) îi ridică sufletul (ψυχή)³⁶ din genunea de jos si seacă plăcerile (ἡδονή)³⁷ prin post (νηστεία)³⁸.”

11. El a mai spus: “Călugărul (μοναχός) grijuliu este încoronat³⁹ pe pământ si va fi de asemea încoronat în ceruri, în prezenta lui Dumnezeu⁴⁰.”

12. El a mai spus: “Călugărul (μοναχός) care nu-si stăpânește limba, mai cu seamă (μάλιστα) când e mânios⁴¹, acesta nu domină în veci vreo pasiune (πάθος).”

13. El a mai spus: “Nu scoate în veci vorbe răutăcioase pe gura ta căci (γὰρ) via nu rodeste ghimpi.”

³⁵ Ieremia 5:8.

³⁶ Literal, “îi trage sufletul în sus”.

³⁷ Versiunea greacă este mai concretă vorbind despre “canalele plăcerilor”, ὀρετοὺς ἡδονῶν.

³⁸ În versiunea latină, *jejunium monachi*, traduce exact textul grec, νηστεία μοναχου, însă recenzia coptă contine doar ΖΙΤΝΤΝΗCΤΙΑ, “prin post”.

³⁹ În varianta greacă, monahul va fi τιμηθήσεται pe pământ si στεφανωθήσεται în ceruri, în timp ce versiunea coptă oferă în ambele cazuri verbul ἱΚΛΟΜ, “a încorona”. Versiunea latină este fidelă originalului grec: *in terra honorabitur, et in coelis corona ab Excelso coronabitur*.

⁴⁰ Însă Ὑψίστος în greacă si *Excelsus*.

⁴¹ Literal, “în ceasul mâniei”, ΜΠΝΑΥ ΜΠCΩΝΤ, care transpune fidel ἐν καιρῷ ὀργῆς al originalului grec.

14. El a mai spus: “E bine să mănânci carne⁴², să bei vin și⁴³ să nu mănânci trupurile (σάρξ) fratilor tăi prin bârfă (καταλαλία).”

15. El a mai spus: “Asa cum sarpele i-a susurat Evei până ce a fost izgonită din Rai (παράδεισος), cel care își bârfeste (καταλαλείν) fratele i se aseamănă. Căci (γάρ) acesta prăpădeste sufletul (ψυχή) celui care ascultă și nici pe al lui nu și-l mântuie.”

16. A fost odată o sărbătoare în Schitia și i-au dat unui bătrân un pocal cu vin. El a spus: “Îndepărtati de mine moartea!” Iar (δέ) când ceilalți ce mâncau cu el au văzut, (nici) ei nu au încuviintat (să bea).

17. Au adus iarăși un vas (σάτιον)⁴⁴ cu vin din primele roade (ἀπαρχή)⁴⁵ ca să-l dea fratilor, câte un pocal la fiecare. Iar (δέ) unul dintre frați s-a urcat pe pivniță (κύπη), s-a grăbit și imediat pivnița (κύπη) s-a prăbusit. Iar (δέ) (restul) au mers să vadă pricina larmei care s-a stârnit (și) l-au găsit pe frate căzut pe jos. Ei l-au luat în derâdere spunând: “Ești iubitor al slavei desarte. Bine (καλός) ti s-a întâmplat!” Însă (δέ) bătrânul l-a îmbrățisit (p. 32) spunând: “Lăsați-mi fiul căci (γάρ) a făcut un lucru bun. Pe Domnul⁴⁶ că nu vor (re)zidi această pivniță (κύπη) în timpul vieții mele, așa încât lumea (οἰκουμένη) întreagă să stie că o pivniță (κύπη; ΚΗΠΗ pt. ΚΥΠΗ) s-a prăbusit în Schitia din cauza unui pahar cu vin!”

⁴² **AB** pt. **AC**.

⁴³ Textul copt înserează aici în pozitie secundă conjunctia greacă δέ, ceea ce-l determină pe M. Chaîne să traducă fraza în felul următor: “Il est bon de manger de la viande et boire du vin mais (δέ) ne mange pas les chairs de tes frères...”. Totuși, această traducere nu ia în calcul conjunctivul pers. a II-a masc. sing. **ἄγ-**, care odată tradus ne oferă o frază identică versiunii grecești care conține secventa καὶ...καὶ.

⁴⁴ Tălmăcirea coptă menționează că a fost vorba despre un **CAIΔION**, formă coruptă a substantivului grecesc σάτιον, dentala surdă **Τ** fiind înlocuită cu dentala sonoră **Δ**, fenomen frecvent în sahidica post-clasică. Editia lui Guy (pp. 216-217) redă după manuscris termenul σάιτης, înregistrând însă în aparatul critic ocurente ale variantei diminutive σάτιον și al echivalentului său latin *vasculum*. Versiunea coptă este congruentă astfel o anumită tradiție manuscrisă greacă. Lampe, *A Patristic Greek Lexicon*, p. 1221b, afirmă că σάιτης este egal cu 22 de xeste (1 xestă=cca. 0,4 l), din care rezultă în jur de 9 litri de vin.

⁴⁵ Expresia greacă σάιτης οἴνου εἰς ἀπαρχὴν este precis transpusă în coptă prin **ΟΥΣΑΙΔΙΟΝ ΝΗΡῪ ΝΑΠΑΡΧΗ** (*vasculum vini de primitiis* în latină) Chaîne (p.87) traduce sintagma prin “une jarre de vin nouveau” însă mult mai fidelă este traducerea lui Guy (p. 217) din greacă: “une jarre de vin en prémices”. După cum se stie, în creștinism primele roade ale recoltei erau date Bisericii (vezi Lampe, *op. cit.*, pp. 177a-b).

⁴⁶ **ϞΘΝΖ ΝΒΙΠΧΘΕΙϞ** traduce expresia grecească ζῆ Κύριος, “Domnul trăiește” (*vivit Dominus* în latină).

18. Un frate s-a mâniat pe un altul. El s-a asezat să se roage (si) a cerut (αἰτεῖσθαι) să fie răbdător cu fratele său si să treacă (παράγειν) ispita (πειρασμός) teafăr (αχμ̄πωλ̄ζ̄). Atunci el a văzut un fum (καπνός) iesindu-i pe gură. Iar (δέ) când aceasta s-a petrecut, mânia l-a lăsat.

19. Un preot (πρεσβύτερος) din Schitia a mers odată la arhiepiscopul (ἀρχιεπίσκοπος) Alexandriei si când s-a întors în Schitia fratii l-au întrebat: “Cum este orasul (πόλις)⁴⁷?” Iar (δέ) el le-a spus: “Cu adevărat (φύσει), fratii mei, nu am văzut vreun chip de om în afara arhiepiscopului (ἀρχιεπίσκοπος).” Si (δέ) când ei au auzit, au fost încurajati de vorba (lui) să-si păzească ochii de zăpăceală⁴⁸.

20. Un bătrân a spus: “Diavolul (διάβολος) se aseză pe lipsurile călugărului (μοναχός)⁴⁹. Dacă el stăruie vreme îndelungată într-o deprindere, aceasta sporeste si se întăreste (până devine) asemeni unei firi (φύσις), mai cu seamă (μάλιστα) în cei ce sunt foarte⁵⁰ nepăsători (ἀμελής). Nu-ti îngădui orice mâncare pe care o cauti din pricina desfătării sale, mai ales (μάλιστα) dacă esti ferit de boală, si nu te ospăta cu ceea ce poftesti (ἐπιθυμῆν). Ci (δέ) mâncând ce-ti trimite Dumnezeu, slăveste-l cu orice prilej. Am isprăvit pâinile călugărilor (μοναχός) si întreaga lor odihnă, însă (δέ) munca monahilor (μοναχός) nu am făcut-o. Spune-ti tie însuti: ‘Frate, păstrează pentru tine pecetea (σφραγίς) lui Cristos, care este umilinta.⁵¹’”

⁴⁷ ΕΡΕΤΠΟΛΙΣ Π̄ ΟΥ; Πῶς ἡ πόλις.

⁴⁸ În greacă fraza este diferită: Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν καὶ ἐστηρίχθησαν ἀπὸ τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἵνα φυλάσσουσιν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑαυτῶν ἀπὸ μετεωρισμοῦ/ΝΤΟΟΥ ΔΕ ΝΤΕΡΟΥCΩΤΜ̄ ΑΥΤΑΧΡΟ ΕΤΒΕ ΠΩΑΧΕ ΧΕ ΕΥΕΖΑΡΕΖ ΕΡΟΥ ΖΑΒΟΛ ΖΑΠΧΙΖΡΑϢ ΝΝΒΑΛ. Propozitia este transpusă liber în franceză de Chaîne: “Et, en l’entendant, ils étaient encouragés par ses paroles à se garder de lever les yeux”. Acum, ΠΧΙΖΡΑϢ traduce substantivul grecesc μετεωρισμός, care potrivit Liddell-Scott 955a poate într-adevăr însemna “a ridica”, “a fi ridicat sus” însă si “amuzament”, “zăpăceală”. Acesta este sensul pentru care optează si Guy când transpune versiunea greacă ἵνα φυλάσσουσιν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑαυτῶν ἀπὸ μετεωρισμοῦ (“pour garder leurs yeux de la divagation”); latină: *et custodierunt se ab extollentia oculorum suorum*.

⁴⁹ Chaîne urmează aici în mod inexplicabil versiunea greacă, Ὁ διάβολος τῷ ἐλαττώματι τοῦ μοναχοῦ ἐπιτίθεται μάλλον care adaugă circumstantialul μάλλον, inexistent în traducerea coptă.

⁵⁰ ΕΠΕΖΟΥΟ, netradus de Chaîne, însă confirmat în greacă: μάλιστα μὲν οὖν ἐν τοῖς ἀμελεστέροις.

⁵¹ Pasajul 20 calchiază numerele 67 si 68 din editia Guy, cel din urmă într-o formă abreviată.

21. Unul dintre bătrâni a mers la un alt bătrân și i-a spus ucenicului (μαθητής) său: “Fă pentru noi puțină linte” și el a făcut. El a spus: “Înmoaie pentru noi pâine” și el a înmuia. Iar (δέ) ei au rămas să vorbească despre cele duhovnicești (πνευματικός) ziua întreagă și noaptea întreagă.

pp. 33-64 lipsesc

(p. 65) 22. Apa (ἄββᾶ) Evagrie⁵² a spus: “Un frate care avea o singură evanghelie (εὐαγγέλιον) și a vândut-o până și pe aceasta dând (banii) nevoiasilor, a spus: “Cuvântul (λόγος) este cel care mă povățuiește, ‘Vindeți cele ce aveți (și) dati-le săracilor⁵³!’”

23. Apa (ἄββᾶ) Teodor al Phermesului avea trei cărți bune. El a mers la Apa (ἄββᾶ) Macarie (și) i-a spus: “Am trei cărți bune. Și am tras folos din ele iar frații le iau de asemenea, slujindu-se de ele. Spune-mi, ce trebuie să fac?” Bătrânul i-a răspuns: “Este un lucru bun dar (ἀλλά) sărăcia⁵⁴ este mai bună decât toate.” Iar (δέ) când a auzit acestea, el a mers de le-a vândut, a luat banii⁵⁵ (și) i-a dat nevoiasilor.

24. Se spunea despre Apa (ἄββᾶ) Ioan Persanul (Πέρσης) că a atins o mare cumintenie prin multimea virtutilor (ἀρετή) sale. Iar (δέ) el trăia în Arabia Egiptului. Odată a luat cu împrumut de la unul dintre frați un solid (ὀλοκότινος), * (cu care) a cumpărat în ca să-l lucreze. Un alt frate a venit la el spunând: “Părinte al meu, miluiește-mă (χαρίζεσθαι) cu puțin în ca să-mi pot face un mic vesmânt (λεβίτωνα)⁵⁶.” Iar el i-a dat cu bucurie. Și (δέ) un altul a venit iarăși rugându-l (παρακαλεῖν)⁵⁷: “Dă-mi din în ca să-mi fac un vesmânt”, și el i-a dat acestuia deasemenea. Alții i-au cerut în același fel (ὁμοίως, ΖΩΜΑΙΟC) (iar) el le-a dat bucurându-se în smerenia (ἀπλοῦς) sa. Or (δέ), la timpul cuvenit, a venit posesorul solidului (ὀλοκότινος), dorind să-l ia înapoi. El (i.e., Apa Ioan) i-a spus: “Voi merge și ti-l voi aduce,” însă nu stia de unde l-ar fi putut dobândi⁵⁸. S-a luat și s-a dus⁵⁹ la

⁵² Traditia manuscrisă greacă a suprimat din acest *logion* numele lui Evagrie, din pricina origenismului său. Nu același lucru se întâmplă însă în colecțiile copte și latinești. Citatul provine din *Tratatul practic* 97.

⁵³ Matei 19:21.

⁵⁴ ΜΝΤΖΗΚΕ, “sărăcie”, echivalează aici cu ἀκτημοσύνη sau *nihil possidere* din recenzia latină.

⁵⁵ Literal, “a luat costul lor.”

⁵⁶ *Lebiton* era o tunică fără mâneci, purtată de călugări.

⁵⁷ Textul copt adaugă ΕΦΧΩ ΜΜΟC, “spunând”, la care am renunțat pentru a aerisi traducerea.

⁵⁸ Literal, “aduce”.

Apa (ἄββα) Iacob, împărtitorul de pomeni (διακονία)⁶⁰, ca să-l implore să-i dea solidul (ὀλοκότινος) pentru a-l înapoia fratelui. Si pe când mergea, a găsit pe drum⁶¹ un solid (ὀλοκότινος). Însă el nu l-a luat si nici (οὐδέ) nu l-a atins, ci (ἀλλά) s-a rugat (si) s-a întors (p. 66) în chilia sa. Fratele a venit din nou, silindu-l⁶² (ἐνωχλεῖν) (să-i) dea solidul (ὀλοκότινος). El a spus: “Voi avea grijă cu siguranță (πάντως) (să ti-l dau).” (Si) s-a dus iarăsi bătrânul. A găsit solidul (ὀλοκότινος) la locul său pe drum. S-a rugat din nou (si) s-a întors în chilia sa. Iar (δέ) fratele l-a zorit (ἐνωχλεῖν) iarăsi (să-i dea banii). El a spus: “Ti-l voi aduce de data asta.” Si (δέ) s-a luat din nou, a mers la locul acela, s-a rugat (si) l-a luat. S-a dus la Apa (ἄββα) Iacob (si) i-a zis: “Apa (ἄββα), am găsit pe drum un solid (ὀλοκότινος). Vesteste rogu-te în mănăstire (ΠΤΟΥ) căci poate (μήπως) l-a pierdut cineva. Iar dacă-i găsești stăpânul, i-l voi da.” Si (δέ) bătrânul (i.e., Apa Iacob) a mers, vestind (timp de) trei zile în mănăstire. Dar nu a aflat pe nimeni care să fi pierdut moneda (νόμισμα). Atunci (τότε) bătrânul i-a spus lui Apa (ἄββα) Iacob: “Dacă niciunul dintre frati nu l-a pierdut, * i-l voi da fratelui cutare. Căci (γὰρ) tocmai eram pe cale să-l cer de la tine drept pomană pentru a-mi plăti datoria (χρεωστῆν), când l-am găsit pe drum.” Si (δέ) s-a minunat Apa (ἄββα) Iacob că nu l-a ridicat (ΒΙΤ pt. ΦΙΤ) pe loc de pe drum, chiar dacă (καίτοι γε) îl datora (χρεωστῆν) (si trebuia) să-l dea creditorului⁶³. Dacă cineva vine dorind să împrumute de la el, nu îi dă personal ci (ἀλλά) îi spune: “Mergi si-ti ia după trebuintă (χρεία).” Iar când înapoiază, (îi) spune: “Pune la loc.” Dacă totusi nu dă înapoi, el nici (οὐδέ) nu-l întreabă, nici (οὐδέ) nu-i spune (ceva) decât (εἰ μή τι) o singură dată celui care a luat.

25. Unii dintre Părintii noștri au spus că un frate purtând (φορεῖν) un mic *cucullium* a venit odată la Apa (ἄββα) Isac, în biserica (ἐκκλησία) care este la Celule. Iar bătrânul l-a pus pe fugă spunându-i: “Acest loc este al călugărilor (μοναχός) (p. 67) însă (δέ) tu esti mirean (κοσμικός; ΚΩΜΙΚΟΝ în loc de ΚΟΜΙΚΟΝ) si nu poti sta aici.”

⁵⁹ Literal, “ca să meargă”.

⁶⁰ Sensurile termenului διακονία în creștinism....

⁶¹ Literal, “pe pământ”.

⁶² Verbul este la perfectul simplu, ἄνωχλι, însă am preferat imperfectul din rațiuni estetice.

⁶³ Literal, “stăpânului său”.

26. Apa (ἄββᾶ) Isac a spus: “Părintii nostri si (MĒN- pt. MĒ-) Apa (ἄββᾶ) Pambo au purtat (φορεῖν) vesminte zdrentuite făcute din bucăți si tunici (ZĒ- pt. ZĒN) din fibre de palmier. Voi însă (δέ) purtati (φορεῖν) acum vesminte (ZĒ- pt. ZĒN) pretioase. Plecati din acest loc căci l-ati distrus!”

27. Iar (δέ) pe când mergeau la secerat⁶⁴, el le-a spus: “Nu voi merge iarăsi să vă dau poruncă (ἐντολή)⁶⁵ pentru că (γάρ) nu o respectati.”⁶⁶

28. El a mai povestit că Apa (ἄββᾶ) Pambo a spus: “Acesta este felul în care se cuvine ca monahul (μοναχός) să-si poarte (φορεῖν) vesmintele: asa încât (ὥστε) aruncându-si tunica afară din chilie pentru trei zile, nimeni n-o (găseste) demnă⁶⁷ de a fi ridicată. Atunci (τότε) el o îmbracă (φορεῖν).”

29. Apa (ἄββᾶ) Casian a spus: “Unul dintre nobili (συγκλητικός), care a renuntat (ἀποτάσσεσθαι) la toate bogătiile (χρῆμα) sale (si) le-a dat săracilor, a păstrat puțin pentru nevoile (χρεία) proprii căci nu dorea să trăiască în renuntarea (ἀποτακτικός) desăvârșită a smereniei inimii. Iar (δέ) Vasile⁶⁸, cel care trăiește printre sfinti, i-a spus acestuia o vorbă: ‘Nobletea (συγκλητικός) ti-ai pierdut-o iar călugăria (TMĒTMONAXOC) nu ai dobândit-o!’”

30. Unul dintre frati l-a întrebat pe Apa (ἄββᾶ) Pastamon⁶⁹: “Ce trebuie să fac? Căci mă îndurerează (θλίβεσθαι) să vând munca mâinilor mele.” Bătrânul a răspuns spunând: “Apa (ἄββᾶ) Sisoe (ΞΙΞΩΙ)⁷⁰ si altii vând deasemenea munca mâinilor lor, aceasta nu

⁶⁴ Gr. θέρος, ω2ċ.

⁶⁵ ΝΤΟΛΗ, ἦ supralinear înlocuind ΕΝ.

⁶⁶ Pasajul VI.10 este împărțit în două în versiunea coptă (numerele 23 si 24).

⁶⁷ În text, ΤΑΙΟ, “a onora”. Chaîne crede însă că textul trebuie corectat prin ΤΑΛΟ, “a ridica” sau ΤΑΖΟ, “a atinge”. Amendarea nu este însă necesară.

⁶⁸ Manuscrisul copt consemnează forma ΒΑΧΙΜΟC, în timp ce varianta greacă citește Βασίλειος.

⁶⁹ ΠΑΚΤΑΜΩΝ în coptă, Πιστάμωνα în originalul grec si Pisteramoni în latină.

⁷⁰ Σισόη înseamnă în greacă “buclă de păr”, de unde derivă numele sfântului, Σισώης; traducerea coptă redă astfel aici numele lui Sisoe prin omonimul ΞΙΞΩΙ, “buclă de păr”. ΞΙΩΙ, ΟΙΩΙ, ΟΙΩΙ, ΨΩΙ, ΨΤΟΥΕ, ΧΙΧΟΙC sunt alte forme prin care sursele copte îl numesc pe Sisoe (Crum, *Coptic Dictionary*, p. 800a si Monika Hasitzka, *Namen in koptischen dokumentarischen Texten*, disponibil on-line la http://www.onb.ac.at/sammlungen/papyrus/publ/kopt_namen.pdf).

este o greseală. Însă (δέ) când esti pe cale să vinzi, spune costul mărfii (ἰδοῦς) o singură dată iar (δέ) de vrei să lasi puțin din pret, tu decizi. Asa îți vei găsi tihna.” Fratele i-a spus: “Dacă eu am pentru trebuinta (χρεία) mea, doresti să nu mă mai îngrijesc de munca mâinilor?” Bătrânul i-a răspuns: “Chiar dacă ai de toate, nu lăsa (p. 68) munca mâinilor. Fă ceea ce-ti stă în puteri numai că (μόνον) fără tulburare.”

31. Un frate l-a întrebat (*sic*) pe Apa (ἄββᾶ) Serapion: “Spune-mi o vorbă.” Bătrânul i-a zis: “Ce să-ti spun? Că ai luat din bunurile săracilor, văduvelor (χήρα) si orfanilor (ὀρφανός)⁷¹? Tu le-ai asezat în firidă⁷².” Căci (γὰρ) el văzuse firida plină de cărți.

32. Ei au întrebat-o pe binecuvântata (μακάρια) Sincretica: “Este sărăcia un bine (ἀγαθόν) desăvârșit?” Ea a răspuns: “Este un bine (ἀγαθόν) foarte desăvârșit (*sic*) pentru cei care sunt în stare. Căci (γὰρ) cei care o îndură (ὑπομείνουν) au durere (θλίψις) în carne (σάρξ) însă (δέ) în suflet (ψυχή) au slavă. Pentru că (γὰρ) asa cum vesmintele aspre se calcă în picioare si se spală învârtindu-le cu putere până se albesc, tot astfel sufletul (ψυχή) întărit de sărăcia benevolă devine si mai puternic.”

33. Apa (ἄββᾶ) Hiperechios a zis: “Comoara calugărului (μοναχός) este să nu strângă nimic pământesc (ὕλη) pentru el. Zăvorăște-te în tine si adună-ti în ceruri căci (γὰρ) necurmată îți este odihna vesnică⁷³.”

34. Era odată un sfânt care se numea Filagrios. Locuind în Ierusalim, el muncea din greu pentru a-si câștiga pâinea. Si (δέ) pe când (ὄσον) stătea în târg (ἀγορά, ΑΓΩΡΑ în loc de ΑΓΟΡΑ) ca să vândă munca mâinilor sale, iată că deodată a găsit o pungă (βαλάντιον) în care erau o mie de solizi (ὀλοκότινος). El a rămas la locul său spunând(u-si): “Trebuie să vină cel care a pierdut-o.” Si iată că acesta a venit plângând. Iar (δέ) bătrânul l-a luat (si) l-a tras de-o parte înapoiindu-i-o. Respectivul l-a îmbrățisat (αμαρττε) dorind să-i dea o parte, însă (δέ) bătrânul nu a vrut să primească. Atunci (τότε) el strigat zicând: “Veniti să

⁷¹ “Bunurile săracilor” pare a fi o insertie coptă, în greacă si latină textul afirmă: ὅτι ἔλαβες τὰ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν respectiv *quia tulisti ea quae erant viduarum et orphanorum*.

⁷² Atât grecescul θυρίς, folosit în varianta greacă, cât si cuvântul egiptean 𓂏𓂏𓂏𓂏, se pot traduce fie “fereastră” (Chaîne) fie “nisă”, “alcov” (*sic* Guy).

⁷³ Versiunea greacă si traducerea latină sunt diferite, necontinând îndemnul la anahoreză.

vedeti ce a făcut un om al lui Dumnezeu!” Însă (δέ) bătrânul a fugit pe furis (si) a iesit din oras (πόλις) pentru ca ei să nu stie (p. 69) ceea ce făcuse si să-l preamărească.

35. Un frate a întrebat un bătrân: “Cum mă pot mântui?” Iar (δέ) el (i.e., bătrânul) si-a scos vesmântul (λεβίτωνα), si l-a încins la sale, si-a întins bratele (si) a spus: “Asa trebuie să fie călugărul (μοναχός): să se elibereze de materia (ύλη) lumii (κόσμος) si să se crucifice (σταυροῦν) prin lupta (ἀγών) sa.”

36. Un bătrân a fost îndemnat să ia bani (χρῆμα) pentru propriile nevoi (χρεία). Însă (δέ) el nu a dorit să primească, de vreme ce (ὥς) munca mâinilor sale îi ajungea. Iar (δέ) când ei au stăruit rugându-l: “Ia fie si doar (κἄν) pentru nevoia (χρεία) celor ce n-au,” bătrânul a răspuns: “Este de două ori înjositor, căci (pe de-o parte) nu mi-e de trebuință (χρεία) (dar) am luat, si (pe de altă parte) dau lucruri ce nu-mi apartin celor nevoiasi, pentru a căpăta slava desartă.”

37. Niste greci (Ἕλληνας) au venit odată ca să dea pomeni (ἀγάπη) în Ostrakine si i-au întrebat pe împărtitorii de pomeni (οἰκονόμος): “Cine sunt nevoiasi (χρεία)?” Iar (δέ) ei i-au dus la un olog pentru ca ei să-l miluiască⁷⁴. Dar (δέ) el nu a dorit să ia, spunând: “Iată, lucrez aceste câteva frunze de palmier (care) îmi sunt de-ajuns pentru nevoia (χρεία) mea.” I-au dus apoi la o văduvă (χήρα) (care locuia) cu copiii ei. Fiica ei a răspuns dinăuntru, din spatele usii, căci (γὰρ) era goală iar (δέ) mama ei era plecată la muncă, fiind spălătoreasă. Or (δέ), ei i-au dăruit haine si bani dar ea nu a primit, zicând: “Mama mea a venit (si) a spus: ‘Curaj, fiica mea, Dumnezeu a hărăzit ca eu să găsesc de lucru astăzi, asa că avem ce mânca (τροφή)⁷⁵.’” Iar când mama ei s-a întors, ei au îndemnat-o să primească, însă (δέ) ea nu a dorit spunând: “Eu îl am pe cel care mi-a dat, adică pe Dumnezeu, si astăzi voi dori să (mi-)l luati.” Iar (δέ) ei i-au auzit (sic) credinta (πίστις) si l-au slăvit pe Dumnezeu.

⁷⁴ Literal, “să-i dea”.

⁷⁵ Literal, “avem mâncarea noastră”.

38. Un om de vază din străinătate a venit în Schitia cu multi bani (χρῆμα) si i-a cerut preotului (πρεσβύτερος) să-i împartă fratilor. Îi zice preotul (πρεσβύτερος): “Fratii nu au nevoie (χρεία).” Stăruind în continuare, preotul (πρεσβύτερος) a pus punga cu aur în usa bisericii (ἐκκλησία) si le-a spus fratilor: “Cel care are nevoie, să ia!” Dar niciunul dintre ei nu s-a apropiat (de bani), iar (δέ) câtiva nici măcar nu i-au băgat în seamă. Îi zice preotul (πρεσβύτερος) celui care i-a adus: “Dumnezeu ti-a primit pomană (ἀγάπη). Du-te si dă (banii) sărmanilor.” Or (δέ) el a tras un mare câstig (si) a plecat.

39. Cineva i-a adus bani (χρῆμα) un bătrân, spunând: “Ia acestia si foloseste-i pentru trebuinta ta căci ai îmbătrânit si esti bolnav,” pentru că (γὰρ) el era într-adevăr prăpădit de boală. Însă (δέ) el a spus: “Ai venit la mine după saizeci de ani să mi-l iei pe cel care mă hrănește (ΤΡΟΦΕΥΣ)? Iată, am fost bolnav atâta vreme si nu mi-a lipsit nimic pentru că Dumnezeu îmi dă (χορηγεῖν) cele trebuincioase si mă hrănește.” Iar (δέ) el nu a încuviintat (κατέχειν) să ia.

40. Bătrânii au povestit despre un grădinar că lucra si-si dădea întreaga strădanie drept pomană (ἀγάπη), păstrându-si doar atât cât îi era trebuincios (χρεία). La timpul cuvenit însă (δέ), Satana i-a sădit⁷⁶ un gând în minte spunându-i: “Strânge niste bani pentru tine ca nu cumva (μήπως) să îmbătrânești, să te îmbolnăvești si să fii cu totul (ὅλως) nevoias (χρεία).” Iar (δέ) el si-a adunat un ulcior cu bani. S-a întâmpat însă (δέ) să se îmbolnăvească de o boală gravă la picior si a cheltuit banii pe doftori dar tot nu s-a lecut. În sfârșit a venit însă (δέ) la el un mare doftor (care) i-a spus: “Dacă nu-ti retez piciorul, întregul tău trup (σῶμα) va putrezi.” Si el a decis să-i taie piciorul cu un ferăstrău...

pp. 71-72 lipsesc

(p. 73) 41. ...Apa (ἄββα) Beniamin ucenicilor săi: “Umblati pe calea regească, numărați depărtările (μίλιον, lat. *millia*) si nu veti obosi⁷⁷.”

⁷⁶ Literal, “i-a aruncat”.

⁷⁷ Ultima parte lipsește din originalul grec.

42. Apa (ἄββᾶ) Besarion a spus: “Am petrecut patruzeci de nopti în mijlocul unui mă răcine (ράμνος) fără să dorm.”

43. Un frate care stătea singur la Chilia s-a tulburat. Si (δέ) el s-a dus la Apa (ἄββᾶ) Teodor al Phermesului (si) i-a spus (*scil.* despre tulburarea sa). Iar (δέ) bătrânul i-a zis: “Mergi de-ti smereste inima si rămâi cu altii căroră să li te supui (ὑποτάσσεσθαι).” Iar (δέ) el a mers (si) a locuit cu mai multi în mănăstire⁷⁸. El s-a întors din nou, s-a dus la bătrân (si) i-a spus: “Nu m-am linistit sălăsluind printre oameni.” Bătrânul i-a spus: “Dacă nu ai fost împăcat singur si nici (οὐδέ) când ai fost cu altii nu te-ai linistit, de ce ai venit să te călugăresti (μοναχός)? Nu ca să înduri caznele (θλίψεις)? Spune-mi, de câti ani îmbraci acest vesmânt (σχῆμα; **СХΥΜΑ** pt. **СХΗΜΑ**)?” El a zis: “De opt ani.” Bătrânul i-a spus: “Adevărat (îti spun), sunt saptezeci de ani de când m-am călugărit (μοναχός) (si) nu am găsit o singură zi tihna iar tu vrei sa te domolesti în al optulea an.”

44. Unul dintre frati a întrebat într-o zi: “Apa (ἄββᾶ), dacă teamă⁷⁹ se iveste deodată, te înfricozezi si tu?” Bătrânul i-a spus: “Chiar dacă cerul se izbeste cu pământul, Teodor nu s-ar înspăimânta.” Căci (γάρ) el s-a rugat (**ΤΩΒΑΖ** pt. **ΤΩΒΖ**) Domnului să-l scape de frică.

45. Au spus despre Apa (ἄββᾶ) Teodor si Apa (ἄββᾶ) Lucian ai Enatonului că au petrecut cincizeci de ani amăgindu-si (ἸΖΑΛ) gândurile astfel⁸⁰: “Când trece iarna vom părăsi locul acesta.” Iar (δέ) dacă era vară ei spuneau⁸¹: “Când trece (παράγειν) vara vom pleca

⁷⁸ **ΖΜΠΤΟΥΥ**, “în munte”, *sic* în Chaîne, p. 90; **ΤΟΥΥ** si echivalentul său grecesc ὄρος denumesc muntii din pustiul egiptean, locul în care s-au retras primii anahoreti si totodată spatiul de expansiune al cenobitismului. Muntii desertului au ajuns să fie asimilati în asemenea măsură cu institutia monastică încât cu timpul mănăstirea a fost numită simplu, “Munte”. Bunăoară, celebra Mănăstire Albă din Egiptul Superior este pomenită în sursele copte ca “Muntele (**ΠΤΟΥΥ**) din Atripe” sau “Sfântul Munte” (**ΠΤΟΥΥ ΕΤΟΥΛΛΑΒ**). Termenul grec a fost la rându-i folosit în acelasi sens: vezi P. Masp. 67141, τὸ ὄρος ἄμα Μαριας. Cf. Paul Kahle, *Bala'izah. Coptic Texts from Deir el-Bala'izah in Upper Egypt* (London: Oxford University Press, 1954) vol. 1, pp. 27-29.

⁷⁹ Literal, “o teamă”. Versiunea greacă este mult mai limpede: Ἐὰν ἄφνω γένηται πτώσις.

⁸⁰ MS citește doar **ΧΕ**, însă Chaîne completează cu aoristul **ΨΑΥΧΟΟС ΧΕ**, “spunând”; adăugirea nu este însă necesară.

⁸¹ Literal, “ei spun”, aoristul pers. a III-a pl., **ΨΑΥΧΟΟС**.

de aici.” Si asa si-au petrecut toată viața⁸² acesti Părinti ai nostri (p. 74), fie-le pomenirea vesnică.

46. Apa (ἄββᾶ) Poimen a zis despre Apa (ἄββᾶ) Ioan Colobos⁸³ că s-ar fi rugat lui Dumnezeu (iar) acesta l-a scăpat de luptă (πόλεμος, ΠΟΛΥΜΟΣ pt. ΠΟΛΕΜΟΣ) si a fost fără grijă (ἀμέριμνος). Or (δέ), el a mers (si) a spus unui bătrân: “Văd că sunt netulburat în lupta (πόλεμος, ΠΟΛΥΜΟΣ pt. ΠΟΛΕΜΟΣ) cu mine.” Bătrânul i-a spus: “Du-te roagă-te (παρακαλεῖν) lui Dumnezeu ca lupta (πόλεμος, ΠΟΛΥΜΟΣ pt. ΠΟΛΕΜΟΣ) să se întoarcă la tine, căci (γὰρ) sufletul (ψυχή) înaintează (προκόπτειν) prin luptă (πόλεμος, ΠΟΛΥΜΟΣ pt. ΠΟΛΕΜΟΣ).” Si când lupta (πόλεμος, ΠΟΛΥΜΟΣ pt. ΠΟΛΕΜΟΣ) se ridica împotriva lui, el nu se întorcea să se roage ca să piară⁸⁴ ci (ἀλλά) spunea: “Doamne, dă-mi putere de îndurare (ὑπομονή) în luptă (πόλεμος, ΠΟΛΥΜΟΣ pt. ΠΟΛΕΜΟΣ)!”

47. Apa (ἄββᾶ) Macarie cel Mare a mers la Apa (ἄββᾶ) Antonie si când a bătut⁸⁵ la ușă el (scil. Antonie) a iesit (si) l-a întrebat⁸⁶: “Cine esti?” Iar (δέ) el a răspuns spunând: “Sunt eu, Macarie”. Si (Antonie) a închis usa, a intrat (si) l-a lăsat. Când i-a văzut răbdarea (ὑπομονή), i-a deschis si veselindu-se împreună i-a spus: “De multă vreme doresc să te văd căci (γὰρ) am auzit despre tine.” Si l-a primit cu ospetie punându-l să se odihnească căci (γὰρ) venise cu mari osteneli. Iar (δέ) când s-a făcut seară, Apa (ἄββᾶ) Antonie si-a înmuiat câteva frunze de palmier. Îi zice Apa (ἄββᾶ) Macarie: “Îngăduie-mi (κελεεῖν) să înmoi si pentru mine.” Iar (δέ) el i-a spus: “Înmoaie.” (Măcarie) a făcut un mănunchi⁸⁷ mare din frunze de palmier (pe care) l-a înmuiat⁸⁸. De cu seară ei s-au asezat să vorbească (despre) cele folositoare sufletului (ψυχή) si au împletit. Firul a coborât pe fereastră până în grotă (σπήλαιον; ΣΠΥΛΗΘΟΝ pt. ΣΠΗΛΑΙΟΝ). Dimineata, binecuvântatul (μακάριος)

⁸² Literal, “tot timpul”.

⁸³ Sau Ioan cel Mic.....

⁸⁴ Versiunea sahidică are în acest loc $\bar{\mu}\pi\epsilon\chi\kappa\omicron\tau\bar{\iota}\ \epsilon\psi\lambda\eta\lambda\ \epsilon\chi\iota\tau\bar{\iota}\ \bar{\mu}\mu\alpha\gamma$, “nu se întorcea să se roage ca să dispară”, însă Chaîne traduce “il ne retourna pas prier pour que Dieu la lui ôtât”.

⁸⁵ MS contine forma $\kappa\omega\lambda\lambda\zeta$, corectată de Chaîne în $\kappa\omega\lambda\bar{\zeta}$.

⁸⁶ Literal, “i-a spus”.

⁸⁷ MS citește $\psi\omicron\lambda$, “popor”, în loc de $\psi\omicron\lambda$, “mănunchi”.

⁸⁸ Editia lui Chaîne oferă eronat $\lambda\chi\zeta\omicron\pi\tau\chi$, care s-ar traduce prin “el l-a ascuns”, însă cu siguranță trebuie să citim aici $\lambda\chi\zeta\omicron\pi\tau\chi$, “el l-a înmuiat”, asa cum găsim si în versiunea greacă: $\text{Καὶ ποιήσας δεσμὸν μέγαν ἔβρεξεν.}$

Apa (ἄββα) Antonie a intrat (si) a văzut ce mult împletise Apa (ἄββα) Macarie. El s-a minunat si i-a sărutat mâna⁸⁹ spunându-i: “Multă tărie a iesit din aceste mâini!”⁹⁰”

48. Bătrânul Apa (ἄββα) Macarie a mers odată din Schitia la Terenute. Si a intrat într-un mormânt⁹¹ să doarmă. Acolo însă (δέ) erau stârvuri (σῶμα) ale păgânilor (ἔλλην)⁹² iar el a luat unul si l-a asezat sub cap drept pernă. Când dracii (δαίμων) l-au văzut însă (δέ) cât era de neînfricat, l-au pizmuit (φθονεῖν) si au dorit să-l înspăimânte. Ei au strigat cu voce de femeie: “Cutare, vino cu noi să ne îmbăiem!” Iar (δέ) un altul a răspuns de sub el (i.e., de sub Apa Macarie) dracilor (δαίμων): “Iată, am un străin peste mine si nu pot să merg.” Bătrânul însă (δέ) nu s-a speriat ci (ἀλλὰ) a fost îndrăznet si a lovit hoitul spunând: “Ridică-te si du-te dacă poti.” Or (δέ), când l-au auzit, dracii (δαίμων) au urlat cu voce năprasnică: “Ne-ai biruit!” Si au fugit foarte rusinati.

49. Apa (ἄββα) Matoi a spus: “Prefer o muncă usoară care este neîntreruptă decât una anevoioasă care se isprăveste repede.”

50. Ei au spus despre Apa (ἄββα) Melitos că a vietuit odată împreună cu doi ucenici (μαθητής) în regiunea Persei. * Si doi tineri, care erau frati după trup (κατὰ σάρξ), au mers la vânătoare potrivit (κατὰ) obiceiului lor (ἔθος). Ei si-au întins plasele pe patruzeci de mile (μίλιον, lat. *millia*) ca să prindă în cursă toate (fiarele) pe care le-ar fi găsit, să le captureze si să le ucidă cu sulitele (κουτός). Or (δέ) ei l-au prins pe bătrân si pe cei doi ucenici (μαθητής) ai săi. Si (δέ) l-au văzut că era acoperit cu păr⁹³, înspăimântător la vedere si s-au minunat cumplit. Ei i-au spus: “Spune-ne, om esti sau duh (πνεῦμα)?” El le-a răspuns⁹⁴: “Sunt un om păcătos si am venit aici să-mi jelesc păcatele si să-l slăvesc

⁸⁹ MS adaugă, “lui Apa Macarie.”

⁹⁰ Tradus de Chaîne după recenzia latină, “De nombreuses vertus sont sorties de ces mains” (*Multa virtus de istis egreditur*), însă traducerea mea este confirmată si de originalul grec: Πολλή δύναμις ἐξέρχεται ἐκ τῶν χειρῶν τούτων.

⁹¹ ΟΥΚΟΥΙ ΜΜΑ se traduce literal prin “un loc mic”, scribul copt transpunând întocmai termenul grec τοπάριν, un loc sau o constructie mică. Versiunea lui Pelagius redă τοπάριν prin *monumentum*. Am preferat să traduc în acest loc “mormânt” prin deductie. Macarie intră într-n monument funerar pentru a se odihni si acolo este încercat de draci care îi dau iluzia că mortii din jurul sfântului ar fi vii.

⁹² Versiunea greacă vorbește despre σκηνώματα Ἑλλήνων/*corpora paganorum* în traducerea latină.

⁹³ ΠΜ ΝΒΩ literal, “om păros”.

⁹⁴ Literal, “le-a spus”.

pe Isus Cristos, Fiul Dumnezeului cel Viu.” Dar (δέ) ei au zis: “Nu sunt alti dumnezei în afara Soarelui, focului si apei,” căci (γάρ) ei pe acestia îi venerau, “du-te dar (ἀλλὰ) si adu-le jertfă (θυσία)!” El însă (δέ) le-a spus: “Vă înselati (πλανᾶσθαι) pentru că (γάρ) acestia sunt zămisliți (2N̄- pt. 2EN-). Dar (ἀλλὰ) vă poftesc (παρακαλεῖν) să vă întoarceți la adevăratul Dumnezeu ca să-l cunoasteti. Căci (γάρ) el este cel care i-a plămădit pe acestia si pe toate celelalte.” (p. 76) Însă (δέ) ei au răs si au spus: “Zici că cel pe care l-au osândit si crucificat (σταυροῦν) ar fi adevăratul Dumnezeu?” El a răspuns⁹⁵: “Da. El este adevăratul Dumnezeu care a crucificat (σταυροῦν) păcatul si a nimicit⁹⁶ moartea. Acesta este cel despre care spun că e Dumnezeul adevărat.” Dar (δέ) ei l-au schingiuit (βασανίζεσθαι) pe el si pe ceilalti doi, pentru ca să-i silească (ἀναγκάζειν) să aducă jertfă (θυσία). Si (δέ) celor doi frati le-au tăiat capetele iar pe bătrân l-au supus la cazne (βασανίζεσθαι) zile îndelungate. La sfârșit l-au asezat (drept tintă) si au tras în el. Unul trăgea⁹⁷ din fata lui iar celălalt din spate, el fiind între ei. Iar (δέ) bătrânul a zis: “De vreme ce (ἐπειδή) ati convenit între voi să vărsati sânge nevinovat, mâine pe timpul acesta mama voastră va rămâne fără voi doi⁹⁸ iar sângele vă va fi vărsat de propriile voastre săgeti.” Ei însă (δέ) nu au luat aminte la vorba lui, ci au venit din nou * la vânătoare a doua zi. Iar unul dintre căpriori a scăpat din plasă si (δέ) ei au fugit după el ca să-l prindă. Au tras după el, s-au nimerit unul pe altul în inimă (si) au murit asa cum (κατά) le-a spus bătrânul.

51. Un frate a întrebat un bătrân: “(De ce)-mi slăbeste inima la cea mai mică suferință?” Îi spune bătrânul: “Ne minunăm de Iosif, care era prunc în tara Egiptului, tărâmul închinăciunii la idoli (εἰδωλον)⁹⁹, cum de a îndurat (ὑπομείνειν) ispitele (πειρασμός) pe care le-a întâmpinat. Si până la urmă Dumnezeu l-a binecuvântat. Îl vedem iarăsi pe Iov că nu a încetat să tină frica de Dumnezeu iar (ispitele) nu au izbutit să-l miste din nădejdea (ἐλπίς) lui.”

52. Apa (ἀββᾶ) Poimen a spus: “În ispite se arată semnul călugărului (μοναχός).”

⁹⁵ Literal, “a spus”.

⁹⁶ Literal, “a ucis”.

⁹⁷ **NEX COTE** trebuie să corespundă lui ῥίπτω βέλη din versiunea greacă.

⁹⁸ Literal, “va deveni fără copii”.

⁹⁹ Literal, “tărâmul închinării la idol”.

53. Apa (ἀββα) Isidor, preotul (πρεσβύτερος) Schitiei, a zis odată pe când vorbea obstei (λαός): “Fratilor, nu-i asa că (μή) am venit aici...”

pp. 77-78 lipsesc

(p. 79) 54. ...(din pricina) desfătărilor (ήδονή, ΖΥΔΟΝΗ) nerusinate ne sunt prescrise (νομός) acestea. Însă (δέ) dacă boala le face neputincioase față de noi, rostul (lor) este desart¹⁰⁰. Dar (δέ) de ce zic desart? Căci (γάρ) asemeni unui mare leac ce este foarte puternic în trupul (σῶμα) bolnav, suferinta nimicește păcatul înlăturându-l. Aceasta este măreata asceză (ἀσκησις): să înduri bolile și să îi înalti lui Dumnezeu imnuri (ῥυμός) de multumire (să ne ridicăm ochii spre el multumindu-i)¹⁰¹. Să nu le îndurăm din rășputeri pentru că (γάρ) am fi îndepărtat de noi organele (ὄργανον; ΩΡΓΑΝΟΝ pt. ΟΡΓΑΝΟΝ) lăcomiei, ci (ἀλλά) (pentru că) zărim slava lui Dumnezeu ca într-o oglindă prin ochii lăuntrici ai inimii, chiar de (κἄν) ele ne iau ochii trupesti (σῶμα)¹⁰², care sunt exteriori. Surzim? Să slăvim * căci am pierdut auzul care este desart. Ne-am vătămat [măinile]? Le avem pe cele lăuntrice, pregătite pentru înclestarea (πόλεμος, ΠΟΛΥΜΟΣ pt. ΠΟΛΕΜΟΣ) cu dusmanul. (Chiar) dacă boala încătusează întregul nostru trup (σῶμα), pentru (κατά) omul interior vigoarea sporește (αὐξάνεσθαι) mult.”

¹⁰⁰ Editia lui Chaîne consemnează aici cuvântul egiptean ΖΟΥΟ, care ar însemna dimpotrivă, “măret”, “în exces”. Cel mai probabil, Chaîne a inversat din neglijență o literă, manuscrisul citind de fapt ΖΟΥΥ, “rău”, “nefast”. J. E. Hartley nu pare să sesizeze greșeala din editia lui Chaîne și traduce fără să compare cu versiunea greacă și cu cea latină: “...the word it’s great. Why do I say that the word is great?” (J. E. Hartley, *Studies in the Sahidic Version of the Apophthegmata Patrum* (Ann Arbor: University of Michigan Microfilms, 1969), p. 41.

¹⁰¹ Paranteza este o inserție coptă, lipsind din celelalte versiuni disponibile.

¹⁰² Literal, “ochiul trupurilor noastre”.